

แผนพัฒนาการศึกษา

(พ.ศ. ๒๕๖๖ – พ.ศ. ๒๕๗๐)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก

สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก

อำเภอบางจามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

คำนำ

แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล
ชีเหล็ก อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ฉบับนี้ เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ
บริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก โดยใช้แนวการบริหารแบบมุ่งเน้นผลงาน
หรือผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management)

สาระสำคัญของแผนพัฒนาการจัดการศึกษา(พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ฉบับนี้ประกอบด้วยการศึกษา
สภาพปัจจุบัน สภาพแวดล้อม ทั้งปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำมาประเมินสถานภาพ
โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์สถานะขององค์กร(SWOT Analysis)เพื่อกำหนดทิศทาง และแนวทางในการ
พัฒนาซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์
การติดตาม/ประเมินผลการปฏิบัติงาน และผลการดำเนินงาน

ขอขอบคุณ คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก ผู้บริหารองค์การ
บริหารส่วนตำบลชีเหล็ก ตำบลชีเหล็ก ผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่ให้การ
สนับสนุน ให้คำปรึกษาแนะนำ และร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก ในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีไว้ ณ โอกาสนี้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

องค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ ผลการจัดการศึกษาในรอบแผนที่ผ่านมา	๗๓
บทที่ ๓ ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์	๘๑
บทที่ ๔ บัญชีโครงการ/กิจกรรม	๘๒
บทที่ ๕ การติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ	๙๑

ภาคผนวก

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม และประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)
- รายงานการประชุมของคณะกรรมการฯ ที่ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษา
- บันทึกการให้ความเห็นชอบของกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- ประกาศใช้แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ กล่าวสรุปโดยย่อเกี่ยวกับที่มาของ “วิสัยทัศน์”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่งเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเป็นบริการทางการศึกษาขั้นต้นที่รัฐมุ่งจัดให้ประชาชนในวัยแรกของชีวิตเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาและเป็นการวางรากฐานของการดำเนินชีวิตในสังคมต่อไป การศึกษาระดับนี้นับว่าจะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นทั้งต่อตัวเด็กและครอบครัว โดยเฉพาะในการที่ประเทศกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้านซึ่งมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมมากยิ่งขึ้น ดังนั้นความจำเป็นในการเตรียมประชาชนเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องเร่งดำเนินการและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการเตรียมตั้งแต่ระดับปฐมวัยเพื่อให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นได้มีโอกาสเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีศักยภาพและเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

จากความสำคัญของการเตรียมประชาชนดังกล่าวทำให้ปัจจุบันการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กทุกคน เพราะเป็นการเตรียมตัวในระดับต้นของชีวิตก่อนที่จะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา การศึกษาระดับนี้มุ่งจัดให้เด็กวัย ๓ - ๕ ปี ซึ่งเป็นวัยที่สำคัญในการวางรากฐานของชีวิต เพราะเป็นช่วงที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนบุคลิกภาพอันเป็นพัฒนาการต่อเนื่องมาจากวัยทารก ดังนั้นเด็กวัย ๓ - ๕ ปี จึงควรได้รับการเตรียมความพร้อมในทุกด้านของการพัฒนาการและให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามทิศทางและต่อเนื่องเพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญต่อไปในอนาคต

องค์การบริหารส่วนตำบลหลัก ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่อีกประการหนึ่งคือการจัดการศึกษาให้กับประชาชนในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องทุกระดับ ทั้งได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาระดับปฐมวัย จึงได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อรับเลี้ยงดูเด็กเล็กอายุ ๓-๖ ปี โดยกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาความพร้อมของเด็กทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งในปัจจุบัน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหลักได้รับเลี้ยงดูเด็กอายุ ๒ - ๕ ปี จำนวน ๔ ห้องเรียน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหลักได้จัดทำแผนการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ขึ้น เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แสดงถึงทิศทางการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งจะต้องสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชน และมีทิศทางสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาการศึกษาของชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหลักจัดทำโดยการนำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ของสถานศึกษา มาปรับปรุงเป็นร่างแผนพัฒนาการศึกษา

โดยกำหนดห้วงเวลาให้สอดคล้องกับห้วงเวลาของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด จากนั้นดำเนินการดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

๑) ข้อมูลจากล่างขึ้นบน (Bottom-up) ได้แก่

(๑) ปัญหาที่สถานศึกษาต้องแก้ไข เช่น ผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ที่สถานศึกษาจะต้องเร่งพัฒนาให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด ปัญหาพฤติกรรมนักเรียน ปัญหาพฤติกรรมครู ปัญหาการขาดครู ปัญหาคุณภาพของครู ปัญหาการพัฒนาครู ปัญหาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอก ปัญหาถนนภายในสถานศึกษาชำรุด ปัญหาสนามเด็กเล่นและเครื่องเล่นเสริมประสบการณ์ชำรุด ปัญหาสื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอนหรือครุภัณฑ์ทางการศึกษาชำรุด ปัญหาค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง ปัญหาการบริหารงานของสถานศึกษา เป็นต้น

(๒) ความต้องการของสถานศึกษา เช่น ครู สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์การเรียนการสอนสนามเด็กเล่น และเครื่องเล่นเสริมประสบการณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

(๓) ปัญหาและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้เรียน พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู หัวหน้าสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และชุมชน

๒) ข้อมูลจากบนลงล่าง (Top-down) ได้แก่

(๑) สารการเรียนรู้และประสบการณ์สำคัญ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพ.ศ.๒๕๖๐

(๒) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

(๓) กรอบการประเมินภายนอกของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ

การศึกษา (สมศ.)

(๔) มาตรฐานการศึกษาชาติ

(๕) นโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศนโยบายและทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด จังหวัดและอำเภอ นโยบายและทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นนโยบายการพัฒนาการศึกษาของชาตินโยบายเกี่ยวกับการศึกษาของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครอง นโยบายการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด และนโยบายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ ๒ สถานศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อกำหนดร่างวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่ได้รวบรวมมาได้

ขั้นตอนที่ ๓ สถานศึกษาทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis)

หลังจากที่ได้ร่างวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ ในขั้นตอนที่ ๒ แล้ว จะต้องทำการศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) เพื่อนำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวไปกำหนด

วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ที่มีความเป็นไปได้ในการบรรลุถึง

ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยการนำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) มาปรับปรุงเป็นร่างแผนพัฒนาการศึกษา แล้วกำหนดช่วงเวลาให้สอดคล้องกับช่วงเวลาของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็กทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ แล้วทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis)

สรุปเป็นแผนผังความเชื่อมโยงของวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ที่มีความเป็นไปได้ในการบรรลุถึง

๑.๑ วิสัยทัศน์

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับจากชุมชนในท้องถิ่น

๑.๒ พันธกิจ

๑. ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการใช้สื่อ และนวัตกรรม
๒. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก ในการจัดการศึกษา
๓. จัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย มีคุณภาพและเพียงพอ
๔. ส่งเสริมพัฒนาทางด้าน ร่างกายอารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา
๕. ปรับปรุง/จัดหา บริเวณอาคารสถานที่ ให้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๑.๓ มาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ประกอบด้วยมาตรฐาน ๓ ด้าน ได้แก่

- มาตรฐานด้านที่ ๑ การบริหารจัดการ

จำนวน ๕ ตัวบ่งชี้/ ๒๖ ข้อ

- มาตรฐานด้านที่ ๒ กระบวนการดูแลจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และเล่น

จำนวน ๕ ตัวบ่งชี้/ ๒๐ ข้อ

- มาตรฐานด้านที่ ๓ คุณภาพเด็กปฐมวัย

- ๓ ก แรกเกิดถึง ๒ ปี (๒ ปี ๑๑ เดือน ๒๙ วัน)จำนวน ๒ ตัวบ่งชี้/ ๗ ข้อ

- ๓ ข ๓ ปี ถึง ๖ ปี (ก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑) จำนวน ๗ ตัวบ่งชี้/๒๒ ข้อ

สาระของมาตรฐานแต่ละด้าน มีดังนี้

มาตรฐานด้านที่ ๑ การบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

ตัวบ่งชี้ย่อย

๑.๑.๑ บริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบ

๑.๑.๒ บริหารหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

๑.๑.๓ บริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ การบริหารจัดการบุคลากรทุกประเภทตามหน่วยงานที่สังกัด

ตัวบ่งชี้ย่อย

๑.๒.๑ บริหารจัดการบุคลากรอย่างเป็นระบบ

๑.๒.๒ ผู้บริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย/หัวหน้าระดับปฐมวัย/ผู้ดำเนินกิจการ มี คุณวุฒิ/ คุณสมบัติเหมาะสม และบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒.๓ ครู/ผู้ดูแลเด็กที่ทำหน้าที่หลักในการดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัย มีวุฒิ การศึกษา/คุณสมบัติเหมาะสม

๑.๒.๔ บริหารบุคลากรจัดอัตราส่วนของครู/ผู้ดูแลเด็กอย่างเหมาะสมพอเพียงต่อจำนวนเด็กในแต่ละกลุ่มอายุ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓ การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย

ตัวบ่งชี้ย่อย

๑.๓.๑ บริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ

๑.๓.๒ โครงสร้างและตัวอาคารมั่นคง ตั้งอยู่ในบริเวณและสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย

๑.๓.๓ จัดการความปลอดภัยของพื้นที่เล่น/สนามเด็กเล่น และสภาพแวดล้อม ภายนอกอาคาร

๑.๓.๔ จัดการสภาพแวดล้อมภายในอาคาร ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องใช้ให้ปลอดภัยเหมาะสมกับการใช้งาน และเพียงพอ

๑.๓.๕ จัดให้มีของเล่นที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน มีจำนวนเพียงพอ สะอาด เหมาะสม กับระดับพัฒนาการของเด็ก

๑.๓.๖ ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเดินทางอย่างปลอดภัย

๑.๓.๗ จัดให้มีระบบป้องกันภัยจากบุคคลทั้งภายในและภายนอกสถานพัฒนาเด็ก ปฐมวัย

๑.๓.๘ จัดให้มีระบบรับมือฉุกเฉิน ป้องกันอัคคีภัย/ภัยพิบัติตามความเสี่ยงของพื้นที่

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๔ การจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ย่อย

๑.๔.๑ มีการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ เฝ้าระวังการเจริญเติบโต ของเด็ก และดูแล การเจ็บป่วยเบื้องต้น

๑.๔.๒ มีแผนและดำเนินการตรวจสอบอนามัยประจำวัน ตรวจสอบสุขภาพประจำปี และป้องกันควบคุมโรคติดต่อ

๑.๔.๓ อาคารต้องมีพื้นที่ใช้สอยเป็นสัดส่วนตามกิจวัตรประจำวันของเด็กที่เหมาะสม ตามช่วงวัย และการใช้ประโยชน์

๑.๔.๔ จัดให้มีพื้นที่/มุมประสบการณ์ และแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนและนอก ห้องเรียน

๑.๔.๕ จัดบริเวณห้องน้ำ ห้องส้วม ที่แปรงฟัน/ล้างมือให้เพียงพอ สะอาด ปลอดภัยและเหมาะสมกับการใช้งานของเด็ก

๑.๔.๖ จัดการระบบสุขาภิบาลที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมสถานที่ปรุง ประกอบ อาหาร น้ำดื่ม น้ำใช้ กำจัด ขยะ สิ่งปฏิกูล และพาหะนำโรค

๑.๔.๗ จัดอุปกรณ์ภาชนะและเครื่องใช้ส่วนตัวให้เพียงพอกับการใช้งานของเด็ก ทุกคนและดูแลความสะอาด และปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๕ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน

ตัวบ่งชี้ย่อย

- ๑.๕.๑ มีการสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างพ่อแม่/ ผู้ปกครองกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเกี่ยวกับตัวเด็กและการดำเนินงานของ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
- ๑.๕.๒ การจัดกิจกรรมที่พ่อแม่/ผู้ปกครอง/ครอบครัว และชุมชน มีส่วนร่วม
- ๑.๕.๓ ดำเนินงานให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ชุมชนในเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- ๑.๕.๔ มีคณะกรรมการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

มาตรฐานด้านที่ ๒ ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ การดูแลและพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน

ตัวบ่งชี้ย่อย

- ๒.๑.๑ มีแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีการดำเนินงานและประเมินผล
- ๒.๑.๒ จัดพื้นที่/มุมประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นที่เหมาะสมอย่าง หลากหลาย
- ๒.๑.๓ จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านอย่างบูรณาการตามธรรมชาติของเด็กที่เรียนรู้ด้วยประสาทสัมผัสลงมือทำ ปฏิสัมพันธ์ และการเล่น
- ๒.๑.๔ เลือกใช้สื่อ/อุปกรณ์ เทคโนโลยีเครื่องเล่นและจัดสภาพแวดล้อมภายใน-ภายนอก แหล่งเรียนรู้ ที่เพียงพอ เหมาะสม ปลอดภัย
- ๒.๑.๕ เฝ้าระวังติดตามพัฒนาการเด็กรายบุคคลเป็นระยะ เพื่อใช้ผลในการจัดกิจกรรม พัฒนาเด็กทุกคนให้เต็มตามศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ

ตัวบ่งชี้ย่อย

- ๒.๒.๑ ให้เด็กอายุ ๖ เดือนขึ้นไป รับประทานอาหารที่ครบถ้วนในปริมาณที่เพียงพอ และ ส่งเสริมพฤติกรรมการกินที่เหมาะสม
- ๒.๒.๒ จัดกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสมในการดูแลสุขภาพความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน
- ๒.๒.๓ ตรวจสุขภาพอนามัยของเด็กประจำวันความสะอาดของร่างกายฟันและช่องปากเพื่อคัดกรองโรคและการบาดเจ็บ
- ๒.๒.๔ เฝ้าระวังติดตามการเจริญเติบโตของเด็กเป็นรายบุคคล บันทึกผลภาวะโภชนาการ อย่างต่อเนื่อง
- ๒.๒.๕ จัดให้มีการตรวจสุขภาพร่างกาย ฟันและช่องปาก สายตา หู ตามกำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๓ การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษาและการสื่อสาร

ตัวบ่งชี้ย่อย

- ๒.๓.๑ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กได้สังเกต สัมผัส ลองทำ คิดตั้งคำถาม สืบเสาะหาความรู้แก้ปัญหาจินตนาการ คิดสร้างสรรค์ โดยยอมรับความคิดและผลงานที่แตกต่างของเด็ก

๒.๓.๒ จัดกิจกรรมและประสบการณ์ทางภาษาที่มีความหมายต่อเด็ก เพื่อการสื่อสาร อย่างหลากหลาย ฝึกฟัง พูด ถาม ตอบ เล่าและสนทนาตามลำดับขั้นตอนพัฒนาการ

๒.๓.๓ จัดกิจกรรมปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านให้เด็กมีทักษะการดูภาพ ฟังเรื่องราวพูด เล่า อ่าน วาด/ เขียน เบื้องต้น ตามลำดับพัฒนาการ โดยครู/ผู้ดูแลเด็ก เป็นตัวอย่างของการพูด และการอ่านที่ถูกต้อง

๒.๓.๔ จัดให้เด็กมีประสบการณ์เรียนรู้เกี่ยวกับตัวเด็ก บุคคล สิ่งต่างๆ สถานที่ และธรรมชาติรอบตัวด้วย วิธีการที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ

๒.๓.๕ จัดกิจกรรมและประสบการณ์ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เบื้องต้นตามวัยโดยเด็กเรียนรู้ผ่าน ประสาทสัมผัส และลงมือปฏิบัติด้วย

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๔ การส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ-สังคม ปลูกฝังคุณธรรมและความเป็นพลเมืองดี
ตัวบ่งชี้ย่อย

๒.๔.๑ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและมั่นคง ระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก จัดกิจกรรมสร้างเสริม ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง เด็กกับเด็ก และการแก้ไขข้อขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์

๒.๔.๒ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กมีความสุข แจ่มใส ร่าเริง ได้แสดงออกด้านอารมณ์ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง โดยผ่านการเคลื่อนไหวร่างกาย ศิลปะ ดนตรี ตามความสนใจ และถนัด

๒.๔.๓ จัดกิจกรรมและประสบการณ์ ปลูกฝังคุณธรรมให้เด็กได้มีวินัยซื่อสัตย์ รู้จักสิทธิและหน้าที่รับผิดชอบ ของพลเมืองดี รักครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและประเทศชาติ ด้วยวิธีที่เหมาะสมกับวัย และพัฒนาการ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๕ การส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในขั้นถัดไป

ตัวบ่งชี้ย่อย

๒.๕.๑ จัดกิจกรรมกับผู้ปกครองให้เตรียมเด็กก่อนจากบ้านเข้าสู่สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย/โรงเรียน และจัด กิจกรรมช่วงปฐมนิเทศให้เด็กคอยปรับตัวในบรรยากาศที่เป็นมิตร

๒.๕.๒ จัดกิจกรรมส่งเสริมการปรับตัวก่อนเข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นแต่ละชั้นจนถึง การเป็นผู้เรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

มาตรฐานด้านที่ ๓ คุณภาพของเด็กปฐมวัย

- สำหรับเด็กแรกเกิด - อายุ ๒ ปี (๒ ปี ๑๑ เดือน ๒๙ วัน

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ ก เด็กมีการเจริญเติบโตสมวัย

ตัวบ่งชี้ย่อย

๓.๑.๑ ก เด็กมีน้ำหนักตัวเหมาะสมกับวัยและสูงดีสมส่วน ซึ่งมีบันทึกเป็นรายบุคคล

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ ก เด็กมีพัฒนาการสมวัย

ตัวบ่งชี้ย่อย

๓.๒.๑ ก เด็กมีพัฒนาการสมวัยโดยรวม ๕ ด้าน

๓.๒.๒ ก รายด้าน : เด็กมีพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดใหญ่

๓.๒.๓ ก รายด้าน : เด็กมีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญาสมวัย

๓.๒.๔ ก รายด้าน : เด็กมีพัฒนาการด้านการรับรู้และเข้าใจภาษา

๓.๒.๕ ก รายด้าน : เด็กมีพัฒนาการการใช้ภาษาสมวัย

๓.๒.๖ ก รายด้าน : เด็กมีพัฒนาการการช่วยเหลือตนเองและการเข้าสังคม

- สำหรับเด็ก อายุ ๓ ปี - อายุ ๖ ปี (ก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ ๑)

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ ข เด็กมีการเจริญเติบโตสมวัยและมีสุขนิสัยที่เหมาะสม

ตัวบ่งชี้ย่อย

๓.๑.๑ ข เด็กมีน้ำหนักตัวเหมาะสมกับวัยและสูงดีสมส่วน ซึ่งมีบันทึกเป็นรายบุคคล

๓.๑.๒ ข เด็กมีสุขนิสัยที่ดีในการดูแลสุขภาพตนเองตามวัย

๓.๑.๓ ข เด็กมีสุขภาพช่องปากดี ไม่มีฟันผุ

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ ข เด็กมีพัฒนาการสมวัย

ตัวบ่งชี้ย่อย

๓.๒.๑ ข เด็กมีพัฒนาการสมวัยโดยรวม ๕ ด้าน

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๓ ข เด็กมีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้ย่อย

๓.๓.๑ ข เด็กมีพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ สามารถเคลื่อนไหว และทรงตัวได้ ตามวัย

๓.๓.๒ ข เด็กมีพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานงานระหว่างตากับมือตามวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๔ ข เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ

ตัวบ่งชี้ย่อย

๓.๔.๑ ข เด็กแสดงออก ร่าเริง แจ่มใส รู้สึกมั่นคงปลอดภัย แสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและ ผู้อื่นได้สมวัย

๓.๔.๒ ข เด็กมีความสนใจ และร่วมกิจกรรมต่างๆ อย่างสมวัย ซึ่งรวมการเล่น การทำงานศิลปะ ดนตรี กีฬา

๓.๔.๓ ข เด็กสามารถอดทน รอคอย ควบคุมตนเอง ยับยั้งชั่งใจ ทำตามข้อตกลง คำนึงถึง ความรู้สึกของผู้อื่น มีกาลเทศะ ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ได้สมวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๕ ข เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา เรียนรู้และสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้ย่อย

๓.๕.๑ ข เด็กบอกเกี่ยวกับตัวเด็ก บุคคล สถานที่แวดล้อมธรรมชาติ และสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็กได้สมวัย

๓.๕.๒ ข เด็กมีพื้นฐานด้านคณิตศาสตร์ สามารถสังเกต จำแนก และเปรียบเทียบ จำนวน มิติ สัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) เวลา ได้สมวัย

๓.๕.๓ ข เด็กสามารถคิดอย่างมีเหตุผล แก้ปัญหาได้สมวัย

๓.๕.๔ ข เด็กมีจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ที่แสดงออกได้สมวัย

๓.๕.๕ ข เด็กมีความพยายาม มุ่งมั่นตั้งใจ ทำกิจกรรมให้สำเร็จสมวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๖ ข เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาและการสื่อสาร

ตัวบ่งชี้ย่อย

๓.๖.๑ ข เด็กสามารถฟัง พูด จับใจความ เล่า สนทนา และสื่อสารได้สมวัย

๓.๖.๒ ข เด็กมีทักษะในการดูรูปภาพ สัญลักษณ์ การใช้หนังสือ รู้จักตัวอักษร การคิดเขียนคำ และการอ่าน เบื้องต้นได้สมวัยและตามลำดับพัฒนาการ

๓.๖.๓ ข เด็กมีทักษะการวาด การขีดเขียนตามลำดับขั้นตอนพัฒนาการสมวัยนำไปสู่การขีดเขียนคำที่คุ้นเคย และสนใจ

๓.๖.๔ ข เด็กมีทักษะในการสื่อสารอย่างเหมาะสมตามวัย โดยใช้ภาษาไทยเป็นหลัก และมีความคุ้นเคยกับ ภาษาตนเองด้วย

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๗ ข เด็กมีพัฒนาการด้านสังคม คุณธรรม มีวินัย และความเป็นพลเมืองดี

ตัวบ่งชี้ย่อย

๓.๗.๑ ข เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างสมวัย และแสดงออกถึงการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

๓.๗.๒ ข เด็กมีความเมตตา กรุณา มีวินัย ซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อตนเองและ ส่วนรวมและมี ค่านิยมที่พึง ประสงค์สมวัย

๓.๗.๓ ข เด็กสามารถเล่น และทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นกลุ่ม เป็นได้ทั้งผู้นำและผู้ตามแก้ไข ข้อขัดแย้งอย่าง สร้างสรรค์

๓.๗.๔ ข เด็กภาคภูมิใจที่เป็นสมาชิกที่ดีในครอบครัว ชุมชน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและตระหนักถึงความเป็น พลเมืองดีของประเทศไทย และภูมิภาคอาเซียน

๑.๔ หลักสูตรของสถานศึกษา

เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยที่ต้องพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด – ๖ ปี ให้มีพัฒนาการด้าน ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเตรียม ความพร้อมที่จะเรียนรู้และสร้างรากฐานชีวิตให้พัฒนาเด็กปฐมวัยไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มี วินัย ภูมิใจในชาติ และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ตาม เจตนารมณ์ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วน ตำบลชี้เหล็ก จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กและ สภาพท้องถิ่น ทั้งนี้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก จัดการศึกษาโดยรับเด็กอายุ ๒ และ ๓ ปี หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนา เด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก จึงจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

๑.๔.๑ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก

บริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก (สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี)

ปรัชญาการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เด็กสุขภาพดี มีคุณธรรม นำวิชาการ ประสานชุมชน

วิสัยทัศน์การศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ได้

มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับจากชุมชนในท้องถิ่น

ภารกิจหรือพันธกิจการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

๑. ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการใช้สื่อ และนวัตกรรม
๒. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก ในการจัดการศึกษา
๓. จัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย มีคุณภาพและเพียงพอ
๔. ส่งเสริมพัฒนาการทางด้าน ร่างกายอารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา
๕. ปรับปรุง/จัดหา บริเวณอาคารสถานที่ ให้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เป้าหมายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก

การพัฒนาเด็กอายุต่ำกว่า๓ปีมุ่งส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนี้

- ๑.ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขภาพดี
- ๒.สุขภาพจิตดีและมีความสุข
- ๓.มีทักษะชีวิตและสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
- ๔.มีทักษะการใช้ภาษาสื่อสาร และสนใจเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังนี้

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับอายุต่ำกว่า ๓ ปี กำหนดคุณลักษณะที่ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี ดังนี้

๑. พัฒนาการด้านร่างกาย

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพดี
๒. ใช้อวัยวะของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กัน

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

๑. มีความสุขและแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย

๓. พัฒนาการด้านสังคม

๑. รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว
๒. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญา

๑. สื่อความหมายและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย
๒. สนใจเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

การวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์

พัฒนาการด้านร่างกาย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพดี

คุณลักษณะที่ ๑.๑ มีน้ำหนัก ส่วนสูงและเส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์

สภาพที่พึงประสงค์
๑. มีน้ำหนักตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
๒. มีส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
๓. มีเส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

คุณลักษณะที่ ๑.๒ มีร่างกายแข็งแรง

สภาพที่พึงประสงค์
๑. มีภูมิต้านทานโรค ไม่ป่วยบ่อย
๒. ขับถ่ายเป็นเวลา
๓. รับประทานอาหารที่เหมาะสมกับวัย
๔. นอนและพักผ่อนที่เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่๒ใช้อวัยวะของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กัน

คุณลักษณะที่๒.๑ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ได้เหมาะสมกับวัย

สภาพที่พึงประสงค์
๑. วิ่งและหยุดได้ทันที และเริ่มวิ่งใหม่ ๒. นั่งยอง ๆ เล่นโดยไม่เสียการทรงตัว ๓. เดินถอยหลังได้ ๔. เดินขึ้น ลง บันได โดยมีข้างหนึ่งจับราวและก้าวเท้าโดยมีสองเท้าในขั้นเดียวกัน ๕. กระโดดอยู่กับที่ โดยเท้าพื้นพื้นทั้ง ๒ ข้าง

คุณลักษณะที่ ๒.๒ใช้กล้ามเนื้อเล็กและประสานสัมพันธ์มือ – ตา ได้เหมาะสมกับวัย

สภาพที่พึงประสงค์
๑. วางก้อนไม้ซ้อนกันได้ ๔-๖ ก้อน ๒. เปิดพลิกหนังสือได้ที่ละแผ่น ๓. จับสีเทียนแท่งใหญ่เพื่อขีดเขียนได้ ๔. เลียนแบบลากเส้นเป็นวงต่อเนื่อง หรือเส้นตรงแนวดิ่ง

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๓ มีความสุขและแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะที่๓.๑ร่าเริงแจ่มใส

สภาพที่พึงประสงค์
๑. มีกิริยาท่าทางส่วนใหญ่อารมณ์ดี ๒. ยิ้มแย้ม หัวเราะง่าย ๓. มีแววตาที่มีความสุข

คุณลักษณะที่๓.๒แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมกับวัย

สภาพที่พึงประสงค์
๑. แสดงความรักต่อผู้อื่น ๒. แสดงความกังวลเมื่อแยกจากคนใกล้ชิด ๓. แสดงความภาคภูมิใจเมื่อทำสิ่งต่าง ๆ สำเร็จ ๔. ชอบพูดคำว่า “ไม่” แม้จะเป็นสิ่งที่ต้องการ

คุณลักษณะที่ ๓.๓ สนใจและมีความสุขกับธรรมชาติ สิ่งสวยงาม ดนตรีและจังหวะการเคลื่อนไหว

สภาพที่พึงประสงค์
๑. ตอบสนองต่อธรรมชาติ อย่างเพลิดเพลิน ๒. ตอบสนองต่อเสียงเพลง จังหวะดนตรี อย่างเพลิดเพลิน ๓. ตอบสนองต่อสิ่งสวยงามต่าง ๆ อย่างเพลิดเพลิน

พัฒนาการด้านสังคม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๔ รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว

คุณลักษณะที่ ๔.๑ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวได้

สภาพที่พึงประสงค์
๑. ชอบการออกไปเที่ยวนอกบ้าน
๒. แสดงความเป็นเจ้าของ
๓. ชอบเก็บสิ่งของของตนเองไว้ใกล้ตัวและไม่ชอบแบ่งปันผู้อื่น

คุณลักษณะที่ ๔.๒ เล่นและร่วมทำกิจกรรมกับผู้อื่นได้ตามวัย

สภาพที่พึงประสงค์
๑. ชอบเล่นของเล่นคนเดียว
๒. รอคอย ช่วงสั้น ๆ เล่น
๓. รวมกับคนอื่นแต่ต่างคนต่างเล่น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๕ ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะที่ ๕.๑ ทำกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองได้ตามวัย

สภาพที่พึงประสงค์
๑. ใช้ช้อนตักอาหารเข้าปากแต่หกบ้าง
๒. ชอบช่วยเหลืองานบ้านง่าย ๆ
๓. สวมเสื้อผ้าโดยมีคนช่วย
๔. บอกได้ว่าตนเองต้องการขยับถ่าย

พัฒนาการด้านสติปัญญา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๖ สื่อความหมายและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะที่ ๖.๑ รับรู้และเข้าใจความหมายของภาษาได้ตามวัย

สภาพที่พึงประสงค์
๑. ปฏิบัติตามคำสั่งได้ ๒ คำสั่งต่อเนื่อง
๒. สนใจฟังนิทานง่าย ๆ
๓. ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง
๔. สนใจดูหนังสือนิทานภาพ

คุณลักษณะที่ ๖.๒ แสดงออกและ/หรือ พูดสื่อความหมายได้

สภาพที่พึงประสงค์
๑. พูดคำต่อกัน เช่น ไปเที่ยว
๒. พูดเป็นวลีสั้นๆ
๓. มักจะถามคำถาม “อะไร” และ “ทำไม”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๗ สนใจเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว

คุณลักษณะที่ ๗.๑ สนใจและเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว

สภาพที่พึงประสงค์
๑. สังเกต สำรวจ ลองผิดลองถูกกับคุณสมบัติของสิ่งต่างๆ ๒. อยากเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ๓. ถามบ่อยถามซ้ำ ๔. จดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ยาวนานขึ้น

คุณลักษณะที่ ๗.๒ เรียนรู้ผ่านการเลียนแบบ

สภาพที่พึงประสงค์
๑. เลียนแบบคำพูดที่ผู้ใหญ่พูด ๒. เลียนแบบการกระทำผู้ใกล้ชิดหรือเด็กอื่น ๓. พยายามเลียนเสียงต่างๆ

คุณลักษณะที่ ๗.๓ สำรวจโดยใช้ประสาทสัมผัส

สภาพที่พึงประสงค์
๑. สำรวจตามตัว ลื่นซึก ขึ้นวางของ ตะกร้าผ้า ๒. ชอบเล่น ลาก ดึง ผลัก โยน ๓. ชอบวางรูปทรงลงช่อง ๔. ค้นหาของที่ถูกลบซ่อนโดยมีสิ่งปกปิด ๒-๓ ชั้น ๕. ชอบละเลงสีด้วยมือ

อัตลักษณ์

ยิ้มง่าย ไหว้สวย

เอกลักษณ์

มารยาทงาม

๒. สารการเรียนรู้

แนวปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ ๒-๓ ปี เน้นการจัดประสบการณ์ผ่านการเล่นตามธรรมชาติที่เหมาะสมกับวัยอย่างเป็นองค์รวม ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถตามวัยของเด็ก ทั้งนี้ เด็กในช่วงวัยนี้จะมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นมากกว่าในช่วงแรก เด็กมีการพึ่งพาตนเอง แสดงความเป็นตัวของตัวเอง จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงสารการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย **ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้** ตลอดจนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป

สารการเรียนรู้

สารการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กช่วงอายุ ๒-๓ ปี เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็ก ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยอาจจัดในรูปแบบหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ หรือเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย สารการเรียนรู้ประกอบไปด้วย ๒ ส่วน คือ ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๑. ประสบการณ์สำคัญ ประสบการณ์สำคัญเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้เด็กได้ลงมือทำด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะในระยะแรกเริ่มชีวิต และช่วงระยะปฐมวัยมีความสำคัญเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นรากฐานของพัฒนาการก้าวต่อไปของชีวิตเด็กแต่ละคน ตลอดจนเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดความสามารถ แรงจูงใจ ใฝ่เรียนรู้ และความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองของเด็ก ที่จะส่งผลต่อเนื่องจากช่วงวัยเด็กไปสู่วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ ประสบการณ์สำคัญจะเกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมทุกด้านที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ รอบตัวในวิถีชีวิตของเด็กและในสังคมภายนอก อันจะสั่งสมเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้และสามารถพัฒนาต่อเนื่องไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

ประสบการณ์สำคัญที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็กนั้น พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูจำเป็นต้องสนับสนุนให้เด็กได้มีประสบการณ์ตรงด้วยการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย การสร้างความรักความผูกพันกับคนใกล้ชิด การปฏิสัมพันธ์กับผู้คนและสิ่งต่างๆ รอบตัว และการรู้จักใช้ภาษาสื่อความหมาย ดังนั้น การฝึกทักษะต่างๆ ต้องให้เด็กมีประสบการณ์สำคัญผ่านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และการเล่น ให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการเลียนแบบ ลองผิดลองถูก

สำรวจ ทดลอง และลงมือกระทำจริง การปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของ บุคคล และธรรมชาติรอบตัวเด็กตามบริบทของสภาพแวดล้อม จำเป็นต้องมีการจัดประสบการณ์สำคัญแบบองค์รวมที่ยึดเด็กเป็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่างๆ การนอนหลับพักผ่อน การดูแลสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของตนเอง

ประสบการณ์สำคัญ	กิจกรรมหรือประสบการณ์
ด้านร่างกาย	• การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายตามจังหวะดนตรี • การเล่นออกกำลังกลางแจ้งอย่างอิสระ • การเคลื่อนไหวและการทรงตัว • การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อและระบบประสาท • การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส • การวาด • การเขียนขีดเขียน • การปั้น การฉีก การตัดปะ • การดูแลร่างกายความสะอาดของร่างกาย ของใช้ส่วนตัว • การรักษาความปลอดภัยของตนเอง

๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกที่เหมาะสมกับวัย มีความสุข ร่าเริง แจ่มใส ได้พัฒนาความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเอง จากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้เด็กรู้สึกเป็นที่รัก อบอุ่น มั่นคง เกิดความรู้สึกปลอดภัยไว้วางใจ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

ประสบการณ์สำคัญ	กิจกรรมหรือประสบการณ์
ด้านอารมณ์ จิตใจ	• การรับรู้อารมณ์หรือความรู้สึกของตนเอง • การแสดงอารมณ์ที่เป็นสุข • การควบคุมอารมณ์และการแสดงออกทางอารมณ์ • การเล่นอิสระ • การเล่นบทบาทสมมติ • การชื่นชมธรรมชาติ • การเพาะปลูกอย่างง่าย • การเลี้ยงสัตว์
ประสบการณ์สำคัญ	กิจกรรมหรือประสบการณ์
ด้านอารมณ์ จิตใจ	• การฟังนิทาน • การร้องเพลง • การท่องคำคล้องจอง • การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ตามความสนใจ

๑.๓ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัวในชีวิตประจำวัน ได้ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ และปรับตัวอยู่ในสังคม เด็กควรมีโอกาสได้เล่น และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ เด็กวัยเดียวกันหรือต่างวัย เพศเดียวกัน หรือต่างเพศอย่างสม่ำเสมอ

ประสพการณ์สำคัญ	กิจกรรมหรือประสพการณ์
ด้านสังคม	• การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันตามวัย • การเล่นอย่างอิสระ • การเล่นรวมกลุ่มกับผู้อื่น • การแบ่งปันหรือการให้ • การอดทนรอคอยตามวัย • การใช้ภาษาบอกความต้องการ • การออกไปเล่นนอกบ้าน • การไปสวนสาธารณะ • การออกไปร่วมกิจกรรมในศาสนสถาน

๑.๔ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวในชีวิตประจำวันผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า และการเคลื่อนไหว ได้พัฒนาการใช้ภาษาสื่อความหมายและความคิด รู้จักสังเกตคุณลักษณะต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสี ขนาด รูปร่าง รูปทรง ผิวสัมผัส จดจำชื่อเรียกสิ่งต่างๆ รอบตัว

ประสพการณ์สำคัญ	กิจกรรมหรือประสพการณ์
ด้านสติปัญญา	• การตอบคำถามจากการคิด • การเชื่อมโยงจากประสพการณ์เดิม • การเรียงลำดับเหตุการณ์ • การยืดหยุ่นความคิดตามวัย • การจดจ่อใส่ใจ • การสังเกตวัตถุหรือสิ่งของที่มีสีส่นและรูปทรงที่แตกต่างกัน • การฟังเสียงต่างๆ รอบตัว • การฟังนิทานหรือเรื่องราวสั้นๆ • การพูดบอกความต้องการ • การเล่าเรื่องราว • การสำรวจ
ประสพการณ์สำคัญ	กิจกรรมหรือประสพการณ์
	• การทดลองอย่างง่ายๆ • การคิดวางแผนที่ไม่ซับซ้อน • การคิดตัดสินใจหรือคิดแก้ปัญหาในเรื่องที่ง่ายๆ ด้วยตนเอง • การแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

๒. สารที่ควรเรียนรู้ สารที่จะให้เด็กอายุ ๒-๓ ปี เรียนรู้ควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองเป็นลำดับแรก แล้วจึงขยายไปสู่เรื่องที่อยู่ใกล้ตัวเด็กเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เด็กควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ให้เหมาะกับวัย ดังนี้

๒.๑เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อและเพศของตนเอง การเรียกชื่อส่วนต่างๆ ของใบหน้าและร่างกาย การดูแลตนเองเบื้องต้นโดยมีผู้ใหญ่ให้การช่วยเหลือ การล้างมือ การขับถ่าย การรับประทานอาหาร การถอดและใส่เสื้อผ้า การรักษาความปลอดภัย และการนอนหลับพักผ่อน

สาระย่อย
๑. ชื่อเล่นชื่อจริง นามสกุล ๒. ลักษณะรูปร่าง หน้าตาและเพศ ๓. ชื่อ รูปร่างหน้าที่และการ ดูแลรักษาส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ๔. การดูแลรักษาความสะอาดอย่างง่าย ๆ ๕. การแบ่งปัน ๖. การรับประทานอาหารด้วย ตนเอง ๗. การเลือกรับประทานอาหาร ที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย ๘. การยอมรับผู้อื่น ๙. การแสดงความรู้สึกที่ เหมาะสม ๑๐. การเป็นผู้นำและผู้ตาม

๒.๒เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลภายในครอบครัวและบุคคลภายนอกครอบครัว การรู้จักชื่อเรียกหรือสรรพนามแทนตัวของญาติหรือผู้เลี้ยงดู วิธีปฏิบัติกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม การทักทายด้วยการไหว้ การเล่นกับพี่น้องในบ้าน การไปเที่ยวตลาดและสถานที่ต่างๆ ในชุมชน การเล่นที่สนามเด็กเล่น การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรมและประเพณี

สาระย่อย
๑. ลักษณะของบ้าน ๒. ความสำคัญความหมายของครอบครัว ๓. ชื่อบุคคลในครอบครัว ๔. ชื่อ รูปร่าง ลักษณะหน้าตา ของบุคคลในครอบครัว ๕. ชื่อของโรงเรียนที่ตั้ง ๖. บุคคลในโรงเรียน ๗. หน้าที่ของบุคคลที่อยู่ในโรงเรียน ๘. กฎระเบียบของโรงเรียน ๙. อาชีพในชุมชน

๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการสำรวจสิ่งต่างๆ ในธรรมชาติรอบตัว เช่น สัตว์ พืช ดอกไม้ ใบไม้ ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การเล่นน้ำ เล่นทราย การเลี้ยงสัตว์ต่างๆ ที่ไม่เป็นอันตราย การเดินเล่นในสวน การเพาะปลูกอย่างง่าย

สาระย่อย
๑. สิ่งมีชีวิต - ชื่อ - รูปร่าง ลักษณะความเหมือน และความแตกต่าง - ความเมตตากรุณา- ๒. สิ่งไม่มีชีวิตชื่อ- ลักษณะ - ความเหมือนและความแตกต่าง - ๓. ฤดูกาล - ชื่อฤดูกาล - การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฤดู - การรักษาสุขภาพ ๔. กลางวัน กลางคืน รูปร่าง ลักษณะของดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ชื่อแตกต่างของ - กลางวัน และกลางคืน- การปฏิบัติตนในเวลากลางวัน กลางคืน

๒.๔ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อของเล่นของใช้ที่อยู่รอบตัว การเชื่อมโยงลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างง่าย ๆ ของสิ่งต่างๆ ที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก เช่น สี รูปร่าง รูปทรง ขนาด ผิวสัมผัส

สาระย่อย
๑. เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน - ชื่อ - ลักษณะรูปร่าง สี ขนาด ผิวสัมผัส - วิธีการใช้ ประโยชน์ - การเก็บรักษา การทำความสะอาด ๒. การคมนาคม -ประเภท -ชื่อของยานพาหนะ แต่ละประเภท -วิธีการเลือกใช้อยานพาหนะที่เหมาะสม ๓. การสื่อสาร -ชื่อเครื่องมือการสื่อสาร-รูปร่าง, ลักษณะ

***** สาระเพิ่มเติม*****

นอกจากสาระที่ควรเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จำนวน ๔ สาระที่ควรเรียนรู้แล้ว ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็กได้กำหนดสาระที่ควรเรียนรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับนโยบาย และจุดเน้น ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กำหนดเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต ศาสนา และขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และความเป็นไทย โดยมีสาระรายละเอียดสาระที่ควรเรียนรู้เพิ่มเติม ดังนี้

๒.๕ วันสำคัญ เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับวันสำคัญเกี่ยวกับวิถีชีวิต ศาสนาและขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และความเป็นไทย ทั้งของชาติและของชุมชนท้องถิ่น

ลำดับที่	สาระที่ควรเรียนรู้เรื่องวันสำคัญ	ตัวอย่างวันสำคัญต่าง ๆ	หมายเหตุ
๑	วันสำคัญทางศาสนา วันสำคัญทางศาสนาพุทธ (๒) วันสำคัญทางศาสนาอิสลาม (๓) วันสำคัญทางศาสนาคริสต์	๑. วันวิสาขบูชา ๒. วันอาสาฬหบูชา ๓. วันเข้าพรรษา ๔. วันออกพรรษา ๕. วันมาฆบูชา ๖. วันพระ ๑.วันฮารีรายอ ๒.วันเมาลิต ๓.วันถือศีลอด วันคริสต์มาส	
๒	วันสำคัญของชาติ	๑.วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ๒.วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ๓.วันปิยมหาราช ๔.วันพ่อแห่งชาติและวันดินโลก ๕.วันรัฐธรรมนูญ ๖.วันจักรี ๗.วันฉัตรมงคล ๘.วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระนางเจ้าสุทิศาฯ ๙.วันที่ระลึกวันสวรรคตรัชกาลที่๙ ๑๐.วันท้องถิ่นไทย	
๓	วันสำคัญของท้องถิ่น	๑.วันลอยกระทง ๒.วันสงกรานต์ ๓.วันประเพณีเข้าปรีวาสกรรม ๔.วันขึ้นปีใหม่	
๔	วันสำคัญอื่น ๆ	๑.วันเด็ก ๒.วันครู	

๒.๖ ท้องถิ่นของเรา

๑. ประวัติความเป็นมา
๒. ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี
๓. แหล่งการท่องเที่ยว
๔. บุคคลสำคัญ
๕. การประกอบอาชีพ
๖. สภาพภูมิประเทศ / ภูมิอากาศ
๗. สภาพปัญหาในชุมชน / สังคม / พืชภัย
๘. สภาพเศรษฐกิจและสังคม
๙. ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม
๑๐. พระราชกรณียกิจในท้องถิ่น
๑๑. ภูมิปัญญา / สินค้า / OTOP

๒.๗ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การจัดกิจกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กปฐมวัย

แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณา ดังนี้

๑. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา

๒. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้น การปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

๓. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย ๓ คุณลักษณะ พร้อม ๆ กันดังนี้

- **ความพอประมาณ** หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น เช่นการผลิต และการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

- **ความมีเหตุผล** หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

- **การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้ และไกล

เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

- **เงื่อนไขความรู้** ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

- **เงื่อนไขคุณธรรม** ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต แนวทางปฏิบัติ / ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุล และยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยี

หลักการที่สำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

๑. พอมีพอกิน ปลุกพืชสวนครัวไว้กินเองบ้าง ปลูกไม้ผลไว้หลังบ้าน ๒-๓ ต้น พอที่จะมีไว้กินเองในครัวเรือน เหลือจึงขายไป

๒. พออยู่พอใช้ ทำให้บ้านน่าอยู่ ปราศจากสารเคมี กลิ่นเหม็น ใช้แต่ของที่ เป็นธรรมชาติ (ใช้จุลินทรีย์ผสมน้ำดูพื้นบ้าน จะสะอาดกว่าใช้น้ำยาเคมี) รายจ่ายลดลง สุขภาพจะดีขึ้น (ประหยัดค่ารักษาพยาบาล)

๓. พออกพอใจ เราต้องรู้จักพอ รู้จักประมาณตน ไม่ใคร่อยากใคร่มีเช่นผู้อื่น เพราะเราจะหลงติดกับวัตถุ ปัญญาจะไม่เกิด

รูปแบบการเรียนรู้การสอนเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็น การจัดกิจกรรมที่ผสมผสานหรือบูรณาการในทุกกิจกรรมเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เด็กได้รับประสบการณ์ตรง คุณครูมีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกันทำให้เด็กได้รับความรู้ ได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน ได้รับรู้และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นมีความสุขสนุกสนาน ทำให้เด็กค่อยๆซึมซับความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และกล้าแสดงออกในด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทำให้เกิดความรู้สึกรักและมีความอนุรักษในการรักษาธรรมชาติ มีความภาคภูมิใจ รักในบ้านเกิดของตน

กิจกรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยสามารถพบได้ในชีวิตประจำวันและคุ้นเคยเป็นอย่างดี ประกอบกับการที่ครูได้จัดสภาพแวดล้อม กระตุ้นและชี้แนะเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง เมื่อเด็กปฐมวัยทำกิจกรรมทุกครั้งจึงส่งผลให้เด็กปฐมวัยได้เผชิญกับปัญหาและได้ฝึกประสบการณ์การแก้ปัญหาโดยเด็กมีปฏิสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่นผ่านกิจกรรมในชีวิตประจำวัน การเปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้ลงมือกระทำและคิดด้วยตัวเอง ครูสนับสนุนให้เด็กควบคุมตนเองในการแก้ปัญหาในแต่ละกิจกรรมโดยการทำซ้ำๆ ตามความพอใจจะช่วยให้เด็กปฐมวัยพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นดิก ในเรื่องของกฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) ว่าการที่เด็กได้ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำบ่อยๆ ก็ย่อมจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง ให้เด็กได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติหรือทำแบบฝึกหัดบ่อยๆ จนทำได้อย่างคล่องแคล่วและมีแรงจูงใจ มีความสนใจเข้าถึงเป้าหมายและคุณค่าของสิ่งที่ทำทั้งนี้เพราะเด็กปฐมวัยต้องการได้รับการฝึกฝนให้เกิดทักษะซึ่งกฎนี้เป็นการเน้นความมั่นคงระหว่างการเชื่อมโยงและการตอบสนองที่ถูกต้องย่อมนำมาซึ่งความสมบูรณ์แห่งการเรียนรู้เพราะการเรียนรู้ที่ดีที่สุด คือการให้เด็กได้ลงมือแก้ปัญหาด้วยตนเอง

การจัดการศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การนำหลักความพอเพียงปรับประยุกต์ใช้กับเด็กปฐมวัย

๑. ใช้เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการจัดกิจกรรมทั้ง ๖ กิจกรรมหลัก

๒. สอดแทรกเชื่อมโยงจากประสบการณ์ตรงทั้งในและนอกห้องเรียน

๒.๘ อาเซียนศึกษา

(๑) บ้านเราและเพื่อนบ้านอาเซียน

๑. แผนที่ที่ตั้ง/สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว
๒. ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและฤดูกาล
๓. ฤดูกาล และภัยพิบัติ
๔. อาชีพและสินค้าเศรษฐกิจ
๕. สกุลเงิน

(๒) ประเทศสมาชิกอาเซียน

๑. ชื่อประเทศและธงชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน
๒. ดอกไม้ / ต้นไม้ ประจำชาติ
๓. สัญลักษณ์ตราแผ่นดิน
๔. สัตว์ประจำชาติ
๕. เพลงชาติประเทศสมาชิกอาเซียน

(๓) สังคมและวัฒนธรรม

๑. ศาสนาและวันสำคัญ
๒. ชุดแต่งกายประจำชาติ
๓. อาหารประจำชาติ
๔. ภาษา ประเพณีและวัฒนธรรม
๕. การละเล่น การแสดงและนิทานประจำชาติ

(๔) อาเซียนที่รัก

๑. ธงอาเซียน
๒. ตราสัญลักษณ์อาเซียน
๓. คำขวัญอาเซียน
๔. เพลงอาเซียน
๕. ภาษาอาเซียน

๒.๙ สะเต็มศึกษา

การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สารสนเทศการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.๒๕๖๐ จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะ กระบวนการวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี สำหรับเด็กปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรที่มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ มีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไปเมื่อจบการศึกษา ปฐมวัย โดยเด็กจะต้องบรรลุมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ ได้แก่ การมีร่างกายเจริญเติบโต ตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี มีสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มี ทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมี ทักษะ

การคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

เด็กปฐมวัยจึงจำเป็นต้องได้รับการจัดประสบการณ์ทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อ จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจโลกธรรมชาติและเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างขึ้น และนำความรู้ไปใช้อย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์ มีคุณธรรม

การจัดกิจกรรมเพิ่มเติมสำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดพัฒนาครอบคลุมทุกด้าน

สะเต็มศึกษา หรือ STEM Education(Science Technology Engineering and Mathematics Education) เป็นการ บูรณาการแบบข้ามสาขาวิชา ๔ วิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ โดยมีจุดเด่นอยู่ที่การนำกระบวนการทางวิศวกรรมศาสตร์ผนวกเข้ากับการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ที่มีอยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑

เป้าหมายของสะเต็มศึกษา คือ เน้นนำความรู้และกระบวนการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์มาผสมผสานเพื่อแก้ปัญหาอย่างมีความหมายต่อตัวผู้เรียน เนื่องจากในการทำงานและในชีวิตประจำวันต้องใช้ความรู้หลายด้านประกอบกัน การที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้นั้นต้องให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของประสบการณ์ สร้างการเชื่อมโยงระหว่างสาขาวิชาและครอบคลุมบริบทที่หลากหลาย

ลักษณะสำคัญของการจัดการศึกษาแบบ STEM การจัดการเรียนรู้แบบ STEM กับเด็กในช่วงปฐมวัย หรืออนุบาล ช่วยให้เด็กรู้จักการสืบเสาะแสวงหาความรู้และการแก้ไขปัญหาผ่านประสบการณ์ตรงอย่างเหมาะสมกับวัย ผู้เรียนพัฒนาการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ ต้องค้นหาและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูหรือผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) การบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้เข้ากับชีวิตประจำวันทำให้เด็กเห็นความสำคัญ และมีทักษะทางวิทยาศาสตร์ เรียนรู้จากการสร้างสรรค์ผลงานหรือชิ้นงาน การคิดค้น การแก้ปัญหา และการคิดวิเคราะห์ ถือเป็นเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก ซึ่งเด็กจะได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ในศตวรรษที่ ๒๑ ทั้งทักษะการคิด การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ในโรงเรียนไปใช้สร้างสรรค์ผลงาน ชิ้นงาน หรือนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

การจัดกิจกรรมเพิ่มเติมสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี กระบวนการทางวิศวกรรม และคณิตศาสตร์ที่ครูอนุบาลสามารถส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับเด็กๆ โดยครูเป็นผู้สังเกต พฤติกรรม ร่วมกันตั้งคำถามดีๆ ให้เกิดขึ้นระหว่างครูกับเด็ก ส่งเสริมการตั้งคำถามภายในกลุ่มระหว่างเด็ก และสนับสนุนให้เด็กสังเกตและค้นคว้าทำกิจกรรมต่างๆ ชักจูงจนกว่าจะหาคำตอบได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีเนื้อหา กิจกรรมดังนี้

๑. วิทยาศาสตร์ Science สำหรับเด็กปฐมวัยแล้ว การทดลองหลายๆกิจกรรมช่วยให้เด็กพัฒนาทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกตในสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น การใช้คำบรรยายในสิ่งที่ตนเองสังเกตพบ และการทำกิจกรรมซ้ำๆ เพื่อเปรียบเทียบผลการค้นพบนั้นให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การถามคำถามและการค้นหาสาเหตุของคำถาม ปัญหาต่างๆ ซึ่งจะพบไปพบคำตอบ เป็นทักษะที่ใช้ทุกวันในการจัดกิจกรรมในห้องเรียน

ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ควรส่งเสริมให้กับเด็กระดับปฐมวัย มี ๘ ทักษะ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) ดังนี้ ๑. ทักษะการสังเกต ๒. การวัด ๓. ทักษะการจำแนกประเภท

๔. ทักษะการหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับเวลา ๕. ทักษะการคำนวณ ๖. ทักษะการสื่อความหมาย
๗. ทักษะการลงความคิดเห็นจากข้อมูล ๘. ทักษะการพยากรณ์

๒. เทคโนโลยี Technology หลักสูตรปฐมวัย เทคโนโลยี คือ การใช้เครื่องมือและการพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก อุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการทำกิจกรรมจะช่วยพัฒนาความสามารถในการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ทำให้กล้ามเนื้อแข็งแรง สามารถใช้มือและนิ้วสำหรับที่จะเขียน พิมพ์ และวาดได้ดีขึ้น เด็กปฐมวัยควรได้เรียนรู้วิธีการใช้เครื่องมือต่างๆ ทั้งที่ช่วยในการบันทึกและสิ่งที่ช่วยในการทดลอง การทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามที่ต้องการ เช่น การใช้กล้องถ่ายภาพ กล้องวิดีโอ ทักษะการใช้กรรไกร การใช้ดินสอ ปากกา ไม้บรรทัด เครื่องมือในการชั่ง ตวง วัด เครื่องมือช่วยตัดแบบต่างๆ เครื่องมือช่วยรินน้ำหรือถ่ายเทของเหลว เครื่องมือที่ช่วยในการตักแบบต่างๆ การใช้แว่นขยาย การใช้สิ่งที่สามารถทำให้วัตถุติดกันได้ การพิมพ์ด้วยเครื่องมือต่างๆ การใช้แม่เหล็กในการทดลอง การใช้เครื่องฉายแสง

๓. กระบวนการทางวิศวกรรมศาสตร์ Engineering เป็นการเรียนรู้ที่จะแก้ไขปัญหา ผ่านการลงมือปฏิบัติ การใช้วัสดุหลากหลายในการออกแบบ สร้างสรรค์ต่างๆโดยใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เช่น เมื่อเด็กเล็กกับบล็อกและวัตถุอื่นที่สามารถใช้เล่นก่อสร้างสิ่งต่างๆได้ เด็กจะได้รับการพัฒนาทักษะคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ช่วยให้เด็กเรียนรู้แรงโน้มถ่วง รูปร่างรูปทรง ความสมดุล และการแก้ไขปัญหาต่างๆ รู้จักการวางแผนและการออกแบบโครงสร้างด้วยคำแนะนำเพิ่มเติมจากครู เด็กสามารถวางแผนออกแบบและประดิษฐ์ ตลอดจนทดลองและแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบเองจนสำเร็จ แล้วนำมาแก้ไขปัญหาที่ต่างร่วมกันสร้างขึ้น เพื่อท้าทายให้คิดและแก้ไขปัญหา

๔. คณิตศาสตร์ Mathematicsเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ผ่านกระบวนการเล่น การทำกิจกรรมโดยใช้สื่อสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยการสำรวจ อธิบายคุณสมบัติและลักษณะของสิ่งต่างๆ รอบตัว ผ่านการใช้สื่อในชีวิตประจำวันที่น่าสนใจในการทำกิจกรรม ครูแนะนำคำศัพท์ต่างๆ ให้เด็กได้ใช้ เช่น ใหญ่ เล็ก กลม แบน สูง ฯลฯ เด็กได้เรียนรู้จากกิจกรรมต่างๆ ที่มีความหมายต่อตัวเด็ก และเห็นประโยชน์ของคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้กล่าวถึง คุณภาพของเด็กด้านคณิตศาสตร์เมื่อจบปฐมวัย ดังนี้ ๑. มีความคิดเชิงคณิตศาสตร์ ๒. มีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับความยาว น้ำหนัก ปริมาตร เงิน และเวลา ๓. มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานทางเรขาคณิต ๔. มีความเข้าใจแบบรูปของรูปที่มีรูปร่าง ขนาด หรือสีที่สัมพันธ์กันอย่างใดอย่างหนึ่ง ๕. สามารถให้ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบแผนภูมิอย่างง่าย ๖. มีทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์เบื้องต้น

แนวทางในการจัดประสบการณ์ STEM ให้กับเด็กปฐมวัย

๑. ครูผู้สอนควรกระตุ้นให้เด็กเกิดความรู้สึกรักอยากเรียนรู้ โดยการเริ่มต้นตั้งคำถามที่มีความยากในระดับที่เหมาะสมกับวัยของเด็กเพื่อเป็นการท้าทายให้เด็กเกิดกระบวนการคิด เมื่อเริ่มต้นด้วยคำถามที่ง่าย แต่สามารถชักจูงให้คิด และคล้อยตามไปกับคำถามได้ จะทำให้เด็กเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้และกล้าริเริ่มทดลองสิ่งใหม่ๆ

๒. ครูต้องช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อน เพื่อให้เด็กกล้าที่จะตั้งคำถาม เกิดความเชื่อมั่นในความสามารถและสติปัญญาของตนเอง ส่งผลให้เด็กเกิดความพยายามในการนำทักษะ ต่างๆ ที่ตนมี เช่น การคิดคำนวณ การอ่านการเขียน ฯลฯ มาใช้ในกิจกรรมต่างๆ ช่วยให้เด็กได้ค้นพบสิ่งใหม่ๆ และเกิดความพยายามที่จะทำความเข้าใจสิ่งที่พวกเขาค้นพบด้วยตนเอง

๓. ครูผู้สอนต้องทำให้เด็กเข้าใจว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อม รู้จักสังเกตและสนใจใน ธรรมชาติรอบตัว ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยสร้างความกระตือรือร้น ความอยากรู้อยากเรียนให้แก่เด็ก

๔. กิจกรรมที่จัดให้กับเด็กควรเป็นกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์สำคัญทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้าน ร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

๕. ครูผู้สอนต้องเลือกใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับหัวข้อเรื่องที่เด็กสนใจ ระดับ พัฒนาการเด็กปฐมวัย ความพร้อมของครู และบริบทของโรงเรียน ได้แก่ กระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐาน(Problem Based) กระบวนการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐาน (Project Based) กระบวนการเรียนรู้ เชิงวิศวกรรม การสำรวจแบบสะเต็ม การจัดการเรียนรู้ทัศนศึกษาแบบสะเต็ม การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็ม กลางแจ้ง การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มอย่างง่าย การจัดศูนย์การเรียนรู้แบบสะเต็ม และการจัดการเรียนรู้ แบบสะเต็มในกิจกรรมการทำอาหาร

๒.๑๐ โตไปไม่โกง

กรอบสาระกิจกรรมโตไปไม่โกง ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย ๕ สาระ

๑. ความซื่อสัตย์สุจริตคือ การยึดมั่นในความสัตย์จริงและสิ่งที่ถูกต้องดีงาม รู้จักแยกแยะ ถูกผิด ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นโดยชอบ ไม่คดโกง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- พูดความจริง - ไม่ลักขโมย
- ทำตัวเป็นที่น่าเชื่อถือ ทำตามสัญญา
- กล้าเปิดเผยความจริง
- รู้จักแยกแยะประโยชน์ส่วนตัว ส่วนรวม

๒. การมีจิตสาธารณะคือ การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ตระหนักรู้และคำนึงถึงสังคมส่วนรวม มี ความรับผิดชอบต่อตนเองในการกระทำใด ๆ เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียหายต่อส่วนรวมและพร้อมที่จะเสียสละ ประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- ร่วมดูแลสังคม
- รับผิดชอบต่อส่วนรวม
- เสียสละเพื่อส่วนรวม
- เอื้อเฟื้อ เมตตา มีน้ำใจ
- ไม่เห็นแก่ตัว

๓. ความเป็นธรรมทางสังคมคือ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันอย่างมีเหตุผล โดยไม่เลือก ปฏิบัติต่อเพศ เชื้อชาติ ชนชั้น สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- นิกรถึงใจเขาใจเรา

- ไม่เอาเปรียบผู้อื่น
- รับฟังผู้อื่น
- เคารพและให้เกียรติผู้อื่น
- กตัญญูอย่างมีเหตุผล
- คำนึงถึงความยุติธรรมโดยตลอด

๔. การกระทำความรับผิดชอบ คือ การมีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เคารพกฎเกณฑ์ กติกา พร้อมให้ตรวจสอบการกระทำได้เสมอ หากมีการกระทำผิดก็พร้อมที่จะยอมรับและแก้ไข

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด
- มีระเบียบวินัย
- เคารพกฎ กติกา
- รับผิดชอบในสิ่งที่ทำ กล้ายอมรับผิดและรับการลงโทษ
- รู้จักสำนึกและขอโทษ แก้ไขในสิ่งผิด
- กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง

๕. เป็นอยู่อย่างพอเพียง คือ การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักพอประมาณ ซื่อตรง ไม่ละโมภโลภมาก รู้จักยับยั้งชั่งใจ และไม่เอาเปรียบหรือเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- รู้จักความพอเพียง ความพอดี
- มีความอดทน อดกลั้น
- รู้จักบังคับตัวเอง
- ไม่กลัวความยากลำบาก
- ไม่ทำอะไรแบบสุดขั้วหรือสุดโต่ง
- มีสติและเหตุผล

๒.๑๑ ทักษะสมอง EF (Executive Functions)

Executive Functions (EF) คือ ชุดกระบวนการทางความคิด (mental process) ที่ช่วยให้เราคิดเป็น มีเหตุผล ยับยั้งชั่งใจได้ กำกับอารมณ์และพฤติกรรมตนเองได้ วางแผนทำงานเป็น มุ่งใจจดจ่อ ทำอะไรไม่วกแวก จำคำสั่ง และจัดการกับงานหลายๆ อย่างให้ลุล่วงเรียบร้อยได้ จัดลำดับงานเป็นขั้นเป็นตอน ยึดเป้าหมายแล้วทำไปเป็นขั้นตอนจนสำเร็จนั่นเอง

มีผู้เปรียบว่า EF เหมือนหอบังคับการบินในสนามบิน ที่จัดระบบทางอากาศให้เที่ยวบินเข้า-ออก จำนวนหลายสิบเที่ยว ขึ้นลงได้ในเวลาเดียวกัน อย่างเช่น สนามบินสุวรรณภูมิ วันหนึ่งๆ มีเครื่องบินหลายร้อยเที่ยวบินขึ้น-ลง จากต่างทิศทางหอบังคับการบินจะต้องทำหน้าที่จัดระบบ บริหาร ควบคุมเวลา ความเร็ว พื้นที่ ทิศทาง ฯลฯ ให้ทุกลำขึ้นลงได้อย่างปลอดภัย ไม่มีอุบัติเหตุ ไม่ชนกัน พาผู้โดยสารเข้าหรือออกจากสนามบินได้โดยสวัสดิภาพ

EF จึงเป็นทักษะสมองที่มีความสำคัญยิ่งยวดของมนุษย์ ทั้งต่อความสำเร็จในการเรียน การทำงาน อาชีพ และการสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ

Executive Functions ทำหน้าที่กำกับพฤติกรรมที่มุ่งสู่เป้าหมายของบุคคล ชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่บุคคลพึงกระทำให้เหมาะสมกับบริบท โดยคำนึงถึงความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมา คำนึงถึงสถานการณ์ที่กำลัง

เกิดขึ้นตามมา คำนึงถึงความคาดหวังในอนาคต รวมทั้งคำนึงถึงคุณค่าและจุดมุ่งหมายในชีวิตของแต่ละบุคคล EF จะช่วยให้บุคคลมีสำนึกของการเตรียมพร้อม สำนึกของภาระหน้าที่ มีความยืดหยุ่น และมีการร่วมมือ

องค์ประกอบของ Executive Functions นั้น อย่างที่กล่าวไปแล้วว่า ส่วนต่างๆ ในสมองส่วนหน้าทำงานร่วมกัน ดังนั้นโดยธรรมชาติการทำงานของส่วนต่างๆ จะไม่แยกกันเบ็ดเสร็จเด็ดขาด แต่จะซ้อนเหลื่อมเชื่อมโยงและหนุนเสริมกันไปมาอย่างไรก็ดี เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ทีมวิชาการของสถาบัน RLG ได้จัดการความรู้และแยกแยะ EF เป็น ๔ ด้าน โดยจัดเป็น ๓ กลุ่มทักษะ ได้แก่

กลุ่มทักษะพื้นฐาน ซึ่งมีส่วนประกอบที่มีความสำคัญ เป็นฐานของการพัฒนา EF ด้านอื่นๆ ในเด็กเล็ก ทักษะ EF พื้นฐานจะยังแยกกันไม่ชัดเจนเหมือนในผู้ใหญ่

๑. Working Memory = ความจำเพื่อใช้งาน

คือ “ทักษะสมอง” ในการจำหรือเก็บข้อมูลจากประสบการณ์ที่มีความหมาย นำไปเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมที่ผ่านมา มีการประมวลผลแล้วนำมาใช้งานต่อได้ เช่น เมื่อฟังนิทานเรื่อง “กอด” จากคุณครู เด็กประทับใจจำเรื่องราวได้แล้วไปเชื่อมกับประสบการณ์เดิม บันทึกเป็นข้อมูลในสมองว่า “ฉันชอบการให้คนกอด กอดแล้วสบายใจ” มาวันหนึ่งเด็กเห็นเพื่อนเสียใจ ก็เข้าไปกอดเพื่อปลอบใจเพื่อนนั่นคือ เด็กมี “ความจำเพื่อใช้งาน”

เด็กๆ ที่ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้หลากหลาย และเป็นประสบการณ์ที่ประทับใจ (มีความหมายกับเขา) เช่น เรียนแล้วสนุก ก็จะเก็บประสบการณ์นั้นไว้ในคลังความจำ วันดีคืนดีมีเรื่องอื่นๆ ที่สอดคล้องกับเรื่องเก่า ความจำเก่าก็จะปรากฏตัวขึ้น ถ้าไม่มี “ความจำเพื่อใช้งาน” มนุษย์เรายากจะมีการพัฒนา เพราะเราไม่สามารถสรุปบทเรียนในอดีต มาแก้ไขให้ดีขึ้นในอนาคตได้ เราอาจทำผิดซ้ำๆ อีก

คำสำคัญของ Working Memory หรือความจำเพื่อใช้งาน

- จำข้อมูลที่ “มีความหมาย” และจัดการกับข้อมูลนั้น
- คิดเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม
- ประมวลผลข้อมูลนั้น เพื่อนำออกมาใช้งานต่อ

๒. Inhibitory Control = การยั้งคิด ไตร่ตรอง

คือ “ทักษะสมอง” ในการยับยั้งชั่งใจ ควบคุมความต้องการของตนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม จนหยุดยั้งพฤติกรรมได้ในเวลาที่สมควร

ความยับยั้งชั่งใจนี้สำคัญมากขาดไปก็เหมือน “รถที่ขาดเบรก” อาจทำอะไรๆ โดยไม่คิด หุนหันพลันแล่น ตอบโต้แบบฉับพลัน ซึ่งก็มักจะสร้างปัญหาต่อเนื่อง อาจทำผิดกฎหมาย อาจไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ฯลฯ เช่น ถูกคนขับรถปาดหน้าเกิดอารมณ์โกรธ ยังไม่อยู่ก็ปาดกลับ สุดท้ายไม่เจ็บบ่นตาย ก็ติดคุก

เด็กที่ฝึกความยับยั้งมาต่อเนื่อง จะเกิดทักษะที่แข็งแรง โตขึ้นไปเจออะไรมายั่วยวนกวนกิเลส อย่างเช่น ยาเสพติด การพนัน ฯลฯ ก็จะมีทักษะที่จะยั้งใจไม่ตีสั่งสิ่งเหล่านั้นเข้ามายุ่งในชีวิตได้ ในห้องเรียนเด็กบางคนที่ถูกตามใจมาจากบ้าน ยั้งใจไม่เป็น อยากได้อะไรก็จะเอาให้ได้ทันที แย่งของจากมือเพื่อน ไม่พอใจก็ตีเพื่อน ไม่รู้จักรอ แบบนี้ต้องแก้ไข

คำสำคัญของ Inhibitory Control หรือ การยั้งคิดไตร่ตรอง

- หยุด คิดไตร่ตรองก่อนทำหรือพูด
- ชั่งใจ พินิจพิจารณา
- ชะลอความอยาก (อดเปรี้ยวไว้กินหวานได้)

๓. Shift หรือ Cognitive Flexibility = การยืดหยุ่นความคิด

คือ “ทักษะสมอง” ในการปรับเปลี่ยนความคิดไปตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยน หากสิ่งใดไม่เป็นไปตามแผนก็ “ทำใจ” ได้ ปรับเปลี่ยนแผนได้ ไม่ยึดติดตายตัว

คนที่สมองไม่มีทักษะยืดหยุ่น มักมีปัญหาในเรื่องการปรับตัว จะทุกข์ง่าย เพราะติดแหง็กอยู่กับสิ่งเดิมๆ เรื่องเดิมๆ ยืดหยุ่นพลิกแพลงไม่เป็น คิดว่าโลกนี้มีทางออกแค่ทางเดียว แต่คนที่มี EF ด้านนี้ดีจะเป็นคนที่กินง่าย อยู่ง่าย ปรับตัวง่าย แม้เผชิญปัญหา ก็หาทางออกที่สร้างสรรค์ให้ชีวิตได้ ไม่หันไปหาสิ่งที่เป็นพิษภัย เช่น ยาเสพติด เป็นต้น

ถ้าเด็กของเราเป็นคนปรับตัวง่าย กินง่าย อยู่กับคนอื่นง่าย เจ้าตัวเขาเองก็จะมีสุขง่ายด้วย ทักษะสมองยืดหยุ่นพลิกแพลงนี้ เป็นต้นทางของการคิดนอกกรอบด้วย อันเป็นที่มาความคิดสร้างสรรค์ที่เราต้องการจากคนรุ่นใหม่ นั่นเอง ความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้นจากความต้องการที่จะเห็นสิ่งต่างๆ แตกต่างหรือดีขึ้นกว่าเดิมนั่นเอง

คำสำคัญของ Shift หรือ Cognitive Flexibility = ยืดหยุ่นความคิด

- ปรับเปลี่ยนความคิดเมื่อเงื่อนไขเปลี่ยน
- เห็นวิธีและโอกาสใหม่ๆ
- คิดนอกกรอบ

กลุ่มทักษะกำกับตนเอง ซึ่งเกี่ยวข้องมากกับเรื่องของการกำกับควบคุมความคิด อารมณ์ หรือการรู้จักตนเอง

๔. Emotional Control = การควบคุมอารมณ์

คือ “ทักษะสมอง” ในการควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ไม่วูบวาบขึ้นๆ ลงๆ ง่าย ไม่แสดงพฤติกรรมไปตามอารมณ์ จนไปสร้างปัญหาให้ตนเองหรือคนอื่น

คนที่คุมอารมณ์ได้ดีเชื่อว่าเขาไม่รู้จักโกรธ หรือน้อยใจ เสียใจ หรือผิดหวัง แต่เขารู้วิธีการตัวเองให้แสดงออกพอดีๆ “ไม่เวอร์” เพื่อไม่ให้อารมณ์ของเขาไปกระทบต่อคนอื่น ไปทำร้ายหรือไปสร้างปัญหาให้กับสัมพันธภาพระหว่างกัน

เด็กที่ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ มักซี้หุดหงิดฉุนเฉียว แล้วอาจกลายเป็นคนขี้กังวล อารมณ์แปรปรวน บางคนเจออะไรไม่ถูกใจเข้าหน่อยก็ “ปรี๊ดแตก” บางคนผิดหวังอะไรเข้านิดก็ซึมเศร้าไปนาน พื้นอารมณ์ความรู้สึกให้เป็นปกติยาก ที่สำคัญคนที่ไม่มีทักษะด้านนี้จะไม่ตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยอารมณ์ แต่จะสามารถควบคุมและนำเหตุผลมาใช้ในการพิจารณาตัดสินใจ เรื่องต่างๆ ได้อย่างรอบคอบ ไม่สร้างปัญหาตามมาทีหลัง

คำสำคัญของ Emotional Control = ควบคุมอารมณ์

- จัดการอารมณ์อย่างเหมาะสม
- มีความมั่นคงทางอารมณ์
- แก้ปัญหาโดยไม่ใช้อารมณ์ตัดสินใจ
- แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม

๕. Focus หรือ Attention = การใส่ใจจดจ่อในสิ่งที่ทำ

คือ “ทักษะสมอง” ในการจดจ่อในสิ่งที่กำลังทำได้ ในช่วงเวลาที่ต่อเนื่องพอสมควร ไม่วอกแวกกระสับกระส่าย ไม่หันเห ไปตามสิ่งอื่นที่มายั่วเร้าความสนใจ

เด็กที่ขาดทักษะสมองด้านนี้ มักจะเรียนหนังสือได้ยาก เพราะการเรียนรู้ทุกอย่างต้องใช้การใส่ใจจดจ่อที่รับรู้ ที่จะคิดวิเคราะห์ เด็กที่ประสบความสำเร็จในการเรียน มักจะเป็นเด็กที่เมื่อทำอะไรแล้ว เขา

จะตั้งใจทำใจจดใจจ่อจนกว่าจะเสร็จโดยเฉพาะสิ่งที่เขาชอบหรือกำลังสนใจ บางทีเรียกไปกินข้าวก็ยังไม่อยากไป อยากทำให้เสร็จก่อน ปัจจุบันเด็ก “สมาธิสั้น” ในห้องเรียนมีมากขึ้น บางคนอาจมีปัญหาทางสมองจริงๆ ต้องไปหาหมอ แต่บางคนอาจไม่ถึงขั้นนั้น แต่เพราะไม่ได้รับการฝึกฝนให้มีความจดจ่อ เลยทำอะไรนานไม่ได้ ยุกๆยิกๆ พอยุ่ยึกมากก็ทำงานไม่ทัน นานเข้ากลายเป็นเด็กเรียนไม่ดี ทั้งๆที่หากได้รับการฝึกฝนเรื่องใส่ใจจดจ่อ เขาก็อาจเรียนได้ดีก็ได้

คำสำคัญของ Focus หรือ Attention = จดจ่อใส่ใจ

- มีช่วงความสนใจต่อเนื่อง
- จดจ่ออย่างตื่นตัวในสิ่งที่กำลังทำ

๖. Self-Monitoring = การเฝ้าดูและสะท้อนผลจากการกระทำของตนเอง

คือ “ทักษะสมอง” ในการทบทวนตัวเองหรือการงานที่ได้ทำไป สำรวจจุดดีจุดบกพร่อง แล้วหาทางปรับปรุง ถ้าพัฒนาได้ดีอาจไปจนถึงขั้น “รู้ตัวรู้ตน”

คนที่ประเมินตัวเองไม่เป็น ก็จะไม่รู้ว่าตนเองมีจุดอ่อนจุดแข็งตรงไหน ผิดพลาดตรงไหน เลยทำผิดซ้ำซากเป็นประจำ บางคนกลายเป็นอีโก้จัดไปเลยก็ได้ และจากจุดที่ “รู้จักตัวเอง” ก็จะนำไปสู่การ “รู้จักคนอื่น” รู้สึกในความต้องการของคนอื่น เป็นต้นทางของความเข้าใจคนอื่น เกิดเป็นความเห็นอกเห็นใจต่อไป

ทักษะนี้ฝึกได้ตั้งแต่เล็กๆ ไม่ใช่ต้องเป็นผู้ใหญ่แล้วเท่านั้น การฝึกให้เด็กสังเกตอารมณ์ความรู้สึกตนเองว่าเวลานี้เป็นอย่างไร ก็จะช่วยให้เด็ก รู้ตัวและปรับอารมณ์ได้ง่ายขึ้น หรือเมื่อทำงานเสร็จก็ไม่เพียงสักแต่ว่าเสร็จ แต่ให้ประเมินว่าที่ทำไปดีหรือไม่ดี ตรงไหน ชอบหรือไม่ชอบอย่างไร ครั้งหน้าก็จะพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญของ Self-Monitoring = ติดตามและประเมินตนเอง

- ทบทวนสิ่งที่ทำไป
- แก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น

กลุ่มทักษะปฏิบัติ

๗. Initiating = การริเริ่มและลงมือทำ

คือ “ทักษะสมอง” ในการ “ริ” ทำเรื่องใหม่ๆ และลงมือทำสิ่งที่ “ริ” ให้เกิดผล บางคนคิดเก่ง แต่ไม่ยอมลงมือทำ ตั้งใจว่าจะทำโน่นทำนี่ที่เป็นประโยชน์ เช่น จะลดความอ้วน แต่ก็ไม่ลงมือจริงจังสักที การ “ริเริ่ม” ต้องอาศัยความกล้าคิดกล้าทำ ต้องไม่กลัวล้มเหลวจนไม่กล้าทำอะไร คนที่ขาดทักษะด้านนี้มักไม่สามารถเริ่มทำงานใหม่ๆ ทั้งที่ต้องการทำจนกลายเป็นนิสัยผัดผ่อนไปเรื่อยๆ

ความกล้าคิดกล้าทำ กล้าสร้างนวัตกรรมที่แปลกใหม่ เป็นคุณสมบัติสำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ เพราะปัญหาของชีวิตและโลกนั้นซับซ้อนขึ้น ยากขึ้นเรื่อยๆ หากไม่กล้า “ริ” และ “เริ่มลงมือ” ก็จะจัดการปัญหาไม่สำเร็จ สร้างสิ่งใหม่ไม่ได้และทักษะนี้ต้องฝึกฝนตั้งแต่เด็กๆ จะไปฝึกฝนในวันที่โตเป็นวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่แล้ว ย่อมยากกว่า และได้ผลน้อยกว่า

คำสำคัญของ Initiating = ริเริ่มและลงมือทำ

- คิดริเริ่ม
- ตัดสินใจ และลงมือทำด้วยตนเอง
- ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง

๘. Planning and Organizing = การวางแผนและจัดระบบดำเนินการ

คือ “ทักษะสมอง” ในเรื่องกระบวนการทำงาน ตั้งแต่ตั้งเป้าหมาย วางแผนเพื่อนำส่วนต่างๆ มาเชื่อมต่อกัน มองเห็นภาพรวม จัดลำดับความสำคัญเป็น ไปจนถึงการจัดระบบเพื่อดำเนินการ และจน

สุดท้ายที่การประเมินผลคนที่มีความซื่อสัตย์ จะบริหารทรัพยากร คน งาน และเวลาเก่ง ตรงข้ามคนที่ไม่ได้ฝึก EF ด้านนี้ ทำอะไรก็มักจะมั่วซั่ว จับต้นชนปลายไม่ถูก ทำงานที่ไร้ปัญหาทุกที ผู้ใหญ่มักเข้าใจผิดว่า เรื่องแบบนี้ไม่ใช่เรื่องของเด็ก ให้โตก่อนค่อยมาเรียนรู้เรื่องนี้ แต่ที่จริงแล้ว เด็กๆฝึกฝนการวางแผนและการจัดการได้ และต้องฝึกตั้งแต่เล็ก จะได้ฝึกเป็น “ชิป” ลงในสมอง ลองสังเกตตอนเด็กเล่นตุลิลูกเล่นขลุ่ยของ เล่นหม้อข้าวหม้อแกง จะเห็นทักษะทุกอย่างที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ มีข้อสังเกตว่า เด็กที่โตมากับการทำงานบ้าน พ่อแม่ใช้ทำงานบ่อยๆ หรือที่บ้านค้าขาย เด็กพวกนี้จะทำงานเก่ง คล่องแคล่ว วางแผนจัดการดีทั้งความคิดและการกระทำ

คำสำคัญของPlanning and Organizing = วางแผนและจัดระบบดำเนินการ

- วางแผน
- จัดลำดับความสำคัญ
- จัดระบบ ขั้นตอน วางกระบวนการ
- ลงมือดำเนินการตามแผน
- บริหารเวลา
- บริหารทรัพยากร
- ประเมินผล

๙. Goal-directed Persistence = การมุ่งเป้าหมาย

คือ “ทักษะ” ในการดำรงจุดมุ่งหมายของตน ตั้งเป้าแล้วก็พากเพียร แม้มีอุปสรรคก็ฝ่าฟันไปให้ได้ ล้มแล้วลุกขึ้นมาใหม่ เด็กที่ขาดทักษะนี้ บางคนทำห้ๆ ขว้างๆ จับจด บางคนพอเจออุปสรรคก็มักล้มเลิกกลางคันเองง่ายๆ เมื่อล้มแล้วก็ลุก...ลุกไม่ขึ้น คุณครูก็เคยเห็นเด็กบางคนที่ตั้งอกตั้งใจทำอะไรแล้วมีมานะอุตสาหะ พากเพียรทำงานสำเร็จ ถ้าฝึกฝนทักษะสมอง EF ด้านนี้ได้ดี เด็กก็จะมีคุณลักษณะแบบ “อึด ฮึด สู้” หรือ ล้มแล้วลุกได้ (Resilience) เพราะในชีวิตจริงของคนเรา ไม่ว่าจะทำอะไรๆ ล้วนมีอุปสรรคปัญหา แต่ถ้ามีความมุ่งมั่นจะไปให้ถึงดวงดาว มีทักษะ EF ด้านนี้ซึ่งทำให้ไม่ท้อแท้หรือท้อถอยง่ายๆ อุปสรรคต่างๆ ก็จะได้รับ การคลี่คลายไปได้ การเอาชนะอุปสรรคไปได้แต่ละครั้งก็จะทำให้คนนั้นเข้มแข็งขึ้นและเห็นคุณค่าในตนเองยิ่งขึ้น

คำสำคัญของGoal-directed Persistence = มุ่งเป้าหมาย

- แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- เกะติดเป้าหมาย
- พากเพียรอุตสาหะ
- ฝ่าฟันอุปสรรค

โครงสร้างเวลาเรียน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก จัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี) โดยแบ่งออกเป็น ๒ ภาคเรียน ใน ๑ ปีการศึกษา คือ

ภาคเรียนที่ ๑ เปิดเรียนระหว่าง ๑๖ พฤษภาคม ถึง ๓๑ ตุลาคม

ภาคเรียนที่ ๒ เปิดเรียนระหว่าง ๑ พฤศจิกายน ถึง ๑๕ พฤษภาคม ของปีถัดไป

๑.๔.๒ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก (สำหรับเด็กอายุ ๓-๕ ปี)

ปรัชญาการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เด็กสุขภาพดี มีคุณธรรม นำวิชาการ ประสานชุมชน

วิสัยทัศน์การศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ได้

มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับจากชุมชนในท้องถิ่น

ภารกิจหรือพันธกิจการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

หลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยตามศักยภาพและมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กระดับปฐมวัย ดังนี้

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยแข็งแรงและมีสุขนิสัยที่ดี
๒. สุขภาพจิตดีมีสุนทรียภาพมีคุณธรรมจริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม
๓. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีวินัยและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
๔. มีทักษะการคิดการใช้ภาษาสื่อสารและการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

เป้าหมายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก

๑. ครูมีคุณภาพ
๒. อาคารสถานที่ภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้
๓. ผู้เรียนมีคุณภาพและมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย
๔. ครูพันธุ์มีความเหมาะสมและเพียงพอ
๕. สื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสมและเพียงพอ

๖. ผู้เรียนมีสุขภาพอนามัยเจริญเติบโตตามวัย
๗. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน
๘. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ ๓ – ๕ ปี กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์
จำนวน ๑๒ มาตรฐานประกอบด้วย

๑. พัฒนาการด้านร่างกายประกอบด้วย ๒ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว
และประสานสัมพันธ์กัน

๒. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะดนตรีและการเคลื่อนไหว
มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรมจริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม

๓. พัฒนาการด้านสังคมประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมและความเป็นไทย
มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔. พัฒนาการด้านสติปัญญาประกอบด้วย ๕ มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้
มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้
เหมาะสมกับวัย

สภาพที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิดบนพื้นฐาน
พัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุเพื่อนำไปใช้ในการกำหนด
สาระการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการเด็กโดยมีรายละเอียดของมาตรฐานคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ดังนี้

ตารางวิเคราะห์มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

สภาพที่พึงประสงค์
๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๒ มีสุขภาพอนามัยสุขนิสัยที่ดี

สภาพที่พึงประสงค์
๑.๒.๑ ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๓ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์
๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ได้เหมาะสมกับวัย

สภาพที่พึงประสงค์
๑. เดินตามแนวที่กำหนดได้ ๒. กระโดดสองขาขึ้นลงอยู่กับที่ได้ ๓. วิ่งแล้วหยุดได้ ๔. รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๒ ใช้มือ - ตาประสานสัมพันธ์กัน

สภาพที่พึงประสงค์
๑. ใช้กรรไกรตัดกระดาษจากกันได้โดยใช้มือเดียว ๒. เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้ ๓. ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ เซนติเมตรได้

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

สภาพที่พึงประสงค์
๑. แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์
๑.กล้าพูดกล้าแสดงออก

มาตรฐานที่ ๔ ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะดนตรีและการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ สนใจมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะดนตรีและการเคลื่อนไหว

สภาพที่พึงประสงค์
๑.สนใจมีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ๒.สนใจมีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลงดนตรี ๓.สนใจมีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลงจังหวะและดนตรี

มาตรฐานที่ ๕ มีคุณธรรมจริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ ซื่อสัตย์สุจริต

สภาพที่พึงประสงค์
๑.บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ มีความเมตตากรุณามีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน

สภาพที่พึงประสงค์
๑.แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง ๒.แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ขี้นะ

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์
๑. แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๔ มีความรับผิดชอบ

สภาพที่พึงประสงค์
๑. ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ช่วยเหลือ

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

สภาพที่พึงประสงค์
๑.แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ ๒.รับประทานอาหารด้วยตนเอง ๓.ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๒ มีวินัยในตนเอง

สภาพที่พึงประสงค์
๑.เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒.เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๓ ประหยัดและพอเพียง

สภาพที่พึงประสงค์
๑.ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ

มาตรฐานที่ ๗ รักธรรมชาติสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมและความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาพที่พึงประสงค์
๑.มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒.ทิ้งขยะได้ถูกที่

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๒ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย

สภาพที่พึงประสงค์
๑.ปฏิบัติตามมารยาทไทยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒.กล่าวคำขอบคุณและขอโทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๓.หยุดยืนเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

สภาพที่พึงประสงค์
๘.๑.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

สภาพที่พึงประสงค์
๑.เล่นร่วมกับเพื่อน ๒.ยิ้มหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

สภาพที่พึงประสงค์
๑.ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๒.ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ ๓.ยอมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

สภาพที่พึงประสงค์
๑. ฟังผู้อื่นพูดจนจบและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง
๒. เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๒ อ่านเขียนภาพและสัญลักษณ์ได้

สภาพที่พึงประสงค์
๑. อ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน
๒. เขียนขีดเขียนอย่างมีทิศทาง

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๑ มีความสามารถในการคิดรวบยอด

สภาพที่พึงประสงค์
๑. บอกลักษณะของสิ่งต่างๆจากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
๒. จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่างๆโดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว
๓. คัดแยกสิ่งต่างๆตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน
๔. เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

สภาพที่พึงประสงค์
๑. ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ
๒. คาดเดาหรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

สภาพที่พึงประสงค์
๑. ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ
๒. แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก

มาตรฐานที่ ๑๑ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๑ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

สภาพที่พึงประสงค์
๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑.๒ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

สภาพที่พึงประสงค์
๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเอง

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้

เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

สภาพที่พึงประสงค์
๑.สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง
๒.กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

สภาพที่พึงประสงค์
๑.ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆตามวิธีการเมื่อมีผู้ชี้แนะ
๒.ใช้ประโยคคำถามว่า“ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ

ยิ้มง่าย ไหว้สวย

เอกลักษณ์

มารยาทงาม

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓- ๕ ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์เด็ก อายุ ๓ - ๕ ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้าน ร่างกาย	มฐ. ๑ ร่างกาย เจริญเติบโต ตามวัย และมีสุข นิสัยที่ดี	๑.๑ น้ำหนัก ส่วนสูงตาม เกณฑ์	๑.๑.๑ น้ำหนักและส่วนสูง ตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	-สมส่วนตามวัย -เด็กมีน้ำหนักส่วนสูงตามเกณฑ์ มาตรฐาน	-การให้เด็กได้วิ่งและเล่นตามอิสระ
		๑.๒ มีสุขภาพ อนามัย สุขนิสัยที่ ดี	๑.๒.๑ ยอมรับประทาน อาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำ ที่สะอาดเมื่อมี ผู้ชี้แนะ ๑.๒.๒ ล้างมือก่อน รับประทานอาหารและ หลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม ๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็น เวลา ๑.๒.๔ ออกกำลังกายเป็น เวลา	-การกินอาหารที่ดี มีประโยชน์ -เด็กเลือกรับประทานอาหารที่ดี และมีประโยชน์ได้	- การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัย ที่ดีในกิจวัตรประจำวัน
		๑.๓ รักษาความ ปลอดภัยของ ตนเองและผู้อื่น	๑.๓.๑ เล่นและทำกิจกรรม อย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	-การระมัดระวังความปลอดภัย ของตนเองจากผู้อื่นและภัยใกล้ ตัว -การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่าง ปลอดภัย -วิธีการเล่น -กิจกรรมที่ทำร่วมกับเพื่อน -การปฏิบัติตนกับเพื่อน -ความปลอดภัยในการเล่น	-การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตร ประจำวัน -การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับตัวเอง -การป้องกันและรักษาความปลอดภัย -การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย -การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ ต่างๆ

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓- ๕ ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้		สาระการเรียนรู้รายปี
----------	---------	-----------	--	----------------------

			สภาพที่พึงประสงค์เด็ก อายุ ๓ - ๕ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านร่างกาย	มฐ. ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน	๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์อยู่กับที่ได้ และทรงตัวได้	๒.๑.๑ เดินตามแนวที่กำหนดได้ ๒.๑.๒ กระโดดสองขาขึ้นลงอยู่กับที่ได้ ๒.๑.๓ วิ่งแล้วหยุดได้ ๒.๑.๔ รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	-การออกกำลังกาย -อวัยวะต่างๆ -การเล่น -ประสาทสัมผัสทั้งห้า -การหยิบ จับ ขยับร่างกาย	-การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ -การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ -การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ -การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของ -การใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การโยน การเตะ -การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ
		๒.๒ ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน	๒.๒.๑ ใช้กรรไกรตัดกระดาษจากกันได้โดยใช้มือเดียว ๒.๒.๒ เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้ ๒.๒.๓ ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ ซม. ได้	-การช่วยเหลือตนเอง -ความปลอดภัยในการใช้กรรไกร -การร้อยวัสดุ	-การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัดการปะ และการร้อยวัสดุ

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้น อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓- ๕ ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์เด็ก อายุ ๓ - ๕ ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านอารมณ์ จิตใจ	มฐ. ๓. มีสุขภาพจิตดี และมี ความสุข	๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึก ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	-การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึก อย่างเหมาะสม -การตอบแทนพระคุณของพ่อ -การตอบแทนพระคุณของแม่ -การตอบแทนพระคุณของครู -การแสดงความรักและอวยพรผู้ใหญ่	-การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจและการช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ
		๓.๒ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออก ๓.๒.๒ แสดงความพอใจในผลงานตนเอง	-การแสดงมารยาทที่ดีในการพูดจา -การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึก อย่างเหมาะสม	-การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้น อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓- ๕ ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์เด็ก อายุ ๓ - ๕ ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านอารมณ์จิตใจ	มฐ. ๔ ขึ้นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	๔.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	๔.๑.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ๔.๑.๒ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ๔.๑.๓ สนใจ มีความสุขและแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี	-การเล่นทำสิ่งต่างๆด้วยตนเองหรือกับผู้อื่น -ความภาคภูมิใจในตนเอง -ประสาทสัมผัสทั้งห้า -สี -การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ -การออกกำลังกาย -กิจกรรมศิลปะ -กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ -เพลง ดนตรี	-การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ -การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองเสียงดนตรี -การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ -การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์เด็ก อายุ ๓ - ๕ ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านอารมณ์ จิตใจ	มฐ. ๕ มี คุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ ดีงาม	๕.๑ ซื่อสัตย์ สุจริต	๕.๑.๑ บอกหรือชี้ได้ว่า สิ่งใดเป็นของตนเองและ สิ่งใดเป็นของผู้อื่น	-สิ่งของของตนเอง/ สิ่งของของผู้อื่น -สัญลักษณ์และของใช้ ประจำตัว -ของใช้ในห้องเรียน -ไม่ลักเล็กขโมยน้อย -การเคารพสิทธิ์ของ ตนเองและผู้อื่น -การตระหนักรู้เกี่ยวกับ ตนเอง	- การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ นับถือ -การพินิจทวนเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม -การรวมสนทนา และแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเชิงจริยธรรม -การพูดแสดงความคิด และ อธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ
		๕.๒ มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	๕.๒.๑ แสดงความรัก เพื่อน และมีเมตตาสัตว์ เลี้ยง ๕.๒.๑ แบ่งปันผู้อื่นได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	-การแสดงออกทางอา รมณ์และความรู้สึกอย่าง เหมาะสม -การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น -การมีเมตตา กรุณา ช่วยเหลือผู้อื่น	-การแสดงความรักเพื่อนและ สัตว์ -การแบ่งปันสิ่งของ
		๕.๓ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	๕.๓.๑ แสดงสีหน้าหรือ ท่าทางรับรู้ความรู้สึก ผู้อื่น	-การสะท้อนการรับรู้อา รมณ์และความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น -การแสดงออกทางอา รมณ์และความรู้สึก อย่างเหมาะสม	-การแสดงสีหน้าดีใจ เสียใจ โกรธ
		๕.๔ มีความรับผิดชอบ	๕.๔.๑ ทำงานที่ได้รับ มอบหมายจนสำเร็จเมื่อมี ผู้ช่วยเหลือ	-การกำกับตนเอง -ความภาคภูมิใจใน ตนเอง	-การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตาม ความสามารถของตนเอง -ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์เด็ก อายุ ๓ – ๕ ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านสังคม	มฐ. ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๖.๑ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	๖.๑.๑ แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ ๖.๑.๒ รับประทานอาหารด้วยตนเอง ๖.๑.๓ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ	-การแต่งตัว -การรับประทานอาหาร -การเข้านอนในห้องส้วม -วิธีระมัดรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี -การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้	-การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
		๖.๒ มีวินัยในตนเอง	๖.๒.๑ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมี ผู้ชี้แนะ ๖.๒.๒ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	-การเก็บของเล่นของใช้ -การเข้าแถว -การเรียนรู้ข้อตกลงในการเล่น -การแสดงมารยาทที่ดี	-การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น -การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ
		๖.๓ ประหยัดและพอเพียง	๖.๓.๑ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	-การประหยัด -วัสดุ อุปกรณ์ ที่ทำกระเทาะ -สิ่งที่ได้จากธรรมชาติ	- การปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง -การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์เด็ก อายุ ๓ -๕ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านสังคม	มฐ. ๗ รัก ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็น ไทย	๗.๑ ดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๗.๑.๑ มีส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ ชี้แนะ ๗.๑.๒ ทิ้งขยะให้ถูกที่	-การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษา สาธารณสมบัติ -การรักษาความสะอาด ในห้องเรียน -ประเภทของขยะ -ภาชนะใส่ขยะแต่ละ ประเภท	- การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาสิ่ง แวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน
		๗.๒ มีมารยาทตาม วัฒนธรรมไทย และ รักษา เป็นไทย	๗.๒.๑ ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้เมื่อมีผู้ ชี้แนะ ๗.๒.๒ กล่าวคำขอบคุณ และขอโทษเมื่อมีผู้ ชี้แนะ ๗.๒.๓ หยุดยี่นเมื่อได้ ยินเสียงเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระ บารมี	-มารยาทในการไหว, การพูดจา, การนั่ง-การ เดิน, การรับประทานอาหาร,กา รแต่งกาย -การขอบคุณ/ขอโทษ -แหล่งวัฒนธรรมใน ชุมชน -การปฏิบัติตนตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นและ ความเป็นไทย -สัญลักษณ์สำคัญของ คนในชาติไทย	-การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมทอง ถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย -การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนใน ความเป็นไทย

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์เด็ก อายุ ๓ - ๕ ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านสังคม	มฐ. ๘ อยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมี ความสุขและ ปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ สังคมในระบอบ ประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	๘.๑ ยอมรับ ความเหมือน และความ แตกต่าง ระหว่าง บุคคล	๘.๑.๑ เล่นและทำ กิจกรรมร่วมกับเด็กที่ แตกต่างไปจากตน	-การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น -การเล่นที่ถูกต้องวิธี -การอยู่รวมกันของ สมาชิกในศูนย์ -ชื่อจริงและชื่อเล่นของ เพื่อน -ความสำคัญของเพื่อน -เพื่อนที่น่ารัก	-การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน
		๘.๒ มี ปฏิสัมพันธ์ที่ดี กับผู้อื่น	๘.๒.๑ เล่นร่วมกับ เพื่อน ๘.๒.๒ ยิ้มหรือทักทาย ผู้ใหญ่และบุคคลที่ คุ้นเคยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	-การเล่นกับผู้อื่น -บุคคลต่างๆ ที่เด็กเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมี ปฏิสัมพันธ์ใน ชีวิตประจำวัน -การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายใน ชีวิตประจำวัน	-การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น -การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน
		๘.๓ ปฏิบัติ ตนเบื้องต้นใน การเป็น สมาชิกที่ดี ของสังคม	๘.๓.๑ ปฏิบัติตาม ข้อตกลงเมื่อมี ผู้ชี้แนะ ๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็น ผู้นำและผู้ตาม เมื่อมีผู้ ชี้แนะ ๘.๓.๓ ยอมรับการ ประนีประนอมแก้ไข ปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	-การปฏิบัติตนเป นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัวและโรงเรียน -ข้อตกลงของห้องเรียน	-การรวมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน -การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน -การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา -การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้น อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓- ๕ ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้		สาระการเรียนรู้รายปี
----------	---------	-----------	--	----------------------

			สภาพที่พึงประสงค์เด็ก อายุ ๓ – ๕ ปี	สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้าน สติปัญญา	มฐ. ๙ ใช้ ภาษาสื่อสาร ได้เหมาะสม กับวัย	๙.๑ สนทนา โต้ตอบและ เล่าเรื่องให้ ผู้อื่นเข้าใจ	๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และพูดโต้ตอบเกี่ยวกับ เรื่องที่ฟัง ๙.๑.๒ เล่าเรื่องด้วย ประโยคสั้นๆ	-การแสดงมารยาทที่ดี -การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายใน ชีวิตประจำวัน -ชื่อ นามสกุล -รูประวัติความเป็นมาของ ตนเองและครอบครัว	-การฟังเสียงต่างๆในสิ่งแวดล้อม -การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ -การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร่ายกรองหรือ เรื่องราวต่างๆ -การพูดแสดงความคิด ความรู้สึกและความต้องการ -พูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่นและการกระทำต่างๆ
		๙.๒ อ่าน เขียนภาพ และ สัญลักษณ์ได้	๙.๒.๑ อ่านภาพ และพูด ข้อความ ด้วยภาษาของ ตน ๙.๒.๒ เขียน ชัด เขียน อย่างมีทิศทาง	-ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ การใช้หนังสือและ ตัวหนังสือ -การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายใน ชีวิตประจำวัน	-การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์และความ สัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ -การพูดเรียงลำดับคำ เพื่อใช้ในการสื่อสาร -การอ่านหนังสือภาพ นิทาน หลากหลายประเภท/ รูปแบบ -การเขียนรวมกันตามโอกาสคุ้นเคย -การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผวนการอ านหรือเขียนของผู้ใหญ่ -การเล่นเกมหทางภาษา

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์เด็ก อายุ ๓ - ๕ ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้าน สติปัญญา	มฐ. ๑๐ มี ความสามารถในการ คิดและแก้ปัญหาได้ เหมาะสมกับวัย	๑๐.๑ มี ความสามารถใน การคิดรวบยอด	๑๐.๑.๑ บอกลักษณะของสิ่ง ต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ ประสาทสัมผัส ๑๐.๑.๒ จับคู่หรือเปรียบเทียบ สิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะหรือ หน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะ เดียว ๑๐.๑.๓ คัดแยกสิ่งต่างๆ ตาม ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน ๑๐.๑.๔ เรียงลำดับสิ่งของหรือ เหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับ	-การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายใน ชีวิตประจำวัน -รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรงปริมาตร น้ำหนัก จำนวน สวนประกอบ -การเปลี่ยนแปลงและความ สัมพันธ์ของสิ่ง ต่างๆรอบตัว เวลา -การเรียงลำดับ -การเปรียบเทียบ -การจับคู่	-การสังเกตลักษณะ สวน ประกอบ การเปลี่ยนแปลงและ ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดย ใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม -การจับคู่ การเปรียบเทียบและ การเรียงลำดับสิ่งต่างๆตาม ลักษณะความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร -การคัดแยก การจัดกลุ่ม และ การจำแนกสิ่งต่างๆ ตาม ลักษณะและรูปร่างและรูปทรง -การบอกและเรียงลำดับ กิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วง เวลา
		๑๐.๒ มี ความสามารถใน การคิดเชิง เหตุผล ๑๐.๓ มี ความสามารถใน การคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ	๑๐.๒.๑ ระบุผลที่เกิดขึ้นใน เหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมี ผู้ชี้แนะ ๑๐.๒.๒ คาดเดา หรือคาดคะเน สิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น ๑๐.๓.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ ๑๐.๓.๒ แก้ปัญหาโดยลองผิด ลองถูก	-การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายใน ชีวิตประจำวัน -การเปลี่ยนแปลงและความ สัมพันธ์ของสิ่งต่างๆรอบตัว -การกำกับตนเอง -การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด วยตนเองตามลำพัง	-การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุ และผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำ -การคาดเดาหรือการคาดคะเน ที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล -การตัดสินใจและมีส่วนรวมใน กระบวนการแก้ปัญหา

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้น อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓- ๕ ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ ๓ – ๕ ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้าน สติปัญญา	มฐ. ๑๑ มี จินตนาการ และความคิด สร้างสรรค์	๑๑.๑ ทำงาน ศิลปะตาม จินตนาการและ ความคิด สร้างสรรค์	๑๑.๑.๑ สร้างผลงาน ศิลปะเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเอง	-การสร้างผลงานด้วย ตนเองจากธรรมชาติและ สิ่งต่างๆรอบตัว -การแสดงออกทางอา รมณ์และความรู้สึก อย่างเหมาะสม -รูปร่าง รูปทรง สวน ประกอบ -การเลือกใช้สิ่งของ เครื่องใช้	-การรับรู้และแสดงความคิด ความรู้สึก ผ่านสื่อ วัสดุของเล่นและชิ้นงาน -การสร้างสรรคชิ้นงาน โดยใช้รูปร่าง รูปทรง จากวัสดุที่หลากหลาย
		๑๑.๒ แสดง ท่าทาง/ เคลื่อนไหวตาม จินตนาการอย่าง สร้างสรรค์	๑๑.๒.๑ เคลื่อนไหว ท่าทางเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเอง	-การแสดงออกทางอา รมณ์และความรู้สึกอย่าง เหมาะสม -การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายใน ชีวิตประจำวัน	-การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทางการเคลื่อนไหวและศิลปะ

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้น อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓- ๕ ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์เด็ก อายุ ๓ – ๕ ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้าน สติปัญญา	มฐ. ๑๒ มี เจต คติที่ดีต่อการ เรียนรู้ และมี ความสามารถใน การแสวงหา ความรู้ได้ เหมาะสมกับวัย	๑๒.๑ มีเจตคติที่ ดีต่อการเรียนรู้	๑๒.๑.๑ สนใจฟังหรือ อ่านหนังสือด้วยตนเอง ๑๒.๑.๒ กระตือรือร้น ในการเข้าร่วมกิจกรรม	-การอ่านหนังสือนิ ทานภาพ -การกระตือรือร้น ในการเข้าร่วม กิจกรรม	-การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหา คำตอบและข้อสงสัยต่างๆ -การสำรวจสิ่งต่างๆจากแหล่งเรียนรู้ รอบตัว -การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ -การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจองหรือ เรื่องราวต่างๆ -การอ่านหนังสือภาพ นิทาน หลากหลาย ประเภท/รูปแบบ
		๑๒.๒ มี ความสามารถใน การแสวงหา ความรู้	๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบ ของข้อสงสัยต่างๆ ตาม วิธีการที่มีผู้ชี้แนะ ๑๒.๒.๒ ใช้ประโยค คำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหา คำตอบ	-การตั้งคำถาม ใคร อะไร ที่ไหน	-การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหา คำตอบและข้อสงสัยต่างๆ -การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้ รอบตัว -การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ

สาระการเรียนรู้

แนวปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ ๒-๓ ปี เน้นการจัดประสบการณ์ผ่านการเล่นตามธรรมชาติที่เหมาะสมกับวัยอย่างเป็นองค์รวม ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถตามวัยของเด็ก ทั้งนี้ เด็กในช่วงวัยนี้จะมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นมากกว่าในช่วงแรก เด็กมีการพึ่งพาตนเอง แสดงความเป็นตัวของตัวเอง จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงสาระการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กช่วงอายุ ๒-๓ ปี เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็ก ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยอาจจัดในรูปแบบหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ หรือเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย สาระการเรียนรู้ประกอบไปด้วย ๒ ส่วน คือ ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๑. ประสบการณ์สำคัญ ประสบการณ์สำคัญเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้เด็กได้ลงมือทำด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะในระยะแรกเริ่มชีวิต และช่วงระยะปฐมวัยมีความสำคัญเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นรากฐานของพัฒนาการก้าวต่อไปของชีวิตเด็กแต่ละคน ตลอดจนเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดความสามารถ แรงจูงใจ ใฝ่เรียนรู้ และความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองของเด็ก ที่จะส่งผลต่อเนื่องจากช่วงวัยเด็กไปสู่วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ ประสบการณ์สำคัญจะเกี่ยวข้องกับ การจัดสภาพแวดล้อมทุกด้านที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ รอบตัวในวิถีชีวิตของเด็กและในสังคมภายนอก อันจะสั่งสมเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้และสามารถพัฒนาต่อเนื่องไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

ประสบการณ์สำคัญที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็กนั้น พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูจำเป็นต้องสนับสนุนให้เด็กได้มีประสบการณ์ตรงด้วยการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย การสร้างความรักความผูกพันกับคนใกล้ชิด การปฏิสัมพันธ์กับผู้คนและสิ่งต่างๆ รอบตัว และการรู้จักใช้ภาษาสื่อความหมาย ดังนั้น การฝึกทักษะต่างๆ ต้องให้เด็กมีประสบการณ์สำคัญผ่านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และการเล่น ให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการเลียนแบบ ลองผิดลองถูกสำรวจ ทดลอง และลงมือกระทำจริง การปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของ บุคคล และธรรมชาติรอบตัวเด็กตามบริบทของสภาพแวดล้อม จำเป็นต้องมีการจัดประสบการณ์สำคัญแบบองค์รวมที่ยึดเด็กเป็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑.๑ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่างๆ การนอนหลับพักผ่อน การดูแลสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของตนเอง

ประสพการณ์สำคัญ	กิจกรรมหรือประสพการณ์
ด้านร่างกาย	• การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายตามจังหวะดนตรี • การเล่นออกกำลังกลางแจ้งอย่างอิสระ • การเคลื่อนไหวและการทรงตัว • การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อและระบบประสาท • การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส • การวาด • การเขียนขีดเขียน • การปั้น การฉีก การตัดปะ • การดูแลร่างกายความสะอาดของร่างกาย ของใช้ส่วนตัว • การรักษาความปลอดภัยของตนเอง

๑.๒ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุน ให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกที่เหมาะสมกับวัย มีความสุข ร่าเริง แจ่มใส ได้พัฒนาความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเอง จากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้เด็กรู้สึกเป็นที่รัก อบอุ่น มั่นคง เกิดความรู้สึกปลอดภัยไว้วางใจ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

ประสพการณ์สำคัญ	กิจกรรมหรือประสพการณ์
ด้านอารมณ์ จิตใจ	• การรับรู้อารมณ์หรือความรู้สึกของตนเอง • การแสดงอารมณ์ที่เป็นสุข • การควบคุมอารมณ์และการแสดงออกทางอารมณ์ • การเล่นอิสระ • การเล่นบทบาทสมมติ • การชื่นชมธรรมชาติ • การเพาะปลูกอย่างง่าย • การเลี้ยงสัตว์
ประสพการณ์สำคัญ	กิจกรรมหรือประสพการณ์
ด้านอารมณ์ จิตใจ	• การฟังนิทาน • การร้องเพลง • การท่องคำคล้องจอง • การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ ตามความสนใจ

๑.๓ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัวในชีวิตประจำวัน ได้ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ และปรับตัวอยู่ในสังคม เด็กควรมีโอกาสได้เล่น และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ เด็กวัยเดียวกันหรือต่างวัย เพศเดียวกันหรือต่างเพศอย่างสม่ำเสมอ

ประสพการณ์สำคัญ	กิจกรรมหรือประสพการณ์
ด้านสังคม	• การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันตามวัย • การเล่นอย่างอิสระ • การเล่นรวมกลุ่มกับผู้อื่น • การแบ่งปันหรือการให้ • การอดทนรอคอยตามวัย • การใช้ภาษาบอกความต้องการ • การออกไปเล่นนอกบ้าน • การไปสวนสาธารณะ • การออกไปร่วมกิจกรรมในศาสนสถาน

๑.๔ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวในชีวิตประจำวันผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า และการเคลื่อนไหว ได้พัฒนาการใช้ภาษาสื่อความหมายและความคิด รู้จักสังเกตคุณลักษณะต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสี ขนาด รูปร่าง รูปทรง ผิวสัมผัส จดจำชื่อเรียกสิ่งต่างๆ รอบตัว

ประสพการณ์สำคัญ	กิจกรรมหรือประสพการณ์
ด้านสติปัญญา	• การตอบคำถามจากการคิด • การเชื่อมโยงจากประสพการณ์เดิม • การเรียงลำดับเหตุการณ์ • การยืดหยุ่นความคิดตามวัย • การจดจ่อใส่ใจ • การสังเกตวัตถุหรือสิ่งของที่มีสีส่นและรูปทรงที่แตกต่างกัน • การฟังเสียงต่างๆ รอบตัว • การฟังนิทานหรือเรื่องราวสั้นๆ • การพูดบอกความต้องการ
	• การเล่าเรื่องราว • การสำรวจ
ประสพการณ์สำคัญ	กิจกรรมหรือประสพการณ์
	• การทดลองอย่างง่ายๆ • การคิดวางแผนที่ไม่ซับซ้อน • การคิดตัดสินใจหรือคิดแก้ปัญหาในเรื่องที่ง่ายๆ ด้วยตนเอง • การแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

๒. สารที่ควรเรียนรู้

สารที่จะให้เด็กอายุ ๒-๓ ปี เรียนรู้ควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองเป็นลำดับแรก แล้วจึงขยายไปสู่เรื่องที่อยู่ใกล้ตัวเด็กเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เด็กควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัย ดังนี้

๒.๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อและเพศของตนเอง การเรียกชื่อส่วนต่างๆ ของใบหน้าและร่างกาย การดูแลตนเองเบื้องต้นโดยมีผู้ใหญ่ให้การช่วยเหลือ การล้างมือ การขับถ่าย การรับประทานอาหาร การถอดและใส่เสื้อผ้า การรักษาความปลอดภัย และการนอนหลับพักผ่อน

สารย่อย
๑. ชื่อเล่นชื่อจริง นามสกุล
๒. ลักษณะรูปร่าง หน้าตาและเพศ
๓. ชื่อ รูปร่างหน้าที่และการ ดูแลรักษาส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
๔. การดูแลรักษาความสะอาดอย่างง่าย ๆ
๕. การแบ่งปัน
๖. การรับประทานอาหารด้วย ตนเอง
๗. การเลือกรับประทานอาหาร ที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย
๘. การยอมรับผู้อื่น
๙. การแสดงความรู้สึกที่ เหมาะสม
๑๐. การเป็นผู้นำและผู้ตาม

๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลภายในครอบครัวและบุคคลภายนอกครอบครัว การรู้จักชื่อเรียกหรือสรรพนามแทนตัวของญาติหรือผู้เลี้ยงดู วิธีปฏิบัติกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม การทักทายด้วยการไหว้ การเล่นกับพี่น้องในบ้าน การไปเที่ยวตลาดและสถานที่ต่างๆ

ในชุมชน การเล่นที่สนามเด็กเล่น การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรมและประเพณี

สารย่อย
๑. ลักษณะของบ้าน
๒. ความสำคัญความหมายของครอบครัว
๓. ชื่อบุคคลในครอบครัว
๔. ชื่อ รูปร่าง ลักษณะหน้าตา ของบุคคลในครอบครัว
๕. ชื่อของโรงเรียนที่ตั้ง
๖. บุคคลในโรงเรียน
๗. หน้าที่ของบุคคลที่อยู่ในโรงเรียน
๘. กฎระเบียบของโรงเรียน
๙. อาชีพในชุมชน

๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการสำรวจสิ่งต่างๆ ในธรรมชาติรอบตัว เช่น สัตว์ พืช ดอกไม้ ใบไม้ ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การเล่นน้ำ เล่นทราย การเลี้ยงสัตว์ต่างๆ ที่ไม่เป็นอันตราย การเดินเล่นในสวน การเพาะปลูกอย่างง่าย

สาระย่อย
๑. สิ่งมีชีวิต - ชื่อ รูปร่าง ลักษณะ - ความเหมือน และความแตกต่าง - ความเมตตากรุณา - ๒. สิ่งไม่มีชีวิต ชื่อ - ลักษณะ - ความเหมือนและความแตกต่าง - ๓. ฤดูกาล - ชื่อฤดูกาล - การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฤดู - การรักษาสุขภาพ ๔. กลางวัน กลางคืน ข้อแตกต่างของดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ รูปร่างลักษณะของดวงอาทิตย์ การปฏิบัติตนในเวลากลางวัน กลางคืน

๒.๔ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อของเล่นของใช้ที่อยู่รอบตัว การเชื่อมโยงลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างง่ายๆ ของสิ่งต่างๆ ที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก เช่น สี รูปร่าง รูปทรง ขนาด ผิวสัมผัส

สาระย่อย
๑. เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน - ชื่อ - ลักษณะรูปร่าง สี ขนาด ผิวสัมผัส - วิธีการใช้ ประโยชน์ - การเก็บรักษา การทำความสะอาด ๒. การคมนาคม - ประเภท - ชื่อของยานพาหนะ แต่ละประเภท - วิธีการเลือกใช้อยานพาหนะที่เหมาะสม ๓. การสื่อสาร - ชื่อเครื่องมือการสื่อสาร - รูปร่าง, ลักษณะ

***** สาระเพิ่มเติม*****

นอกจากสาระที่ควรเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จำนวน ๔ สาระที่ควรเรียนรู้แล้ว ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็กได้กำหนดสาระที่ควรเรียนรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับนโยบาย และจุดเน้น ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กำหนดเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต ศาสนา และขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และความเป็นไทย โดยมีสาระรายละเอียดสาระที่ควรเรียนรู้เพิ่มเติม ดังนี้

๒.๕ วันสำคัญ เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับวันสำคัญเกี่ยวกับวิถีชีวิต ศาสนาและขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และความเป็นไทย ทั้งของชาติและของชุมชนท้องถิ่น

ลำดับ ที่	สาระที่ควรเรียนรู้เรื่องวันสำคัญ	ตัวอย่างวันสำคัญต่าง ๆ	หมายเหตุ
๑	วันสำคัญทางศาสนา วันสำคัญทางศาสนาพุทธ (๒) วันสำคัญทางศาสนาอิสลาม (๓) วันสำคัญทางศาสนาคริสต์	๑. วันวิสาขบูชา ๒. วันอาสาฬหบูชา ๓. วันเข้าพรรษา ๔. วันออกพรรษา ๕. วันมาฆบูชา ๖. วันพระ ๑.วันฮารีรายอ ๒.วันเมาลิด ๓.วันถือศีลอด วันคริสต์มาส	
๒	วันสำคัญของชาติ	๑.วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ๒.วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ๓.วันปิยมหาราช ๔.วันพ่อแห่งชาติและวันดินโลก ๕.วันรัฐธรรมนูญ ๖.วันจักรี ๗.วันฉัตรมงคล ๘.วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระนางเจ้าสุทิดาฯ ๙.วันที่ระลึกวันสวรรคตรัชกาลที่๙ ๑๐.วันท้องถิ่นไทย	
๓	วันสำคัญของท้องถิ่น	๑.วันลอยกระทง ๒.วันสงกรานต์ ๓.วันประเพณีเข้าปฐวีาสกรรม ๔.วันขึ้นปีใหม่	
๔	วันสำคัญอื่น ๆ	๑.วันเด็ก ๒.วันครู	

๒.๖ ท้องถิ่นของเรา

๑. ประวัติความเป็นมา
๒. ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี
๓. แหล่งการท่องเที่ยว
๔. บุคคลสำคัญ
๕. การประกอบอาชีพ
๖. สภาพภูมิประเทศ / ภูมิอากาศ
๗. สภาพปัญหาในชุมชน / สังคม / พืชภัย
๘. สภาพเศรษฐกิจและสังคม
๙. ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม
๑๐. พระราชกรณียกิจในท้องถิ่น
๑๑. ภูมิปัญญา / สินค้า / OTOP

๒.๗ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การจัดกิจกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กปฐมวัย

แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณา ดังนี้

๑. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา

๒. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้น การปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

๓. ค่านิยม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย ๓ คุณลักษณะ พร้อม ๆ กันดังนี้

- **ความพอประมาณ** หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น เช่นการผลิต และการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

- **ความมีเหตุผล** หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

- **การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้ และไกล

เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

- **เงื่อนไขความรู้** ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

- **เงื่อนไขคุณธรรม** ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

แนวทางปฏิบัติ / ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุล และยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยี

หลักการที่สำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

๑. **พอมีพอกิน** ปลูกพืชสวนครัวไว้กินเองบ้าง ปลูกไม้ผลไว้หลังบ้าน ๒-๓ ต้น พอที่จะมีไว้กินเองในครัวเรือน เหลือจึงขายไป

๒. **พออยู่พอใช้** ทำให้บ้านน่าอยู่ ปราศจากสารเคมี กลิ่นเหม็น ไข้แต่ของที่เป็นธรรมชาติ (ใช้จุลินทรีย์ผสมน้ำลูฟีนบ้าน จะสะอาดกว่าใช้น้ำยาเคมี) รายจ่ายลดลง สุขภาพจะดีขึ้น (ประหยัดค่ารักษาพยาบาล)

๓. **พอออกพอใจ** เราต้องรู้จักพอ รู้จักประมาณตน ไม่ใคร่อยากใคร่มีเช่นผู้อื่น เพราะเราจะหลงติดกับวัตถุ ปัญญาจะไม่เกิด

รูปแบบการเรียนรู้การสอนเศรษฐกิจพอเพียงของเด็กปฐมวัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็น การจัดกิจกรรมที่ผสมผสานหรือ บูรณาการในทุกกิจกรรมเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เด็กได้รับประสบการณ์ตรง คุณครูมีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกันทำให้เด็กได้รับความรู้ ได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน ได้รับรู้และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสุขสนุกสนาน ทำให้เด็กค่อย ๆ ซึมซับความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และกล้าแสดงออกในด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทำให้เกิดความรู้สึกรักและมีความอนุรักษในการรักษาธรรมชาติ มีความภาคภูมิใจ รักในบ้านเกิดของตน

กิจกรรมตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกิจกรรมที่เด็กปฐมวัยสามารถพบได้ในชีวิตประจำวัน และคุ้นเคยเป็นอย่างดี ประกอบกับการที่ครูได้จัดสภาพแวดล้อม กระตุ้นและชี้แนะเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง เมื่อเด็กปฐมวัยทำกิจกรรมทุกครั้งจึงส่งผลให้เด็กปฐมวัยได้เผชิญกับปัญหาและได้ฝึกประสบการณ์การแก้ปัญหาโดยเด็กมีปฏิสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่นผ่านกิจกรรมในชีวิตประจำวัน การเปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัย ได้ลงมือกระทำและคิดด้วยตัวเด็กเอง ครูสนับสนุนให้เด็กควบคุมตนเองในการแก้ปัญหาในแต่ละกิจกรรม โดยการทำซ้ำๆ ตามความพอใจจะช่วยให้เด็กปฐมวัยพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ ในเรื่องของกฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) ว่าการที่เด็กได้ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำบ่อยๆ ก็ย่อมจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง ให้เด็กได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติหรือทำแบบฝึกหัดบ่อยๆ จนทำได้อย่างคล่องแคล่วและมีแรงจูงใจ มีความสนใจเข้าถึงเป้าหมาย และคุณค่าของสิ่งที่ทำทั้งนี้เพราะเด็กปฐมวัยต้องการได้รับการฝึกฝนให้เกิดทักษะซึ่งกฎนี้เป็นการเน้นความมั่นคงระหว่างการเรียนรู้และการตอบสนองที่ถูกต้องย่อมนำมาซึ่งความสมบูรณ์แห่งการเรียนรู้เพราะการเรียนรู้ที่ดีที่สุด คือการให้เด็กได้ลงมือแก้ปัญหาด้วยตนเอง

การจัดการศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การนำหลักความพอเพียงปรับประยุกต์ใช้กับเด็กปฐมวัย

๑. ใช้เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการจัดกิจกรรมทั้ง ๖ กิจกรรมหลัก

๒. สอดแทรกเชื่อมโยงจากประสบการณ์ตรงทั้งในและนอกห้องเรียน

๒.๘ อาเซียนศึกษา

(๑) บ้านเราและเพื่อนบ้านอาเซียน

๑. แผนที่ที่ตั้ง/สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว
๒. ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและฤดูกาล
๓. ฤดูกาล และภัยพิบัติ
๔. อาชีพและสินค้าเศรษฐกิจ
๕. สกุลเงิน

(๒) ประเทศสมาชิกอาเซียน

๑. ชื่อประเทศและธงชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน
๒. ดอกไม้ / ต้นไม้ ประจำชาติ
๓. สัญลักษณ์ตราแผ่นดิน
๔. สัตว์ประจำชาติ
๕. เพลงชาติประเทศสมาชิกอาเซียน

(๓) สังคมและวัฒนธรรม

๑. ศาสนาและวันสำคัญ
๒. ชุดแต่งกายประจำชาติ
๓. อาหารประจำชาติ
๔. ภาษา ประเพณีและวัฒนธรรม
๕. การละเล่น การแสดงและนิทานประจำชาติ

(๔) อาเซียนที่รัก

๑. ธงอาเซียน
๒. ตราสัญลักษณ์อาเซียน
๓. คำขวัญอาเซียน
๔. เพลงอาเซียน
๕. ภาษาอาเซียน

๒.๙ สะเต็มศึกษา

การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สารสนเทศการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.๒๕๖๐ จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะ กระบวนการวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี สำหรับเด็กปฐมวัย โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรที่มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ มีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไปเมื่อจบการศึกษา ปฐมวัย โดยเด็กจะต้องบรรลุมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ ได้แก่ การมีร่างกายเจริญเติบโต ตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี มีสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มี ทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมี ทักษะความคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

เด็กปฐมวัยจึงจำเป็นต้องได้รับการจัดประสบการณ์ทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อ จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจโลกธรรมชาติและเทคโนโลยี่ที่มนุษย์สร้างขึ้น และนำความรู้ไปใช้อย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์ มีคุณธรรม

การจัดกิจกรรมเพิ่มเติมสำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย การจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดพัฒนาครอบคลุมทุกด้าน

สะเต็มศึกษา หรือ STEM Education(Science Technology Engineering and Mathematics Education) เป็นการ บูรณาการแบบข้ามสาขาวิชา ๔ วิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ โดยมีจุดเด่นอยู่ที่การนำกระบวนการทางวิศวกรรมศาสตร์ผนวกเข้ากับการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ที่มีอยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑

เป้าหมายของสะเต็มศึกษา คือ เน้นนำความรู้และกระบวนการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์มาผสมผสานเพื่อแก้ปัญหาอย่างมีความหมายต่อตัวผู้เรียน เนื่องจากในการทำงานและในชีวิตประจำวันต้องใช้ความรู้หลายด้านประกอบกัน การที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้นั้นต้องให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของประสบการณ์ สร้างการเชื่อมโยงระหว่างสาขาวิชาและครอบคลุมบริบทที่หลากหลาย

ลักษณะสำคัญของการจัดการศึกษาแบบ STEM การจัดการเรียนรู้แบบ STEM กับเด็กในช่วงปฐมวัยหรืออนุบาล ช่วยให้เด็กรู้จักการสืบเสาะแสวงหาความรู้และการแก้ปัญหาผ่านประสบการณ์ตรงอย่างเหมาะสมกับวัย ผู้เรียนพัฒนาการพัฒนาระบวนการเรียนรู้ ต้องค้นหาและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูหรือผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) การบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้เข้ากับชีวิตประจำวันทำให้เด็กเห็นความสำคัญและมีทักษะทางวิทยาศาสตร์ เรียนรู้จากการสร้างสรรค์ผลงานหรือชิ้นงาน การคิดค้น การแก้ปัญหา และการคิดวิเคราะห์ ถือเป็นเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก ซึ่งเด็กจะได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ทั้งทักษะการคิด การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ในโรงเรียนไปใช้สร้างสรรค์ผลงาน ชิ้นงาน หรือนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

การจัดกิจกรรมเพิ่มเติมสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี กระบวนการทางวิศวกรรม และคณิตศาสตร์ที่ครูอนุบาลสามารถส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับเด็กๆ โดยครูเป็นผู้สังเกตพฤติกรรม ร่วมกันตั้งคำถามดีๆ ให้เกิดขึ้นระหว่างครูกับเด็ก ส่งเสริมการตั้งคำถามภายในกลุ่มระหว่างเด็ก และสนับสนุนให้เด็กสังเกตและค้นคว้าทำกิจกรรมต่างๆ ซ้ำกันจนกว่าจะหาคำตอบได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีเนื้อหา กิจกรรมดังนี้

๑. วิทยาศาสตร์ Science สำหรับเด็กปฐมวัยแล้ว การทดลองหลายๆกิจกรรมช่วยให้เด็กพัฒนาทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกตในสิ่งที่กำลังเกิดขึ้น การใช้คำบรรยายในสิ่งที่ตนเองสังเกตพบ และ

การทำกิจกรรมซ้ำๆ เพื่อเปรียบเทียบผลการค้นพบนั้นให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การถามคำถามและการค้นหาสาเหตุของคำถาม ปัญหาต่างๆ ซึ่งจะพบไปพบคำตอบ เป็นทักษะที่ใช้ทุกวันในการจัดกิจกรรมในห้องเรียน

ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ควรส่งเสริมให้กับเด็กระดับปฐมวัย มี ๘ ทักษะ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) ดังนี้ ๑. ทักษะการสังเกต ๒. การวัด ๓. ทักษะการจำแนกประเภท ๔. ทักษะการหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับเวลา ๕. ทักษะการคำนวณ ๖. ทักษะการสื่อความหมาย ๗. ทักษะการลงความคิดเห็นจากข้อมูล ๘. ทักษะการพยากรณ์

๒. เทคโนโลยี Technology หลักสูตรปฐมวัย เทคโนโลยี คือ การใช้เครื่องมือและการพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก อุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการทำกิจกรรมจะช่วยพัฒนาความสามารถในการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ทำให้กล้ามเนื้อแข็งแรง สามารถใช้มือและนิ้วสำหรับที่จะเขียน พิมพ์ และวาดได้ดีขึ้น เด็กปฐมวัยควรได้เรียนรู้วิธีการใช้เครื่องมือต่างๆ ทั้งที่ช่วยในการบันทึกและสิ่งที่ช่วยในการทดลอง การทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามที่ต้องการ เช่น การใช้กล้องถ่ายภาพ กล้องวิดีโอ ทักษะการใช้กรรไกร การใช้ดินสอ ปากกา ไม้บรรทัด เครื่องมือในการชั่ง ตวง วัด เครื่องมือช่วยตัดแบบต่างๆ เครื่องมือช่วยรินน้ำหรือถ่ายเทของเหลว เครื่องมือที่ช่วยในการตักแบบต่างๆ การใช้แว่นขยาย การใช้สิ่งที่สามารถทำให้วัตถุติดกันได้ การพิมพ์ด้วยเครื่องมือต่างๆ การใช้แม่เหล็กในการทดลอง การใช้เครื่องฉายแสง

๓. กระบวนการทางวิศวกรรมศาสตร์ Engineering เป็นการเรียนรู้ที่จะแก้ไขปัญหา ผ่านการลงมือปฏิบัติ การใช้วัสดุหลากหลายในการออกแบบ สร้างสรรค์ต่างๆโดยใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เช่น เมื่อเด็กเล็กกับบล็อกและวัตถุอื่นที่สามารถใช้เล่นก่อสร้างสิ่งต่างๆได้ เด็กจะได้รับการพัฒนาทักษะคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ช่วยให้เด็กเรียนรู้แรงโน้มถ่วง รูปร่างรูปทรง ความสมดุล และการแก้ไขปัญหาต่างๆ รู้จักการวางแผนและการออกแบบโครงสร้างด้วยคำแนะนำเพิ่มเติมจากครู เด็กสามารถวางแผนออกแบบและประดิษฐ์ ตลอดจนทดลองและแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบเองจนสำเร็จ แล้วนำมาแก้ไขปัญหาที่ต่างร่วมกันสร้างขึ้น เพื่อท้าทายให้คิดและแก้ไขปัญหา

๔. คณิตศาสตร์ Mathematics เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ผ่านกระบวนการเล่น การทำกิจกรรมโดยใช้สิ่งต่างๆ รอบตัว โดยการสำรวจ อธิบายคุณสมบัติและลักษณะของสิ่งต่างๆ รอบตัว ผ่านการใช้สื่อในชีวิตประจำวันที่น่าสนใจในการทำกิจกรรม ครูแนะนำคำศัพท์ต่างๆ ให้เด็กได้ใช้ เช่น ใหญ่ เล็ก กลม แบน สูง ฯลฯ เด็กได้เรียนรู้จากกิจกรรมต่างๆ ที่มีความหมายต่อตัวเด็ก และเห็นประโยชน์ของคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้กล่าวถึง คุณภาพของเด็กด้านคณิตศาสตร์เมื่อจบปฐมวัย ดังนี้ ๑. มีความคิดเชิงคณิตศาสตร์ ๒. มีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับความยาว น้ำหนัก ปริมาตร เงิน และเวลา ๓. มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานทางเรขาคณิต ๔. มีความเข้าใจแบบรูปของรูปที่มีรูปร่าง ขนาด หรือสีที่สัมพันธ์กันอย่างไรอย่างหนึ่ง ๕. สามารถให้ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบแผนภูมิอย่างง่าย ๖. มีทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์เบื้องต้น

แนวทางในการจัดประสบการณ์ STEM ให้กับเด็กปฐมวัย

๑. ครูผู้สอนควรกระตุ้นให้เด็กเกิดความรู้สึกลอยการเรียนรู้ โดยการเริ่มต้นตั้งคำถามที่มีความยากในระดับที่เหมาะสมกับวัยของเด็กเพื่อเป็นการท้าทายให้เด็กเกิดกระบวนการคิด เมื่อเริ่มต้นด้วยคำถามที่ง่าย แต่สามารถชักจูงให้คิด และคล้อยตามไปกับคำถามได้ จะทำให้เด็กเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้และกล้าริเริ่มทดลองสิ่งใหม่ๆ

๒. ครูต้องช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อน เพื่อให้เด็กกล้าที่จะตั้งคำถาม เกิดความเชื่อมั่นในความสามารถและสติปัญญาของตนเอง ส่งผลให้เด็กเกิดความพยายามในการนำทักษะต่างๆ ที่ตนมี เช่น การคิดคำนวณ การอ่านการเขียน ฯลฯ มาใช้ในกิจกรรมต่างๆ ช่วยให้เด็กได้ค้นพบสิ่งใหม่ๆ และเกิดความพยายามที่จะทำความเข้าใจสิ่งที่พวกเขาค้นพบด้วยตนเอง

๓. ครูผู้สอนต้องทำให้เด็กเข้าใจว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อม รู้จักสังเกตและสนใจในธรรมชาติรอบตัว ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยสร้างความกระตือรือร้น ความอยากรู้อยากเรียนให้แก่เด็ก

๔. กิจกรรมที่จัดให้กับเด็กควรเป็นกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์สำคัญทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

๕. ครูผู้สอนต้องเลือกใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับหัวข้อเรื่องที่เด็กสนใจ ระดับพัฒนาการเด็กปฐมวัย ความพร้อมของครู และบริบทของโรงเรียน ได้แก่ กระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(Problem Based) กระบวนการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐาน (Project Based) กระบวนการเรียนรู้เชิงวิศวกรรม การสำรวจแบบสะสม การจัดการเรียนรู้ที่ศนศึกษาแบบสะสม การจัดการเรียนรู้แบบสะสมกลางแจ้ง การจัดการเรียนรู้แบบสะสมอย่างง่าย การจัดศูนย์การเรียนรู้แบบสะสม และการจัดการเรียนรู้แบบสะสมในกิจกรรมการทำอาหาร

๒.๑๐ โตไปไม่โกง

กรอบสาระกิจกรรมโตไปไม่โกง ระดับปฐมวัย ประกอบด้วย ๕ สาระ

๑. **ความซื่อสัตย์สุจริต** คือ การยึดมั่นในความสัตย์จริงและสิ่งที่ถูกต้องดีงาม รู้จักแยกแยะถูกผิด ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นโดยชอบ ไม่คดโกง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- พูดความจริง
- ไม่ลักขโมย
- ทำตัวเป็นที่น่าเชื่อถือ ทำตามสัญญา
- กล้าเปิดเผยความจริง
- รู้จักแยกแยะประโยชน์ส่วนตัว ส่วนรวม

๒. **การมีจิตสาธารณะ** คือ การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ตระหนักถึงและคำนึงถึงสังคมส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อตนเองในการกระทำใด ๆ เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียหายต่อส่วนรวมและพร้อมที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- ร่วมดูแลสังคม
- รับผิดชอบต่อส่วนรวม

- เสียสละเพื่อส่วนรวม
- เอื้อเฟื้อ เมตตา มีน้ำใจ
- ไม่เห็นแก่ตัว

๓. ความเป็นธรรมทางสังคม คือ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันอย่างมีเหตุผล โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อเพศ เชื้อชาติ ชนชั้น สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- นึกถึงใจเขาใจเรา
- ไม่เอาเปรียบผู้อื่น
- รับฟังผู้อื่น
- เคารพและให้เกียรติผู้อื่น
- กตัญญูอย่างมีเหตุผล
- คำนึงถึงความยุติธรรมโดยตลอด

๔. การกระทำอย่างรับผิดชอบ คือ การมีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เคารพกฎเกณฑ์ กติกา พร้อมให้ตรวจสอบการกระทำได้เสมอ หากมีการกระทำผิดก็พร้อมที่จะยอมรับและแก้ไข

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด
- มีระเบียบวินัย
- เคารพกฎ กติกา
- รับผิดชอบต่อสิ่งที่ทำ กล้ายอมรับผิดและรับการลงโทษ
- รู้จักสำนึกและขอโทษ แก้ไขในสิ่งผิด
- กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง

๕. เป็นอยู่อย่างพอเพียง คือ การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักพอประมาณ ซื่อตรง ไม่ละโมภโลภมาก รู้จักยับยั้งชั่งใจ และไม่เอาเปรียบหรือเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- รู้จักความพอเพียง ความพอดี
- มีความอดทน อดกลั้น
- รู้จักบังคับตัวเอง
- ไม่กลัวความยากลำบาก
- ไม่ทำอะไรแบบสุดขั้วหรือสุดโต่ง
- มีสติและเหตุผล

๒.๑๑ ทักษะสมอง EF (Executive Functions)

Executive Functions (EF) คือ ชุดกระบวนการทางความคิด (mental process) ที่ช่วยให้เราคิดเป็น มีเหตุผล ยับยั้งชั่งใจได้ กำกับอารมณ์และพฤติกรรมตนเองได้ วางแผนทำงานเป็น มุ่งใจจดจ่อ ทำอะไรไม่วกแวก จำคำสั่ง และจัดการกับงานหลายๆ อย่างให้ลุล่วงเรียบร้อยได้ จัดลำดับงานเป็นขั้นเป็นตอน ยึดเป้าหมายแล้วทำไปเป็นขั้นตอนจนสำเร็จนั่นเอง

มีผู้เปรียบว่า EF เหมือนหอบังคับการบินในสนามบิน ที่จัดระบบทางอากาศให้เที่ยวบินเข้า-ออก จำนวนหลายสิบเที่ยว ขึ้นลงได้ในเวลาเดียวกัน อย่างเช่น สนามบินสุวรรณภูมิ วันหนึ่งๆ มีเครื่องบินหลายร้อยเที่ยวบินขึ้น-ลง จากต่างทิศทางหอบังคับการบินจะต้องทำหน้าที่จัดระบบ บริหาร ควบคุมเวลา ความเร็ว พื้นที่ ทิศทาง ฯลฯ ให้ทุกลำขึ้นลงได้อย่างปลอดภัย ไม่มีอุบัติเหตุ ไม่ชนกัน พาผู้โดยสารเข้าหรือออกจากสนามบินได้โดยสวัสดิภาพ

EF จึงเป็นทักษะสมองที่มีความสำคัญยิ่งยวดของมนุษย์ ทั้งต่อความสำเร็จในการเรียน การทำงาน อาชีพ และการสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ

Executive Functions ทำหน้าที่กำกับพฤติกรรมที่มุ่งสู่เป้าหมายของบุคคล ชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่บุคคลพึงกระทำให้เหมาะสมกับบริบท โดยคำนึงถึงความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมา คำนึงถึงสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นตามมา คำนึงถึงความคาดหวังในอนาคต รวมทั้งคำนึงถึงคุณค่าและจุดมุ่งหมายในชีวิตของแต่ละบุคคล EF จะช่วยให้บุคคลมีสำนึกของการเตรียมพร้อม สำนึกของภาระหน้าที่ มีความยืดหยุ่น และมีการร่วมมือ

องค์ประกอบของ Executive Functions นั้น อย่างที่กล่าวไปแล้วว่า ส่วนต่างๆ ในสมองส่วนหน้าทำงานร่วมกัน ดังนั้นโดยธรรมชาติการทำงานของส่วนต่างๆ จะไม่แยกกันเบ็ดเสร็จเด็ดขาด แต่จะซ้อนเหลื่อมเชื่อมโยงและหนุนเสริมกันไปมาอย่างไรก็ดี เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ทีมวิชาการของสถาบัน RLG ได้จัดการความรู้และแยกแยะ EF เป็น ๙ ด้าน โดยจัดเป็น ๓ กลุ่มทักษะ ได้แก่

กลุ่มทักษะพื้นฐาน ซึ่งมีส่วนประกอบที่มีความสำคัญ เป็นฐานของการพัฒนา EF ด้านอื่นๆ ในเด็กเล็ก ทักษะ EF พื้นฐานจะยังแยกกันไม่ชัดเจนเหมือนในผู้ใหญ่

๑. Working Memory = ความจำเพื่อใช้งาน

คือ “ทักษะสมอง” ในการจำหรือเก็บข้อมูลจากประสบการณ์ที่มีความหมาย นำไปเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมที่ผ่านมา มีการประมวลผลแล้วนำมาใช้งานต่อได้ เช่น เมื่อฟังนิทานเรื่อง “กอด” จากคุณครู เด็กประทับใจจำเรื่องราวได้แล้วไปเชื่อมกับประสบการณ์เดิม บันทึกลงเป็นข้อมูลในสมองว่า “ฉันชอบการให้คนกอด กอดแล้วสบายใจ” มาวันหนึ่งเด็กเห็นเพื่อนเสียใจ ก็เข้าไปกอดเพื่อปลอบใจเพื่อนนั่นคือ เด็กมี “ความจำเพื่อใช้งาน”

เด็กๆ ที่ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้หลากหลาย และเป็นประสบการณ์ที่ประทับใจ (มีความหมายกับเขา) เช่น เรียนแล้วสนุก ก็จะเก็บประสบการณ์นั้นไว้ในคลังความจำ วันดีคืนดีมีเรื่องอื่นๆ ที่สอดคล้องกับเรื่องเก่า ความจำเก่าก็จะปรากฏตัวขึ้น ถ้าไม่มี “ความจำเพื่อใช้งาน” มนุษย์เรายากจะมีการพัฒนา เพราะเราไม่สามารถสรุปบทเรียนในอดีต มาแก้ไขให้ดีขึ้นในอนาคตได้ เราอาจทำผิดซ้ำๆ อีก

คำสำคัญของ Working Memory หรือความจำเพื่อใช้งาน

- จำข้อมูลที่ “มีความหมาย” และจัดการกับข้อมูลนั้น
- คิดเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม
- ประมวลผลข้อมูลนั้น เพื่อนำออกมาใช้งานต่อ

๒. Inhibitory Control = การยั้งคิด ไตร่ตรอง

คือ “ทักษะสมอง” ในการยับยั้งชั่งใจ ควบคุมความต้องการของตนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม จนหยุดยั้งพฤติกรรมได้ในเวลาที่สมควร

ความยับยั้งชั่งใจนี้สำคัญมากขาดไปก็เหมือน “รถที่ขาดเบรก” อาจทำอะไรๆ โดยไม่คิด หุนหันพลันแล่น ตอบโต้แบบฉับพลัน ซึ่งก็มักจะสร้างปัญหาต่อเนื่อง อาจทำผิดกฎหมาย อาจไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ฯลฯ เช่น ถูกคนขับรถปาดหน้าเกิดอารมณ์โกรธ ยิ่งไม่อยู่ก็ปาดกลับ สุดท้ายไม่เจ็บบ่ ตาย ก็ติดคุก

เด็กที่ฝึกความยับยั้งมาต่อเนื่อง จะเกิดทักษะที่แข็งแรง โตขึ้นไปเจออะไรมายั่วยวนกวนกิเลส อย่างเช่น ยาเสพติด การพนัน ฯลฯ ก็จะมีทักษะที่จะยังใจไม่ตึงสิ่งเหล่านั้นเข้ามาอยู่ในชีวิตได้ ในห้องเรียนเด็กบางคนที่ถูกตามใจมาจากบ้าน ยังใจไม่เป็น อยากได้อะไรก็จะเอาให้ได้ทันที แย่งของจากมือเพื่อน ไม่พอใจก็ตีเพื่อน ไม่รู้จักรอ แบบนี้ต้องแก้ไข

คำสำคัญของ Inhibitory Control หรือ การยั้งคิดไตร่ตรอง

- หยุด คิดไตร่ตรองก่อนทำหรือพูด
- ชั่งใจ พินิจพิจารณา
- ชะลอความอยาก (อดเปรี้ยวไว้กินหวานได้)

๓. Shift หรือ Cognitive Flexibility = การยืดหยุ่นความคิด

คือ “ทักษะสมอง” ในการปรับเปลี่ยนความคิดไปตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยน หากสิ่งใดไม่เป็นไปตามแผนก็ “ทำใจ” ได้ ปรับเปลี่ยนแผนได้ ไม่ยึดติดตายตัว

คนที่สมองไม่มีทักษะยืดหยุ่น มักมีปัญหาในเรื่องการปรับตัว จะทุกข์ง่าย เพราะติดแข็งอยู่กับสิ่งเดิมๆ เรื่องเดิมๆ ยืดหยุ่นพลิกแพลงไม่เป็น คิดว่าโลกนี้มีทางออกแค่ทางเดียว แต่คนที่มี EF ด้านนี้ดี จะเป็นคนที่กินง่าย อยู่ง่าย ปรับตัวง่าย แม้เผชิญปัญหา ก็หาทางออกที่สร้างสรรค์ให้ชีวิตได้ ไม่หันไปหาสิ่งที่ เป็นพิษภัย เช่น ยาเสพติด เป็นต้น

ถ้าเด็กของเราเป็นคนปรับตัวง่าย กินง่าย อยู่กับคนอื่นง่าย เจ้าตัวเขาเองก็มีความสุขง่าย ด้วย ทักษะสมองยืดหยุ่นพลิกแพลงนี้ เป็นต้นทางของการคิดนอกกรอบด้วย อันเป็นที่มาความคิดสร้างสรรค์ ที่เราต้องการจากคนรุ่นใหม่ นั่นเอง ความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้นจากความต้องการที่จะเห็นสิ่งต่างๆ แตกต่าง หรือดีขึ้นกว่าเดิมนั่นเอง

คำสำคัญของ Shift หรือ Cognitive Flexibility = ยืดหยุ่นความคิด

- ปรับเปลี่ยนความคิดเมื่อเงื่อนไขเปลี่ยน
- เห็นวิธีและโอกาสใหม่ๆ
- คิดนอกกรอบ

กลุ่มทักษะกำกับตนเอง ซึ่งเกี่ยวข้องมากกับเรื่องของการกำกับควบคุมความคิด อารมณ์ หรือการ รู้จักตนเอง

๔. Emotional Control = การควบคุมอารมณ์

คือ “ทักษะสมอง” ในการควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ไม่วูบวาบขึ้นๆ ลงๆ ง่าย ไม่แสดงพฤติกรรมไปตามอารมณ์ จนไปสร้างปัญหาให้ตนเองหรือคนอื่น

คนที่คุมอารมณ์ได้ดีใช้ว่าเขาไม่รู้จักโกรธ หรือน้อยใจ เสียใจ หรือผิดหวัง แต่เขาารู้วิธีจัดการตัวเองให้แสดงออกพอดีๆ “ไม่เวอร์” เพื่อไม่ให้อารมณ์ของเขาไปกระทบต่อคนอื่น ไปทำร้ายหรือไปสร้างปัญหาให้กับสัมพันธภาพระหว่างกัน

เด็กที่ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ มักซี้หงุดหงิดฉุนเฉียว แล้วอาจกลายเป็นคนซี้กังวล อารมณ์แปรปรวน บางคนเจออะไรไม่ถูกใจเข้าหน่อยก็ “ปรี๊ดแตก” บางคนผิดหวังอะไรเข้านิดก็ซึมเศร้าไปนาน พื้นที่อารมณ์ความรู้สึกให้เป็นปกติยาก ที่สำคัญคนที่มีความยืดหยุ่นด้านนี้จะไม่ตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยอารมณ์ แต่จะสามารถควบคุมและนำเหตุผลมาใช้ในการพิจารณาตัดสินใจ เรื่องต่างๆ ได้อย่างรอบคอบ ไม่สร้างปัญหาตามมาที่หลัง

คำสำคัญของ Emotional Control = ควบคุมอารมณ์

- จัดการอารมณ์อย่างเหมาะสม

- มีความมั่นคงทางอารมณ์
- แก้ปัญหาโดยไม่ใช้อารมณ์ตัดสิน
- แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม

๕. Focus หรือ Attention= การใส่ใจจดจ่อในสิ่งที่ทำ

คือ “ทักษะสมอง” ในการจดจ่อในสิ่งที่กำลังทำได้ ในช่วงเวลาที่ต่อเนื่องพอสมควร ไม่วอกแวกกระสับกระส่าย ไม่หันเห ไปตามสิ่งอื่นที่มายั่วเร้าความสนใจ

เด็กที่ขาดทักษะสมองด้านนี้ มักจะเรียนหนังสือได้ยาก เพราะการเรียนรู้ทุกอย่างต้องใช้การใส่ใจจดจ่อที่รับรู้ ที่จะคิดวิเคราะห์ เด็กที่ประสบความสำเร็จในการเรียน มักจะเป็นเด็กที่เมื่อทำอะไรแล้ว เขาจะตั้งใจทำใจจดใจจ่อจนกว่าจะเสร็จโดยเฉพาะสิ่งที่เขาชอบหรือกำลังสนใจ บางทีเรียกไปกินข้าวก็ยังไม่อยากไป อย่าทำให้เสร็จก่อน ปัจจุบันเด็ก “สมาธิสั้น” ในห้องเรียนมีมากขึ้น บางคนอาจมีปัญหาทางสมองจริงๆ ต้องไปหาหมอ แต่บางคนอาจไม่ถึงขั้นนั้น แต่เพราะไม่ได้รับการฝึกฝนให้มีความจดจ่อ เลยทำอะไรนานไม่ได้ ยุกๆยิกๆ พอยุกยิกมากก็ทำงานไม่ทัน นานเข้ากลายเป็นเด็กเรียนไม่ดี ทั้งๆที่หากได้รับการฝึกฝนเรื่องใส่ใจจดจ่อ เขาก็อาจเรียนได้ดีก็ได้

คำสำคัญของ Focus หรือ Attention= จดจ่อใส่ใจ

- มีช่วงความสนใจต่อเนื่อง
- จดจ่ออย่างตื่นตัวในสิ่งที่กำลังทำ

๖. Self-Monitoring = การเฝ้าดูแลสะท้อนผลจากการกระทำของตนเอง

คือ “ทักษะสมอง” ในการทบทวนตัวเองหรือการงานที่ได้ทำไป สำรวจจุดดีจุดบกพร่อง แล้วหาทางปรับปรุง ถ้าพัฒนาได้ดีอาจไปจนถึงขั้น “รู้ตัวรู้ตน”

คนที่ประเมินตัวเองไม่เป็น ก็จะไม่รู้ว่าตนเองมีจุดอ่อนจุดแข็งตรงไหน ผิดพลาดตรงไหน เลยทำผิดซ้ำซากเป็นประจำ บางคนกลายเป็นอีโก้จัดไปเลยก็ได้ และจากจุดที่ “รู้จักตัวเอง” ก็จะนำไปสู่การ “รู้จักคนอื่น” รู้ลึกในความต้องการของคนอื่น เป็นต้นทางของความเข้าใจคนอื่น เกิดเป็นความเห็นอกเห็นใจต่อไป

ทักษะนี้ฝึกได้ตั้งแต่เล็กๆ ไม่ใช่ต้องเป็นผู้ใหญ่แล้วเท่านั้น การฝึกให้เด็กสังเกตอารมณ์ความรู้สึกตนเองว่าเวลานี้เป็นอย่างไร ก็จะช่วยให้เด็ก รู้ตัวและปรับอารมณ์ได้ง่ายขึ้น หรือเมื่อทำงานเสร็จก็ไม่เพียงสักแต่ว่าเสร็จ แต่ให้ประเมินว่าที่ทำไปดีหรือไม่ดี ตรงไหน ชอบหรือไม่ชอบอย่างไร ครั้งหน้าก็จะพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญของ Self-Monitoring = ติดตามและประเมินตนเอง

- ทบทวนสิ่งที่ทำไป
- แก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น

กลุ่มทักษะปฏิบัติ

๗. Initiating = การริเริ่มและลงมือทำ

คือ “ทักษะสมอง” ในการ “ริ” ทำเรื่องใหม่ๆ และลงมือทำสิ่งที่ “ริ” ให้เกิดผล บางคนคิดเก่ง แต่ไม่ยอมลงมือทำ ตั้งใจว่าจะทำโน่นทำนี่ที่เป็นประโยชน์ เช่น จะลดความอ้วน แต่ก็ไม่ลงมือจริงจังสักที การ “ริเริ่ม” ต้องอาศัยความกล้าคิดกล้าทำ ต้องไม่กลัวล้มเหลวจนไม่กล้าทำอะไร คนที่ขาดทักษะด้านนี้มักไม่สามารถเริ่มทำงานใหม่ๆ ทั้งที่ต้องการทำจนกลายเป็นนิสัยผัดผ่อนไปเรื่อยๆ

ความกล้าคิดกล้าทำ กล้าสร้างนวัตกรรมที่แปลกใหม่ เป็นคุณสมบัติสำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ เพราะปัญหาของชีวิตและโลกนั้นซับซ้อนขึ้น ยากขึ้นเรื่อยๆ หากไม่กล้า “ริ” และ “เริ่มลงมือ” ก็จะจัดการ

ปัญหาไม่สำเร็จ สร้างสิ่งใหม่ไม่ได้และทักษะนี้ต้องฝึกฝนตั้งแต่เด็กๆ จะไปฝึกฝนในวันที่โตเป็นวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่แล้ว ย่อมยากกว่า และได้ผลน้อยกว่า

คำสำคัญของ Initiating = ริเริ่มและลงมือทำ

- คิดริเริ่ม
- ตัดสินใจ และลงมือทำด้วยตนเอง
- ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง

๙. Planning and Organizing = การวางแผนและจัดระบบดำเนินการ

คือ “ทักษะสมอง” ในเรื่องกระบวนการทำงาน ตั้งแต่ตั้งเป้าหมาย วางแผนเพื่อนำส่วนต่างๆ มาเชื่อมต่อกัน มองเห็นภาพรวม จัดลำดับความสำคัญเป็น ไปจนถึงการจัดระบบเพื่อดำเนินการ และจนสุดท้ายที่การประเมินผล

คนที่มีทักษะชุดนี้ จะบริหารทรัพยากร คน งาน และเวลาเก่ง ตรงข้ามคนที่ไม่ได้ฝึก EF ด้านนี้ ทำอะไรก็มักจะมั่วซั่ว จับต้นชนปลายไม่ถูก ทำงานที่ไร้ปัญหาทุกที ผู้ใหญ่มักเข้าใจผิดว่า เรื่องแบบนี้ไม่ใช่เรื่องของเด็ก ให้โตก่อนค่อยมาเรียนรู้เรื่องนี้ แต่ที่จริงแล้ว เด็กๆ ฝึกฝนการวางแผนและการจัดการได้ และต้องฝึกตั้งแต่เล็ก จะได้ฝังเป็น “ชิป” ลงในสมอง ลองสังเกตตอนเด็กเล่นตุลิล่่นขายของ เล่นหม้อข้าวหม้อแกง จะเห็นทักษะทุกอย่างที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ มีข้อสังเกตว่า เด็กที่โตมากับการทำงานบ้าน พ่อแม่ใช้ทำงานบ่อยๆ หรือที่บ้าค้าขาย เด็กพวกนี้จะทำงานเก่ง คล่องแคล่ว วางแผนจัดการดีทั้งความคิดและการกระทำ

คำสำคัญของ Planning and Organizing = วางแผนและจัดระบบดำเนินการ

- วางแผน
- จัดลำดับความสำคัญ
- จัดระบบ ขั้นตอน วางกระบวนการ
- ลงมือดำเนินการตามแผน
- บริหารเวลา
- บริหารทรัพยากร
- ประเมินผล

๙. Goal-directed Persistence = การมุ่งเป้าหมาย

คือ “สมอง” ในการดำรงจุดมุ่งหมายของตน ตั้งเป้าแล้วก็พากเพียร แม้มีอุปสรรคก็ฝ่าฟันไปให้ได้ ล้มแล้วลุกขึ้นมาใหม่ เด็กที่ขาดทักษะนี้ บางคนทำสิ่งๆ ขว้างๆ จับจด บางคนพอเจออุปสรรคก็มักล้มเลิกกลางคันเองง่ายๆ เมื่อล้มแล้วก็ลุก...ลุกไม่ขึ้น คุณครูก็คงเคยเห็นเด็กบางคนที่ตั้งอกตั้งใจทำอะไรแล้วมีมานะอุตสาหะ พากเพียรทำจนสำเร็จ ถ้าฝึกฝนทักษะสมอง EF ด้านนี้ได้ดี เด็กก็จะมีคุณลักษณะแบบ “อึด ฮึด ลู้” หรือ ล้มแล้วลุกได้ (Resilience) เพราะในชีวิตจริงของคนเรา ไม่ว่าจะทำอะไรๆ ล้วนมีอุปสรรคปัญหา แต่ถ้ามีความมุ่งมั่นจะไปให้ถึงดวงดาว มีทักษะ EF ด้านนี้ซึ่งทำให้ไม่ท้อแท้หรือท้อถอยง่ายๆ อุปสรรคต่างๆ ก็จะได้รับ การคลี่คลายไปได้ การเอาชนะอุปสรรคไปได้แต่ละครั้งก็จะทำให้คนนั้นเข้มแข็งขึ้นและเห็นคุณค่าในตนเองยิ่งขึ้น

คำสำคัญของ Goal-directed Persistence = มุ่งเป้าหมาย

- แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- เกะติดเป้าหมาย
- พากเพียรอุตสาหะ
- ฝ่าฟันอุปสรรค

กำหนดเวลาเรียน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก จัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุ ๓ – ๕ ปี) โดยแบ่งออกเป็น ๒ ภาคเรียน ใน ๑ ปีการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ ๑ เปิดเรียนระหว่าง ๑๖ พฤษภาคม ถึง ๓๑ ตุลาคม ภาคเรียนที่ ๒ เปิดเรียนระหว่าง ๑ พฤศจิกายน ถึง ๑๕ พฤษภาคม ของปีถัดไป

ตารางกิจกรรมประจำวัน

ช่วงเวลา	กิจกรรม
๐๘.๐๐ – ๐๘.๓๐ น.	รับเด็ก
๐๘.๓๐ – ๐๘.๕๐ น.	เคารพธงชาติ สวดมนต์
๐๘.๕๐ – ๐๙.๐๐ น.	ตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้น
๐๙.๐๐ – ๐๙.๒๐ น.	การเคลื่อนไหวและจังหวะ
๐๙.๒๐ – ๐๙.๓๐ น.	พัก, ดื่มน้ำ
๐๙.๓๐ – ๐๙.๕๐ น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
๐๙.๕๐ – ๑๐.๒๐ น.	กิจกรรมสร้างสรรค์
๑๐.๒๐ – ๑๐.๕๐ น.	กิจกรรมเสรี – กิจกรรมเกมการศึกษา
๑๐.๕๐ – ๑๑.๑๕ น.	กิจกรรมกลางแจ้ง
๑๑.๑๕ – ๑๒.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
๑๒.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.	แปรงฟัน, พักผ่อนนอนหลับ
๑๔.๐๐ – ๑๔.๒๐ น.	เก็บที่นอน, ล้างหน้าทาแป้ง
๑๔.๒๐ – ๑๕.๐๐ น.	เล่นิทาน, สรุปกิจกรรมประจำวัน
๑๕.๐๐ – ๑๕.๓๐ น.	ผู้ปกครองรับนักเรียนกลับบ้าน

*****หมายเหตุ กิจกรรมอาจปรับได้ตามความเหมาะสม

๑.๖ เป้าประสงค์

๑. ครูมีคุณภาพ
๒. อาคารสถานที่ภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้
๓. ผู้เรียนมีคุณภาพและมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย
๔. ครูภัณฑ์มีความเหมาะสมและเพียงพอ
๕. สื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสมและเพียงพอ
๖. ผู้เรียนมีสุขภาพอนามัยเจริญเติบโตตามวัย
๗. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน
๘. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม

ตารางแสดงตัวชี้วัด (Keys Performance Indicators : KPIs)ในแต่ละเป้าประสงค์

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ข้อมูลปัจจุบัน (BaselineData)	ค่าเป้าหมาย(Targets)					
			ปี๖๖- ๗๐	ปี๖๖	ปี๖๗	ปี๖๘	ปี๖๙	ปี๗๐
๑.ครูมีคุณภาพ	๑.๑ศพด.มีครูไม่น้อยกว่า๕คนได้รับ	๑.๑ศพด.มีครู๔ คนได้รับการพัฒนาวิชาชีพ	๕คน	๕คน	๕คน	๕คน	๕คน	๕คน
	๑.๒ศพด.มีครูไม่น้อยกว่า ๕คนมี	๑.๒ศพด.มีครู ๔ คนมีศักยภาพในการ	๕คน	๕ คน	๕ คน	๕คน	๕คน	๕คน
๒.อาคารสถานที่ภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปรับปรุง	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปรับปรุง	ร้อยละ๙๕	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
	จัดหาพัฒนา อาคารสถานที่สภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยเฉลี่ย ร้อยละ๙๕ให้เอื้อ	จัดหาพัฒนา อาคารสถานที่สภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยเฉลี่ย ร้อยละ๗๐ให้		๗๕	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕
๓. ผู้เรียนมีคุณภาพและมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย	ผู้เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ๙๕ มี	ผู้เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ๗๐ มี	ร้อยละ๙๕	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
	คุณภาพและมีพัฒนาการเหมาะสมตาม	คุณภาพและมีพัฒนาการเหมาะสม		๗๕	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕
๔. ครูมีทัศนคติที่เหมาะสมและเพียงพอ	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีครูมีทัศนคติร้อยละ	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีครูมีทัศนคติ ร้อยละ	ร้อยละ๙๕	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
	๙๕ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา	๗๐ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา		๗๕	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕
๕. สื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสมแลเพียงพอ	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสื่อการเรียนการ	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสื่อร้อยละ๗๐ที่	ร้อยละ๙๕	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
	สอนร้อยละ๙๕ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา	เอื้อต่อการจัดการศึกษา		๗๕	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕
๖. ผู้เรียนมีความสุขพอนามัยเจริญเติบโตตามวัย	๖.๑ผู้เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ๙๕มีความสุข	๓.๑ผู้เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ๗๐ มี	ร้อยละ๙๕	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
	พอนามัยที่ดีเจริญเติบโตตามวัย	สุขภาพพอนามัยที่ดีเจริญเติบโตตามวัยอย่างมีคุณภาพ		๗๕	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕

เป้าประสงค์(Goals)	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (BaselineData)	เป้าหมาย(Targets)					
			ปี๖๖- ๗๐	ปี๖๖	ปี๖๗	ปี๖๘	ปี๖๙	ปี๗๐
๗. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน	ผู้อยู่อาศัยในชุมชนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕ให้การยอมรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและให้ ความร่วมมือในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก	ผู้อยู่อาศัยในชุมชนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ให้การยอมรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และให้ความร่วมมือในกิจกรรมของ ศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก	ร้อยละ๙๕	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕
๘. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา และ กิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ให้ความร่วมมือในการจัด การศึกษาและ กิจกรรมของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	ร้อยละ๙๕	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕

รายละเอียดตัวชี้วัดที่๑.๑

๑. ตัวชี้วัดที่๑.๑:ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีครูไม่น้อยกว่า๕คนได้รับการพัฒนาวิชาชีพ
- ๒.ขอบเขตความหมาย:ครู หมายถึงครูและผู้ที่ปฏิบัติการสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้หลัก
- ๓.หน่วยวัด:จำนวนคน
- ๔.เป้าหมาย/เกณฑ์(ปี๒๕๖๖-๒๕๗๐):ไม่น้อยกว่า๕คน
- ๕.วิธีการคำนวณ:นับจำนวน
- ๖.ข้อมูลปัจจุบัน(ข้อมูลพื้นฐาน):๔คน
- ๗.แหล่งข้อมูล/วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล:ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้หลัก
/นับจำนวนแล้ว(แบบสำรวจ)
- ๘.ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล/รายงาน:ปีการศึกษาละ๑ ครั้ง

รายละเอียดตัวชี้วัดที่ ๑.๒

๑. ตัวชี้วัดที่๑.๒:ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีครูไม่น้อยกว่า๕คนมีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน
- ๒.ขอบเขตความหมาย:ครู หมายถึงครูและผู้ที่ปฏิบัติการสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้หลัก
- ๓.หน่วยวัด:จำนวนคน
- ๔.เป้าหมาย/เกณฑ์(ปี๒๕๖๖-๒๕๗๐):ไม่น้อยกว่า๕คน
- ๕.วิธีการคำนวณ:นับจำนวน
- ๖.ข้อมูลปัจจุบัน(ข้อมูลพื้นฐาน):๔คน
- ๗.แหล่งข้อมูล/วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล:ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้หลัก
- /นับจำนวนแล้ว(แบบสำรวจ)
- ๘.ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล/รายงาน:ปีการศึกษาละ๑ ครั้ง

รายละเอียดตัวชี้วัดที่๒.

๑. ตัวชี้วัดที่๒:ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯมีการปรับปรุงจัดหาพัฒนา อาคารสถานที่สภาพแวดล้อม

แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยเฉลี่ยร้อยละ๙๕ให้เอื้อต่อการทำงานและ การจัดการศึกษา

๒.ขอบเขตความหมาย:อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเอื้อต่อการจัดการศึกษาร้อยละต่อปี

๓.หน่วยวัด:ร้อยละ

๔.เป้าหมาย/เกณฑ์(ปี ๒๕๖๖- ๒๕๗๐):ร้อยละ๙๕

๕.วิธีการคำนวณ:จำนวนอาคารสถานที่สภาพแวดล้อม

แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเอื้อต่อการจัดการศึกษาX๑๐๐

อาคารสถานที่สภาพแวดล้อมแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งหมด

๖.ข้อมูลปัจจุบัน(ข้อมูลพื้นฐาน):ร้อยละ๗๐

๗.แหล่งข้อมูล/วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล:ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้หลัก

/นับจำนวนแล้ว คำนวณร้อยละ

๘.ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล/รายงาน:ปีการศึกษาละ ๑ ครั้ง

รายละเอียดตัวชี้วัดที่๓

๑. ตัวชี้วัดที่๓:ผู้เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ๙๕มีคุณภาพและมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย

๒.ขอบเขตความหมาย:ผู้เรียนหมายถึงนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็กได้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละต่อปี

๓.หน่วยวัด:ร้อยละ

๔.เป้าหมาย/เกณฑ์(ปี ๒๕๖๖- ๒๕๗๐):ร้อยละ๙๕

๕.วิธีการคำนวณ:จำนวนผู้เรียนที่มีคุณภาพและมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัยX๑๐๐

จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

๖.ข้อมูลปัจจุบัน(ข้อมูลพื้นฐาน):ร้อยละ๗๐

๗.แหล่งข้อมูล/วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล:สถานศึกษาทุกแห่ง/นับจำนวนแล้วคำนวณหาร้อยละ(แบบสำรวจ)

๘.ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล/รายงาน:ปีการศึกษาละ๑ ครั้ง

รายละเอียดตัวชี้วัดที่๔

๑. ตัวชี้วัดที่๔:ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีครุภัณฑ์ร้อยละ๙๕ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา

๒.ขอบเขตความหมาย:-

๓.หน่วยวัด:ร้อยละ

๔.เป้าหมาย/เกณฑ์(ปี ๒๕๖๖- ๒๕๗๐):ร้อยละ๙๕

๕.วิธีการคำนวณ:ครุภัณฑ์ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาX๑๐๐

ครุภัณฑ์ทั้งหมด

๖.ข้อมูลปัจจุบัน(ข้อมูลพื้นฐาน):ร้อยละ๗๐

๗.แหล่งข้อมูล/วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล:ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก

/นับจำนวนแล้วคำนวณร้อยละ

๘.ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล/รายงาน:ปีการศึกษาละ๑ ครั้ง

รายละเอียดตัวชี้วัดที่ ๕

๑. ตัวชี้วัดที่ ๕: ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ มีสื่อการเรียนการสอนร้อยละ ๙๕ ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา
๒. ขอบเขตความหมาย: ปริมาณครุภัณฑ์ เอื้อต่อการจัดการศึกษา เป็นร้อยละต่อปี
๓. หน่วยวัด: ร้อยละ
๔. เป้าหมาย/เกณฑ์ (ปี ๒๕๖๖- ๒๕๗๐): ร้อยละ ๙๕
๕. วิธีการคำนวณ: $\frac{\text{สื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา}}{\text{สื่อการเรียนการสอนทั้งหมด}} \times 100$
๖. ข้อมูลปัจจุบัน (ข้อมูลพื้นฐาน): ร้อยละ ๗๐
๗. แหล่งข้อมูล/วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล: ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กองคํการบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก/นับจำนวนแล้วคำนวณร้อยละ (โดยการสำรวจ)
๘. ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล/รายงาน: ปีการศึกษาละ ๑ ครั้ง

รายละเอียดตัวชี้วัดที่ ๖

๑. ตัวชี้วัดที่ ๖: ผู้เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕ มีสุขภาพอนามัยที่ดี เจริญเติบโตตามวัย

๒. ขอบเขตความหมาย: ผู้เรียนหมายถึงนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กองคํการบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก มีสุขภาพดีและเจริญตามวัย ร้อยละต่อปี

๓. หน่วยวัด: ร้อยละ

๔. เป้าหมาย/เกณฑ์ (ปี ๒๕๖๖- ๒๕๗๐): ร้อยละ ๙๕

๕. วิธีการคำนวณ: จำนวนผู้เรียนที่มีสุขภาพอนามัยที่ดี เจริญเติบโตตามวัย X ๑๐๐

จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

๖. ข้อมูลปัจจุบัน (ข้อมูลพื้นฐาน): ร้อยละ ๗๐

๗. แหล่งข้อมูล/วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล: สถานศึกษาทุกแห่ง/นับจำนวนแล้ว คำนวณหาร้อยละ

๘. ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล/รายงาน: ปีการศึกษาละ ๑ ครั้ง

รายละเอียดตัวชี้วัดที่๗

๑. ตัวชี้วัดที่๗:ผู้อยู่อาศัยในชุมชนไม่น้อยกว่าร้อยละ๙๕ให้การยอมรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและให้ความร่วมมือในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- ๒.ขอบเขตความหมาย:ผู้อยู่อาศัยในชุมชนหมายถึงผู้ที่อยู่อาศัยในทุกชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็กยอมรับและร่วมมือในกิจกรรม คิดเป็นร้อยละต่อปี
- ๓.หน่วยวัด:ร้อยละ
- ๔.เป้าหมาย/เกณฑ์(ปี ๒๕๖๖- ๒๕๗๐):ร้อยละ๙๕
- ๕.วิธีการคำนวณ:จำนวนผู้อยู่อาศัยในชุมชนที่ให้การยอมรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก $\div$ จำนวนประชากรในชุมชนทั้งหมด $\times 100$
- ๖.ข้อมูลปัจจุบัน(ข้อมูลพื้นฐาน):ร้อยละ๗๐
- ๗.แหล่งข้อมูล/วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล:ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก/นับจำนวนแล้วคำนวณหาร้อยละ(โดยแบบสำรวจ)
- ๘.ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล/รายงาน:ปีการศึกษาละ๑ ครั้ง

รายละเอียดตัวชี้วัดที่๘

๑. ตัวชี้วัดที่๘:ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่งโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ร้อยละ๙๕ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา

๒.ขอบเขตความหมาย:ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาหมายถึงผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้หลักให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา ร้อยละต่อปี

๓.หน่วยวัด:ร้อยละ

๔.เป้าหมาย/เกณฑ์(ปี ๒๕๖๖- ๒๕๗๐):ร้อยละ๙๕

๕.วิธีการคำนวณ:จำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาX๑๐๐

จำนวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด

๖.ข้อมูลปัจจุบัน(ข้อมูลพื้นฐาน):ร้อยละ๗๐

๗.แหล่งข้อมูล/วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล:ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้หลัก/นับจำนวนแล้วคำนวณหาร้อยละ(โดยการสำรวจ)

๘.ความถี่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล/รายงาน:ปีการศึกษาละ ครั้ง ๑

บทที่ ๒

ผลการจัดการศึกษาในรอบแผนที่ผ่านมา

ในปีการศึกษา ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก ได้ดำเนินการจัดการศึกษาภายใต้วิสัยทัศน์ “ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วน ตำบลขี้เหล็ก เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ” และมีการกำหนดยุทธศาสตร์ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมและพัฒนาครู

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมรอบอาคาร

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การจัดหาและพัฒนาสื่อ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมความเข้มแข็งของคณะกรรมการและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ซึ่งผลการดำเนินตามยุทธศาสตร์ที่วางไว้เป็นดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ การส่งเสริมและพัฒนาครู

๑.๑ กลยุทธ์ ส่งเสริมและพัฒนาครู

โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์		เป้าหมาย		ผลการประเมินเชิงคุณภาพและข้อเสนอแนะ
	ที่ตั้งไว้	ผลการดำเนินงาน	ที่ตั้งไว้	ผลการดำเนินงาน	
๑.โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากร	เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษามีโอกาสเข้าร่วมการอบรมต่างๆที่หน่วยงานต่างๆจัดขึ้น	บุคลากรทางการศึกษา ๔ คนมีโอกาสร่วมการอบรมต่างๆที่หน่วยงานต่างๆจัดขึ้น	๕ คน	บรรลุตามเป้าหมาย	บุคลากรทางการศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาใช้ในการพัฒนาเด็กๆได้ครบทุกด้านตลอดจนการจัดทำเอกสารต่างๆทางราชการ

๒.เพิ่มอัตราครูผู้ดูแลเด็กให้เหมาะสมกับจำนวนเด็ก	มีครูผู้ดูแลเด็กเพิ่มเป็น ๕ คน	เพิ่มอัตราครูผู้ดูแลเด็ก ให้สอดคล้องกับจำนวนเด็กเล็ก	๕ คน	ยังไม่ได้ดำเนินการ	-
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์		เป้าหมาย		ผลการประเมินเชิงคุณภาพและข้อเสนอแนะ
	ที่ตั้งไว้	ผลการดำเนินงาน	ที่ตั้งไว้	ผลการดำเนินงาน	
๓. โครงการนิเทศภายใน	เพื่อเป็นการประเมินการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก	ครูผู้ดูแลเด็กได้รับการนิเทศ และนำแนวทางการนิเทศไปปรับปรุงในการทำงาน	๔ คน	บรรลุตามเป้าหมาย	ครูผู้ดูแลเด็กเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น
๔. โครงการประกันคุณภาพภายใน	เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ชี้เหล็ก และประกันคุณภาพการศึกษา	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็กได้รับการประเมิน	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็กได้รับการประเมิน	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรฐานในการดำเนินงาน

๒. ยุทธศาสตร์ การปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมรอบอาคาร

๒.๑ กลยุทธ์ การปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมรอบอาคาร

โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์		เป้าหมาย		ผลการประเมินเชิงคุณภาพและข้อเสนอแนะ
	ที่ตั้งไว้	ผลการดำเนินงาน	ที่ตั้งไว้	ผลการดำเนินงาน	
๑.โครงการก่อสร้างหลังคาสนามเด็กเล็ก	เพื่อให้สนามเด็กเล่นมีความเหมาะสมน่าเล่นบังแดดบังฝนได้	ก่อสร้างหลังคาสนามเด็กเล่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก	บรรลุตามเป้าหมาย	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็กมีสนามเด็กเล่น ที่ปลอดภัย และเหมาะสม
๒.โครงการก่อสร้างลานคอนกรีตอเนกประสงค์	เพื่อก่อสร้างลานคอนกรีตอเนกประสงค์	ก่อสร้างลานคอนกรีตอเนกประสงค์	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็กมีลานคอนกรีตอเนกประสงค์ใช้ในกิจกรรมต่างๆ	ยังไม่ได้ดำเนิน การ	-
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์		เป้าหมาย		ผลการประเมินเชิงคุณภาพและข้อเสนอแนะ
	ที่ตั้งไว้	ผลการดำเนินงาน	ที่ตั้งไว้	ผลการดำเนินงาน	
๓.โครงการปรับปรุงพื้นที่	เพื่อให้พื้นที่สามารถใช้งานได้และมีความสวยงาม	ถมดินบริเวณสวนเกษตร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มมากขึ้น	ยังไม่ได้ดำเนิน การ	-
๔.ซ่อมแซมอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	เพื่อซ่อมแซมอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ซ่อมแซมอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ใช้งานได้ดี	อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล	บรรลุตามเป้าหมาย	อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความแข็งแรง ทนทาน ปลอดภัยใช้งานได้ดี

			ซีเหล็กใช้งานได้ดี ดังเดิม		
๕.โครงการวางท่อ ระบายน้ำ	เพื่อวางท่อระบายน้ำ	บริเวณโดย รอบอาคาร เรียนไม่มีน้ำท่วมขัง มีการ ระบายน้ำได้ดี	วางท่อระบายน้ำ บริเวณโดยรอบ อาคารเรียน	ยังไม่ได้ดำเนิน การ	-
๖.โครงการพื้นที่สี เขียว	เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในศูนย์พัฒนา เด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ซีเหล็ก	จัดซื้อพันธุ์ไม้ต่างๆพร้อม ทั้งสารบำรุงดิน	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วน ตำบลซีเหล็กมีพื้นที่สี เขียวเพิ่มขึ้น	ยังไม่ได้ดำเนิน การ	-

๓. ยุทธศาสตร์ การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๓.๑ กลยุทธ์ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์		เป้าหมาย		ผลการประเมินเชิงคุณภาพและ ข้อเสนอแนะ
	ที่ตั้งไว้	ผลการดำเนินงาน	ที่ตั้งไว้	ผลการ ดำเนินงาน	
๑.โครงการอาหารกลางวัน	เพื่อให้ นักเรียนในศูนย์ฯทุกคนมีอาหารกลางวันที่มีคุณภาพถูกสุขลักษณะรับประทาน	นักเรียนในศูนย์ฯมีอาหารกลางวันที่มีคุณภาพถูกสุขลักษณะรับประทานทุกคน	นักเรียนในศูนย์ฯ ๗๙ คน	บรรลุตามเป้าหมาย	นักเรียนในศูนย์ฯได้รับประทานอาหารกลางวันที่มีประโยชน์ครบทั้ง ๗๙ คน
๒.โครงการอาหารเสริม (นม)	เพื่อให้ นักเรียนในศูนย์ฯทุกคนมีอาหารเสริม(นม) ดื่มครบทุกคน	นักเรียนในศูนย์ฯทุกคนมีอาหารเสริม(นม) ดื่มครบทุกคน	นักเรียนในศูนย์ฯ ๗๙ คน	บรรลุตามเป้าหมาย	นักเรียนในศูนย์ฯทุกคนมีอาหารเสริม(นม) ดื่มครบทั้ง ๗๙ คน
๓.โครงการทัศนศึกษาออกสถานที่	เพื่อให้ นักเรียนในศูนย์ฯทุกคนได้มีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง	นักเรียนในศูนย์ฯทุกคนได้มีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง	นักเรียนในศูนย์ฯ ๗๙ คน	บรรลุตามเป้าหมาย	นักเรียนในศูนย์ฯทุกคนได้มีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและหากสามารถจัดงบประมาณให้สามารถไปศึกษาออกสถานที่จะช่วยส่งเสริมได้มากกว่านี้
๔.โครงการเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนา	เพื่อให้ เด็กๆรู้จักวันสำคัญทางศาสนา และปฏิบัติตนเป็นพุทธมามะกะที่ดีได้	เด็กๆรู้จักวันสำคัญทางศาสนา และปฏิบัติตนเป็นพุทธมามะกะที่ดี	นักเรียนในศูนย์ฯ ๗๙ คน	บรรลุตามเป้าหมาย	เด็กๆสามารถรู้จักวันสำคัญทางพุทธศาสนาและปฏิบัติตนเป็นพุทธมามะกะได้
๕.โครงการวันแม่แห่งชาติ	เพื่อส่งเสริมให้เด็กๆมีความกตัญญู กตเวที มีความจงรักภักดี ต่อ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	เด็กๆมีความกตัญญู กตเวที มีความจงรักภักดี ต่อ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	นักเรียนในศูนย์ฯเด็กเล็ก ๗๙ คน และผู้ปกครอง	บรรลุตามเป้าหมาย	เด็กรู้จักวันสำคัญของชาติไทย

โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์		เป้าหมาย		ผลการประเมินเชิงคุณภาพและ ข้อเสนอแนะ
	ที่ตั้งไว้	ผลการดำเนินงาน	ที่ตั้งไว้	ผลการ ดำเนินงาน	
๖.โครงการยิ้มสวย สดใสใสใจอนามัย ช่องปาก	เพื่อเสริมสร้างทันตสุขภาพในช่อง ปากให้แก่เด็กๆ	อบรมผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนา เด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ชีเหล็ก ทุกคน	ผู้ปกครอง๗๙ คน	บรรลุตาม เป้าหมาย	ผู้ปกครองนำความรู้ที่ได้ไปใช้ดูแล สุขภาพช่องปากของเด็กๆ
๗.โครงการให้ ความรู้เกี่ยวกับ โรคติดต่อและโรค ที่มักเกิดในวัยอายุ ๒-๕ ปี	เพื่อให้เด็กๆห่างไกลจากโรคติดต่อ และโรคที่มักเกิดในวัยอายุ ๒ – ๕ ปี	อบรมผู้ปกครองเด็กในศูนย์พัฒนา เด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล ชีเหล็ก ทุกคน	ผู้ปกครอง๗๙ คน	บรรลุตาม เป้าหมาย	ผู้ปกครองนำความรู้ที่ได้ไปใช้ดูแล สุขภาพของเด็กๆ
๘.โครงการส่งท้าย ปีเก่าต้อนรับปีใหม่	เพื่อให้เด็กนักเรียนมีโอกาสสนุกสนาน รวมทั้งสร้างประสบการณ์ตรงใน การเรียนรู้วันสำคัญ	เด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก ทุกคนได้รับห่อของขวัญในวันปีใหม่	นักเรียนในศูนย์ ๗๙ คน	บรรลุตาม เป้าหมาย	เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การ บริหารส่วนตำบลชีเหล็กได้รับ ความสนุกสนานและได้รับ ประสบการณ์ตรงจากการจัด กิจกรรม
๙.โครงการร่อนน้มี กีฬาเพื่อลูกรักเด็ก ปฐมวัย	เพื่อให้เด็กๆในศูนย์มีสุขภาพ ร่างกายที่แข็งแรง	เด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก ทุกคน	นักเรียนในศูนย์ ๗๙ คน	บรรลุตาม เป้าหมาย	เด็กๆในศูนย์มีสุขภาพร่างกายที่ แข็งแรง
๑๐.โครงการแสดง ผลงานการจัด การศึกษา	เพื่อเป็นการส่งเสริมการจัด การศึกษาระดับปฐมวัย	จัดนิทรรศการแสดงผลงานของเด็ก ปฐมวัยและมอบวุฒิบัตรให้แก่เด็กที่ จบการศึกษา	ผู้ปกครองและ เด็กปฐมวัยเข้า ร่วมกิจกรรม	บรรลุตาม เป้าหมาย	เด็กๆได้รับแรงจูงใจในการเรียนรู้

๔. ยุทธศาสตร์ การจัดหาและพัฒนาสื่อ
๔.๑ กลยุทธ์ จัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์		เป้าหมาย		ผลการประเมินเชิงคุณภาพและข้อเสนอแนะ
	ที่ตั้งไว้	ผลการดำเนินงาน	ที่ตั้งไว้	ผลการดำเนินงาน	
๑. โครงการจัดหาสื่อการเรียนการสอน	เพื่อให้นักเรียนในศูนย์ฯทุกคนมีสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่เหมาะสมกับวัย	นักเรียนในศูนย์ฯทุกคนมีสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่เหมาะสมกับวัย	สื่อครบทั้ง๗๙คน	บรรลุตามเป้าหมาย	นักเรียนในศูนย์ฯทุกคนมีสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่เหมาะสมกับวัย
๒. จัดซื้อเครื่องเล่นสนาม	เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่างๆของเด็กๆ	จัดซื้อเครื่องเล่นสนาม	จัดซื้อเครื่องเล่นสนามที่เหมาะสมกับวัย	บรรลุตามเป้าหมาย	นักเรียนในศูนย์ฯทุกคนมีเครื่องเล่นสนามสำหรับเด็กที่เหมาะสมกับวัย
๓. จัดซื้อวัสดุงานบ้านงานครัว	เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีวัสดุงานบ้านงานครัวใช้ในการดูแลรักษาความสะอาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้หลัก	จัดซื้อวัสดุงานบ้านงานครัว	จัดซื้อวัสดุงานบ้านงานครัว	บรรลุตามเป้าหมาย	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้หลักมีความสะอาด
๔. โครงการจัดหาหนังสือเรียน	เพื่อจัดหาหนังสือเรียนให้แก่ผู้เรียนตามนโยบาย รัฐบาล	จัดซื้อหนังสือเรียนให้แก่ผู้เรียนตามนโยบาย	ผู้เรียนที่มีอายุ ๓-๕ ปี อัตราคนละ ๒๐๐บาท/ปี	บรรลุตามเป้าหมาย	นักเรียนในศูนย์ฯที่มีอายุ ๓-๕ ปี มีหนังสือเรียนที่เหมาะสมกับวัยตามนโยบาย รัฐบาล

โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์		เป้าหมาย		ผลการประเมินเชิงคุณภาพ และข้อเสนอแนะ
	ที่ตั้งไว้	ผลการดำเนินงาน	ที่ตั้งไว้	ผลการดำเนินงาน	
๕.โครงการจัดหา อุปกรณ์การเรียน	เพื่อสนับสนุนค่าอุปกรณ์การ เรียน ให้แก่ผู้เรียนตาม นโยบายรัฐบาล	สนับสนุนค่าอุปกรณ์การ เรียน ให้แก่ผู้เรียนตาม นโยบาย รัฐบาล	ผู้เรียนที่มี อายุ ๓-๕ ปี อัตราคนละ ๒๐๐บาท/ปี	บรรลุตามเป้าหมาย	นักเรียนในศูนย์ฯที่มีอายุ๓-๕ ปี มีค่าอุปกรณ์การเรียนตาม นโยบายรัฐบาล
๖.โครงการจัดหา เครื่องแบบนักเรียน	เพื่อสนับสนุนค่าเครื่องแบบนักเรียน ให้แก่ผู้เรียนตามนโยบายรัฐบาล	สนับสนุนค่าเครื่องแบบนักเรียน ให้แก่ผู้เรียนตามนโยบายรัฐบาล	ผู้เรียนที่มีอายุ ๓-๕ ปี อัตราคนละ ๓๐๐ บาท/ปี	บรรลุตามเป้าหมาย	นักเรียนในศูนย์ฯที่มีอายุ๓-๕ ปี มีเครื่องแบบนักเรียนตาม นโยบายรัฐบาล
๗.โครงการกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	เพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาให้แก่ ผู้เรียนตามนโยบายรัฐบาล	จัดกิจกรรมพัฒนาให้แก่ ผู้เรียนตามนโยบายรัฐบาล	ผู้เรียนที่มี อายุ ๓-๕ ปี อัตราคนละ ๔๓๐ บาท/ปี	บรรลุตามเป้าหมาย	นักเรียนในศูนย์ฯที่มีอายุ๓-๕ ปี มีพัฒนาการที่สมบูรณ์ครบทั้ง๔ ด้าน

๕. ยุทธศาสตร์ การส่งเสริมความเข้มแข็งของคณะกรรมการศูนย์และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

๕.๑ กลยุทธ์ ส่งเสริมความเข้มแข็งของคณะกรรมการศูนย์และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์		เป้าหมาย		ผลการประเมินเชิงคุณภาพ และข้อเสนอแนะ
	ที่ตั้งไว้	ผลการดำเนินงาน	ที่ตั้งไว้	ผลการดำเนินงาน	
๑.โครงการประชุม ผู้ปกครอง	เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน	จัดการประชุมผู้ปกครอง	ผู้ปกครองเด็ก ทุกคน	บรรลุตามเป้าหมาย	ผู้ปกครองเข้าใจถึงการ ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก
๒.โครงการเยี่ยม บ้านประสาน สัมพันธ์	เพื่อให้ครูได้มีโอกาสไปเยี่ยมบ้านเด็กๆ และสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง	ครูออกไปเยี่ยมบ้านเด็กๆทุกคน	ผู้ปกครองเด็ก ทุกคน	บรรลุตามเป้าหมาย	นำข้อมูลที่ได้มาประเมินผล พัฒนาการเด็ก
๓.โครงการประชุม คณะกรรมการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	เพื่อส่งเสริมให้มีการร่วมมือระหว่าง ศูนย์กับคณะกรรมการ	จัดการประชุมคณะกรรมการ	คณะกรรมการ ทุกคน	บรรลุตามเป้าหมาย	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔.กิจกรรมร่วม กิจกรรมต่างๆที่ ชุมชนจัดขึ้น	เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วน ตำบลซีเหล็ก กับชุมชน	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกิจกรรม ต่างๆที่ชุมชนจัดขึ้น	ชุมชนตำบล ซีเหล็ก	บรรลุตามเป้าหมาย	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การ บริหารส่วนตำบลซีเหล็กมีความ เข้าใจอันดีต่อกันกับชุมชน

บทที่ ๓

ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

ในปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็กมียุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก ดังนี้

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ยุทธศาสตร์ที่๑ การส่งเสริมและพัฒนาครู	กลยุทธ์ที่๑ ส่งเสริมและพัฒนาครู	อบต.ชี้เหล็ก ศพด.อบต.ชี้เหล็ก
ยุทธศาสตร์ที่๒ การปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมรอบอาคาร	กลยุทธ์ที่๒ ปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมรอบอาคาร	อบต.ชี้เหล็ก ศพด.อบต.ชี้เหล็ก
ยุทธศาสตร์ที่๓ การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	กลยุทธ์ที่๓ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	อบต.ชี้เหล็ก ศพด.อบต.ชี้เหล็ก
ยุทธศาสตร์ที่๔ การจัดหาและพัฒนาสื่อ	กลยุทธ์ที่๔ จัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	อบต.ชี้เหล็ก ศพด.อบต.ชี้เหล็ก
ยุทธศาสตร์ที่๕ การส่งเสริมความเข้มแข็งของคณะกรรมการและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	กลยุทธ์ที่๕ ส่งเสริมความเข้มแข็งของคณะกรรมการและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	อบต.ชี้เหล็ก ศพด.อบต.ชี้เหล็ก

๔.๒ รายละเอียดโครงการ/กิจกรรม

๑. ยุทธศาสตร์ การส่งเสริมและพัฒนาครู

๑.๑ กลยุทธ์ ส่งเสริมและพัฒนาครู

ที่	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณและแหล่งที่มา					ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
				๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๑.	โครงการพัฒนาศักยภาพครู	เพื่อพัฒนาศักยภาพครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	ครูศูนย์ฯได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองปีละ ๒ ครั้ง	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	ครูศูนย์ฯได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	อบต.ชี้เหล็ก
๒.	เพิ่มอัตรา ครูผู้ดูแลเด็กให้สอดคล้องกับจำนวนเด็กเล็กที่มีอยู่	เพิ่มอัตราครูผู้ดูแลเด็กให้สอดคล้องกับจำนวนเด็ก	มีครูผู้ดูแลเด็กเพิ่มขึ้นเป็น ๕ คน	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	มีอัตราครูผู้ดูแลเด็กเพิ่มขึ้นทำให้การจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กมีประสิทธิภาพขึ้น	อบต.ชี้เหล็ก
๓.	โครงการนิเทศภายใน	เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงาน ศพด.	ศพด.อบต.ชี้เหล็ก	-	-	-	-	-	ศพด.อบต.ชี้เหล็กได้รับการประเมินติดตาม	ศพด.อบต.ชี้เหล็ก
๔.	โครงการประกันคุณภาพภายใน	เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงาน ศพด. และประกันคุณภาพการศึกษา	ศพด.อบต.ชี้เหล็ก	-	-	-	-	-	ศพด.อบต.ชี้เหล็กได้รับการประเมิน	ศพด.อบต.ชี้เหล็ก

๒. ยุทธศาสตร์ การปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมรอบอาคาร

๒.๑ กลยุทธ์ ปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมรอบอาคาร

ที่	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณและแหล่งที่มา					ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
				๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๑.	โครงการก่อสร้างศาลาที่พัก	เพื่อให้ผู้ปกครอง,ผู้มาติดต่อราชการมีที่พักบังแดดบังฝน	ก่อสร้างศาลาที่พัก	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	ศพด.อบต.ชี้เหล็กมีศาลาที่พักให้ผู้ปกครอง,ผู้มาติดต่อราชการมีที่พักบังแดดบังฝน	อบต.ชี้เหล็ก
๒.	โครงการก่อสร้างลานคอนกรีตอเนกประสงค์	เพื่อก่อสร้างลานคอนกรีตอเนกประสงค์	ก่อสร้างลานคอนกรีตอเนกประสงค์	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	ศพด.อบต.ชี้เหล็กมีลานคอนกรีตอเนกประสงค์ใช้ในกิจกรรมต่างๆ	อบต.ชี้เหล็ก
๓.	โครงการปรับปรุงพื้นที่	เพื่อให้พื้นที่สามารถใช้งานได้ และมีความสวยงาม	ถมดินบริเวณสวนเกษตร ศพด. อบต.ชี้เหล็ก	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	ศพด.มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มมากขึ้น	อบต.ชี้เหล็ก
๔.	ซ่อมแซมอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	เพื่อซ่อมแซมอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ซ่อมแซมอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ใช้งานได้ดี	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	อาคาร ศพด.ใช้งานได้ดีดังเดิม	อบต.ชี้เหล็ก
๕.	โครงการวางท่อระบายน้ำ	เพื่อวางท่อระบายน้ำ	วางท่อระบายน้ำบริเวณโดยรอบอาคารเรียน	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	บริเวณโดยรอบอาคารเรียนไม่มีน้ำท่วมขัง มีการระบายน้ำได้ดี	อบต.ชี้เหล็ก
๖.	โครงการพื้นที่สีเขียว	เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวใน ศพด.อบต.ชี้เหล็ก	จัดซื้อพันธุ์ไม้ต่างๆ พร้อมทั้งสารบำรุงดิน	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	ศพด.อบต.ชี้เหล็กมีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น	อบต.ชี้เหล็ก

๓. ยุทธศาสตร์ การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๓.๑ กลยุทธ์ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ที่	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณและแหล่งที่มา					ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๑.	โครงการอาหารเสริม (นม)	เพื่อให้เด็กในศพด.อบต. ชี้เหล็กมีสุขภาพแข็งแรง เติบโตสมวัย	เด็กในศพด.อบต.ชี้เหล็กได้ ดื่มนมทุกคนทุกวัน	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	เด็กในศพด.อบต.ชี้เหล็ก มีสุขภาพแข็งแรง เติบโตสมวัย	อบต.ชี้เหล็ก
๒.	โครงการอาหารกลางวัน	เพื่อให้เด็กนักเรียนใน ศพด. อบต.ชี้เหล็ก ได้ รับประทานอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทุกคนทุกวัน	เด็กเล็กในศพด.อบต. ชี้เหล็ก ทุกคน	๓๖๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐	เด็กในศพด.อบต.ชี้เหล็ก ได้รับประทานอาหาร กลางวันที่มีคุณค่าทุกคน ทุกวัน	ศพด.อบต. ชี้เหล็ก
๓.	โครงการกิจกรรมวัน สำคัญทางพุทธศาสนา	เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมสำหรับเด็ก	เด็กเล็กในศพด.อบต. ชี้เหล็ก ทุกคน	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	เด็กได้เรียนรู้ถึงวัน สำคัญสำคัญทางพุทธ ศาสนา และปฏิบัติตน เป็นคนดีของสังคม	ศพด.อบต. ชี้เหล็ก
๔.	โครงการวันแม่แห่งชาติ	เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความ กตัญญูท่เวที ต่อผู้ให้ กำเนิด และผู้มีพระคุณ รวมทั้งปลูกฝังความ จงรักภักดี ต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	เด็กเล็กในศพด.อบต. ชี้เหล็ก ทุกคน	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	เด็ก ๆ มีความกตัญญู ท่เวที ต่อผู้ให้กำเนิด และผู้มีพระคุณ รวมทั้ง มีความจงรักภักดี ต่อ ชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์	ศพด.อบต. ชี้เหล็ก
๕.	โครงการส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่	เพื่อให้เด็กนักเรียนมีโอกา สสนุกสนานรวมทั้งสร้าง ประสบการณ์ตรงในการ เรียนรู้วันสำคัญ	เด็กเล็กในศพด.อบต. ชี้เหล็ก ทุกคนได้รับห่อ ของขวัญในวันปีใหม่	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	เด็กในศพด.อบต.ชี้เหล็ก ได้รับสนุกสนาน และได้รับประสบการณ์ ตรงจากการจัดกิจกรรม	ศพด.อบต. ชี้เหล็ก

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน(ต่อ)

๓.๑ กลยุทธ์ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ที่	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของ โครงการ)	งบประมาณและแหล่งที่มา					ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
				๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๖.	โครงการยิ้มสวยสดใสใจงามมีช่องปาก	เพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยที่ดีสำหรับเด็กในการรักษาสุขภาพปากและฟัน	อบรมผู้ปกครอง ศพด. ทุกคน	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	เด็กๆในศูนย์มีสุขภาพปากและฟันที่ดี	ศพด.อบต.ชี้เหล็ก
๗.	โครงการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อและโรคที่มักเกิดในวัยอายุ ๒-๕ ปี	เพื่อให้เด็กๆห่างไกลจากโรคโรคติดต่อและโรคที่มักเกิดในวัยอายุ ๒-๕ ปี	อบรมผู้ปกครอง ศพด. ทุกคน	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	เด็กๆห่างไกลจากโรคโรคติดต่อและโรคที่มักเกิดในวัยอายุ ๒-๕ ปี	ศพด.อบต.ชี้เหล็ก
๘.	โครงการร่อนนี้มีกีฬาเพื่อลูกรักเด็กปฐมวัย	เพื่อให้เด็กๆในศูนย์มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง	เด็กเล็กในศพด.อบต.ชี้เหล็ก ทุกคน	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	เด็กๆในศูนย์มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง	อบต.ชี้เหล็ก
๙.	โครงการแสดงผลงานการจัดการศึกษา	เพื่อเป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย	ผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	เด็กๆได้รับแรงจูงใจในการเรียนรู้	อบต.ชี้เหล็ก

ยุทธศาสตร์ที่ ๔. การจัดหาและพัฒนาสื่อ

๔.๑ กลยุทธ์ จัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

ที่	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของ โครงการ)	งบประมาณและแหล่งที่มา					ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
				๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๑.	โครงการจัดหาสื่อ การเรียนการสอน	เพื่อใช้เป็นสื่อการ เรียนการสอน	จัดหาสื่อการเรียน การสอน วัสดุ การศึกษาให้เพียงพอ ต่อเด็กทุกคน	๘๕,๐๐๐ (๑๐๒,๐๐๐)	๘๕,๐๐๐ (๑๐๒,๐๐๐)	๘๕,๐๐๐ (๑๐๒,๐๐๐)	๘๕,๐๐๐ (๑๐๒,๐๐๐)	๘๕,๐๐๐ (๑๐๒,๐๐๐)	เด็กในศพด.อบต. ชี้เหล็กมีสื่อการ สอนที่ทันสมัย	ศพด.อบต. ชี้เหล็ก
๒.	จัดซื้อวัสดุงานบ้าน งานครัว	เพื่อให้ ศพด. มีวัสดุ งานบ้านงานครัวใช้ ในการดูแลรักษา ความสะอาดของ ศพด.	จัดซื้อวัสดุงานบ้าน งานครัว	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	ศพด.อบต.ชี้เหล็ก สะอาด	อบต.ชี้เหล็ก
๓.	โครงการจัดหา หนังสือเรียน	เพื่อจัดหาหนังสือ เรียนให้แก่ผู้เรียน ตามนโยบายรัฐบาล	ผู้เรียนที่มีอายุ ๓-๕ ปีอัตราคนละ ๒๐๐ บาท/ปี	๑๖,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	ผู้เรียนมีหนังสือ เรียน สำหรับการ เรียนรู้	ศพด.อบต. ชี้เหล็ก
๔.	โครงการจัดหา อุปกรณ์การเรียน	เพื่อสนับสนุนค่า อุปกรณ์การ เรียน ให้แก่ผู้เรียนตาม นโยบายรัฐบาล	ผู้เรียนที่มีอายุ ๓-๕ ปี อัตราคนละ ๒๐๐บาท/ปี	๑๖,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	๑๖,๐๐๐	ผู้เรียนได้รับ การสนับสนุน ค่า อุปกรณ์ การเรียน	ศพด.อบต. ชี้เหล็ก

ยุทธศาสตร์ที่ ๔. การจัดหาและพัฒนาสื่อ (ต่อ)

๔.๑ กลยุทธ์ จัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของ โครงการ)	งบประมาณและแหล่งที่มา					ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
				๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๕.	โครงการจัดหา เครื่องแบบ นักเรียน	เพื่อสนับสนุนค่า เครื่องแบบนักเรียน ให้แก่ผู้เรียนตาม นโยบายรัฐบาล รองแบบ นกเรียนไห แก่ผเรียนตาม นโยบายรัฐบาล	ผู้เรียนที่มีอายุ ๓-๕ ปีอัตราคนละ ๓๐๐ บาท/ปี	๒๔,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	ผู้เรียนได้รับการ สนับสนุนค่า เครื่องแบบ นักเรียน	ศพด.อบต. ชี้เหล็ก
๖.	โครงการกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	เพื่อจัดกิจกรรมพัฒนา ให้แก่ผู้เรียนตาม นโยบายรัฐบาล	ผู้เรียนที่มีอายุ ๓-๕ ปีอัตราคนละ ๔๓๐ บาท/ปี	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	ผู้เรียนได้รับการ พัฒนาผ่าน กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	ศพด.อบต. ชี้เหล็ก

ยุทธศาสตร์ที่ ๕. การส่งเสริมความเข้มแข็งของคณะกรรมการศูนย์และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

๕.๑ กลยุทธ์ ส่งเสริมความเข้มแข็งของคณะกรรมการศูนย์และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

ที่	โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของ โครงการ)	งบประมาณและแหล่งที่มา					ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
				๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
๑.	โครงการประชุม ผู้ปกครอง	เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน ระหว่าง ศพด.อบต.ชี้เหล็ก และผู้ปกครอง	จัดการประชุม	-	-	-	-	-	ผู้ปกครองเข้าใจถึง ความสำคัญของการ ปฐมนิเทศ	ศพด.อบต. ชี้เหล็ก
๒.	โครงการเยี่ยมบ้าน ประสานสัมพันธ์	เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล เด็ก และสร้างความสัมพันธ์ อันดีระหว่างครูกับผู้ปกครอง	ผู้ปกครองเด็กทุกคน	-	-	-	-	-	นำข้อมูลที่ได้มา ประเมินผล พัฒนาการเด็ก	ศพด.อบต. ชี้เหล็ก
๓.	โครงการประชุม คณะกรรมการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	เพื่อส่งเสริมให้มีการร่วมมือ ระหว่างศูนย์กับ คณะกรรมการ	จัดการประชุม คณะกรรมการ	-	-	-	-	-	ศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กปฏิบัติงานได้ อย่างมี ประสิทธิภาพ	ศพด.อบต. ชี้เหล็ก
๔.	กิจกรรมร่วมกิจกรรม ต่างๆที่ชุมชนจัดขึ้น	เพื่อสร้างความร่วมมือ ระหว่าง ศพด.อบต.ชี้เหล็ก กับชุมชน	ชุมชนตำบลชี้เหล็ก	-	-	-	-	-	ศพด.อบต.ชี้เหล็ก มีความเข้าใจอันดี ต่อกันกับชุมชน	ศพด.อบต. ชี้เหล็ก

บทที่ ๕

การติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

๕.๑ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

ประกาศศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็กวันที่.....

โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน

พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติดังนี้

๑. นายเกรียงศักดิ์ นามเดช	ผู้ทรงคุณวุฒิฯ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นางประภาภรณ์ สมุทรเขต	ผู้ทรงคุณวุฒิฯ	กรรมการ
๓. นายเนติ โอปาก	ผู้อำนวยการกองการศึกษา	กรรมการ
๔.นางสาวสุภาพ สวัสดิ์พาณิชย์	ผู้บริหารท้องถิ่น	กรรมการ
๕.นายสำลี ศิริเวช	ผู้แทนสภาท้องถิ่น	กรรมการ
๖.นายพงษ์ศักดิ์ สามารถกุล	ผู้แทนสภาท้องถิ่น	กรรมการ
๗.นางวนิดา สามารถกุล	ผู้แทนสถานศึกษาที่ หน.สถานศึกษาคัดเลือก	กรรมการ
๘.นายแท้ สามีสามารถกุล	ผู้แทนคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กรรมการ
๙.นายสมพร ห้าวหาญ	ผู้แทนคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กรรมการ
๑๐. นายบุญหลา ปุราชะ	ผู้แทนคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กรรมการ
๑๑. นายเกรียงศักดิ์ บรรจง	ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นฯ	กรรมการ
๑๒. นายไชยา สนมแนว	ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นฯ	กรรมการ
๑๓. นางพิรุณใส สมมาตย์	ผู้แทนสถานศึกษาที่หน.สถานศึกษาคัดเลือกเลขานุการคณะ	กรรมการ

โดยให้คณะกรรมการฯ เลือกกรรมการ ๑ คน ทำหน้าที่ประธานกรรมการ และกรรมการ อีก ๑ คน
หน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ

ทั้งนี้ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑.กำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามและประเมินผลฯ

๒.ดำเนินการติดตามและประเมินผลฯ

๓.รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลฯต่อหัวหน้าสถานศึกษา

เพื่อให้หัวหน้าสถานศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก นายกองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก และประกาศผลการติดตามและประเมินผลฯให้ประชาชนในท้องถิ่น ทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ครั้งทั้งนี้ให้ปิด ประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า๓๐วัน

๔.แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่ได้รับสมควร

๕.๒ วิธีการติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

การติดตามและการประเมินผลงานของแผนงานหรือโครงการภาพกิจกรรมต่างๆตามแผน

พัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป็นกระบวนการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมต่างๆของหน่วยงานต่างๆเป็นระยะอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อประเมินว่า สามารถปฏิบัติงานหรือโครงการให้อยู่ภายใต้ระยะเวลาและ งบประมาณที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งเกิดผลสัมฤทธิ์ ทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพหรือไม่ อย่างไร เพื่อที่จะนำผลที่ได้มาปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล โดยมีกระบวนการ ดังนี้

๕.๒.๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

๑) สรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็น คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการนำ แผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ โดยสรรหาบุคคลตามโครงสร้างคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งกำหนดไว้ในหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๒/ ว ๕๒๓๒ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒

๒) จัดประชุมครั้งที่ ๑ เพื่อให้คณะกรรมการฯ เลือกกรรมการ ๑ คน ทำหน้าที่ประธานกรรมการและกรรมการฯ อีก ๑ คน ทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ

๓) จัดทำร่างประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนา การศึกษาไปสู่การปฏิบัติ โดยให้คณะกรรมการฯมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๒/ ว ๕๒๓๒ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒

๔) เสนอร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ต่อคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อขอความเห็นชอบ

๕) หัวหน้าสถานศึกษา ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

๖) หัวหน้าสถานศึกษา จัดส่งประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ ให้กองการศึกษา เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕.๒.๒ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ กำหนดขั้นตอนในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษา

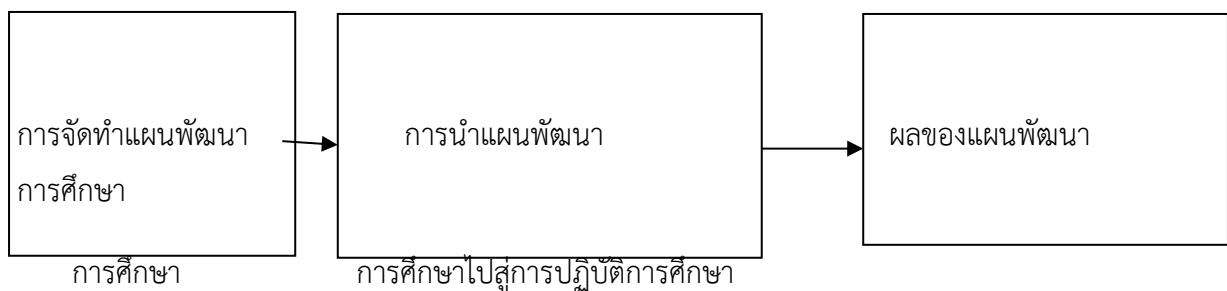
เมื่อมีประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ แล้วจัดประชุมคณะกรรมการติดตามประเมินผลฯ เพื่อร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลฯ โดยจะ

ทำการประเมินผลสำเร็จเป็นรายโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้ ได้กำหนดให้มีการประเมินผลทั้งระบบ กล่าวคือ ประเมินทั้งปัจจัยที่ใช้ กระบวนการที่ใช้ ผลผลิตที่ได้รับ และผลที่เกิดขึ้น เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น สำหรับนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนด แนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป

๕.๒.๓ กรอบแนวคิดการประเมินแผนพัฒนาการศึกษา

การประเมินแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสาธารณะ (Policy Process) ซึ่งประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ และการประเมินผลนโยบายมาเป็นกรอบแนวคิดในการประเมินแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

กรอบแนวคิดการติดตามและประเมินแผนพัฒนาการศึกษา

๕.๒.๔ การติดตามและประเมินแผนพัฒนาการศึกษา

๑) แนวทางการประเมิน

วัตถุประสงค์ของการประเมินแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประเมินกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา การนำ แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ และผลที่ได้จากการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการศึกษาของ สถานศึกษา ดังนั้น แนวทางที่ใช้ในการประเมินแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา จึงพิจารณาจาก องค์ประกอบของการประเมินทั้งสามด้านดังกล่าวมากำหนดเป็นตัวชี้วัด และรูปแบบการประเมินตามตัวชี้วัด โดยใช้วิธีแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

๒) ประเด็นการประเมิน

การติดตามและประเมินแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา มี ๓ ประเด็น จำนวน ๑๓ ตัวชี้วัด ได้แก่

ประเด็นการประเมินที่ ๑ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา จำนวน ๔ ตัวชี้วัด

ประเด็นการประเมินที่ ๒ การนำแผนพัฒนาการศึกษาสู่การปฏิบัติ จำนวน ๗ ตัวชี้วัด

ประเด็นการประเมินที่ ๓ ผลของแผนพัฒนาการศึกษา จำนวน ๒ ตัวชี้วัด

๒.๑) ประเด็นการประเมินที่ ๑ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา

ตัวชี้วัด ๑.๑ ระดับความสำเร็จของการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษา

(พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ตัวชี้วัด ๑.๒ ระดับความสำเร็จของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อกำหนด

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์

ตัวชี้วัด ๑.๓ ระดับความสำเร็จของการศึกษาความเป็นไปได้ของการบรรลุ

วิสัยทัศน์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสอุปสรรค (SWOT Analysis)

ตัวชี้วัด ๑.๔ จำนวนองค์ประกอบของแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๒.๒) ประเด็นการประเมินที่ ๒ การนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

ตัวชี้วัด ๒.๑ ระดับความสอดคล้องของแผนพัฒนาการศึกษา(พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ตัวชี้วัด ๒.๒ จำนวนองค์ประกอบของแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา

ตัวชี้วัด ๒.๓ระดับความสอดคล้องระหว่างแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษากับ

แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ตัวชี้วัด ๒.๔ร้อยละของโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาที่นำไปปฏิบัติ

ตัวชี้วัด ๒.๕ จำนวนองค์ประกอบของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

ตัวชี้วัด ๒.๖ระดับความสอดคล้องระหว่างแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ

กับแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ตัวชี้วัด ๒.๗ร้อยละของโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณที่นำไปปฏิบัติ

๒.๓) ประเด็นการประเมินที่ ๓ ผลของแผนพัฒนาการศึกษา

ตัวชี้วัด ๓.๑สัดส่วนตัวชี้วัดของเป้าประสงค์ตามแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

ตัวชี้วัด ๓.๒ระดับความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อแผนพัฒนาการศึกษา

๕.๓ ห้วงเวลาในการติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ กำหนด ห้วงเวลาในการติดตามและประเมินผลฯ ปีละ ๒ ครั้ง(ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง)โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๑) คณะกรรมการติดตามและประเมินผล ดำเนินการติดตามและประเมินผล

แผนพัฒนาการศึกษาตามวิธีการติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติที่กำหนดไว้

๒) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ รายงานผลและข้อเสนอความเห็นซึ่งได้ จากการติดตามและประเมินผลฯ ต่อหัวหน้าสถานศึกษา

๓) หัวหน้าสถานศึกษารายงานผลและข้อเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลฯ ต่อคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะกรรมการการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น ตามลำดับ

๔) สถานศึกษาประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาฯ ให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน อย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง ทั้งนี้ ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

ภาคผนวก

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก

ที่ ๒๑ / ๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวดที่ ๖ ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา ๔๗ และ ๔๘ บัญญัติให้สถานศึกษาทุกแห่งรวมทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้มีการประเมินคุณภาพภายใน และถือว่าเป็นกระบวนการบริหาร ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ ให้รายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน เป็นประจำทุกปี

การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก เป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญของระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลชี้เหล็ก จึงแต่งตั้งบุคคลต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ดังนี้

๑. นายเกรียงศักดิ์ นามเดช	ผู้ทรงคุณวุฒิ	ประธานกรรมการ
๒. นายแท้ สามีรถกุล	ผู้นำด้านศาสนา	กรรมการ
๓. นายสมพร หัวหาญ	ผู้แทนชุมชน	กรรมการ
๔. นายบุญหลา ปุราชะ	ผู้แทนชุมชน	กรรมการ
๕. นางสาวนิตยา เบญจจันทร์	ผู้แทนผู้ปกครอง	กรรมการ
๖. นายชุม กันยะ	ผู้แทนผู้ปกครอง	กรรมการ
๗. นางสาวสุภาพ สวัสดิ์พาณิชย์	ผู้บริหารท้องถิ่น	ที่ปรึกษา
๘. นายสำลี ศิริเวช	ผู้แทนสภาท้องถิ่น	ที่ปรึกษา
๙. นายเนติ โอปาก	ผู้อำนวยการกองการศึกษา	ที่ปรึกษา
๑๐. นางพิรุณใส สมมาตย์	ผู้แทนสถานศึกษา	กรรมการ/เลขาฯ
๑๑. นางวนิดา สามีรถกุล	ผู้แทนสถานศึกษา	กรรมการ/ ผ.ช.เลขาฯ

ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งมีหน้าที่ในการประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดกับผู้เรียนและชุมชน เป็นสำคัญ ให้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก ฉบับร่างเพื่อเสนอคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อประกาศใช้ตามระเบียบต่อไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ เดือน เมษายน พ.ศ.๒๕๖๔

(นางสาวสุภาพ สวัสดิ์พาณิชย์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก

ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลชี้เหล็ก

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลซีเหล็ก

ที่ ๒๒ / ๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ

ตามที่ กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๒/ ว ๓๖๘ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ แนวทางการ
พัฒนาการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น และเพื่อให้การติดตามประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การ
บริหารส่วนตำบลซีเหล็ก โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลซีเหล็ก ในคราวประชุมครั้งที่
๕๖๔ เมื่อวันที่ ๗ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม และประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษา
(๒๕๖๖-๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๑. นายเกรียงศักดิ์ นามเดช	ผู้ทรงคุณวุฒิ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นางประภาภรณ์ สมุทรเขต	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๓. นายเนติ โอปาก	ผู้อำนวยการกองการศึกษา	กรรมการ
๔. นางสาวสุภาพ สวัสดิ์พาณิชย์	ผู้บริหารท้องถิ่น	กรรมการ
๕. นายสำลี ศิริเวช	ผู้แทนสภาท้องถิ่น	กรรมการ
๖. นายพงษ์ศักดิ์ สามารถกุล	ผู้แทนสภาท้องถิ่น	กรรมการ
๗. นางวนิดา สามารถกุล	ผู้แทนสถานศึกษาที่ ๗๓ สถานศึกษาคัดเลือก	กรรมการ
๘. นายแพทย์ สามารถกุล	ผู้แทนคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กรรมการ
๙. นายสมพร หัวหาญ	ผู้แทนคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กรรมการ
๑๐. นายบุญหลา ปุราชนะ	ผู้แทนคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	กรรมการ
๑๑. นายเกรียงศักดิ์ บรรจง	ผู้แทนประชาชนท้องถิ่น	กรรมการ
๑๒. นายไชยา สมนะว	ผู้แทนประชาชนท้องถิ่น	กรรมการ
๑๓. นางพริณใส สมมาตย์	ผู้แทนสถานศึกษาที่ ๗๓ สถานศึกษาคัดเลือกเลขานุการ	คณะกรรมการ

ทั้งนี้ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาการศึกษา(พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติมี
อำนาจหน้าที่ดังนี้

- ๑.กำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามและประเมินผล
- ๒.ดำเนินการติดตามและประเมินผล
- ๓.รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา/หัวหน้าศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กเพื่อให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา/หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเสนอต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาคณะกรรมการ
การศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นผู้บริหารท้องถิ่นและประกาศผลการ ติดตามและประเมินผลให้ประชาชนใน
ท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้งทั้งนี้ให้เปิด ประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน
- ๔.แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็น

สั่ง ณ วันที่ ๓ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นางสุภาพ สวัสดิ์พาณิชย์)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซีเหล็ก
ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลซีเหล็ก

บันทึกการให้ความเห็นชอบของกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก

ข้าพเจ้า นายเกรียงศักดิ์ นามเดช ประธานกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก ร่วมกับคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็กได้พิจารณาเกี่ยวกับแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก ตามบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๔ แล้วเห็นชอบให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก ใช้แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก ได้

ลงชื่อ.....

(นายเกรียงศักดิ์ นามเดช)

ประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก

ลงชื่อ.....หัวหน้าสถานศึกษา

(นายเนติ โอปาก)

ผู้แทนคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก

ประกาศศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก
เรื่อง ประกาศใช้แผนพัฒนาการศึกษา(พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)

ด้วย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) เสร็จสิ้นลงตามเวลาที่กำหนด และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็กในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้วนั้น

ดังนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก จึงประกาศใช้แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก ต่อไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่

๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายเนติ โอปาก)

หัวหน้าสถานศึกษา

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก